

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

کمیسیون بانک، بیمه و امور مالیاتی اتاق کرمان

مجموعه

مواد قانونی، بخشنامه‌ها

آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها

و آراء شورای عالی مالیاتی و دیوان عدالت

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	• مقدمه‌ای بر دادرسی مالیاتی در ایران
۱۴.....	• بخشنامه شماره ۳۸۵۸/۳۰/۵/۲۰۶ - مورخ ۳۱/۰۱/۱۳۶۸
۱۴.....	• بخشنامه شماره ۱۷۰۲۴/۱۵/۹۱۵/۲۰ - مورخ ۱۳/۰۴/۱۳۶۸
	• بخشنامه شماره ۵۷۸۷۶/۲/۱۹۰۲/۴/۲۳ - مورخ ۱۵/۱۱/۱۳۶۸
۱۵.....	• نماینده صنف و اتاق در هیات‌های حل اختلاف مالیاتی
	• بخشنامه شماره ۱۱۰۸۲/۳/۱۱۰۸۲/۴/۳۰ - مورخ ۱۹/۰۳/۱۳۶۹
۱۷.....	• قید علت عدم حضور نماینده صنف در رای هیات‌های حل اختلاف
	• بخشنامه شماره ۲۶۲۱۳/۲/۱۰۸۰۱/۳۰ - مورخ ۱۲/۱۰/۱۳۷۱
۱۸.....	• تشکیل هیات حل اختلاف با حضور کلیه اعضا
	• بخشنامه شماره ۶۱۶۵۲/۵/۳۷۷۵/۳۰ - مورخ ۰۳/۱۲/۱۳۷۱
۱۹.....	• حضور نماینده صنف در هیأت

-
- بخشنامه شماره ۳۸/۴/۱۴۰۳ - مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۰۷
نماینده هیات حل اختلاف..... ۲۰

 - بخشنامه شماره : ۲۵۸۵۰ - مورخ ۱۳۷۳/۰۶/۰۶
عدم حضور یکی از اعضا هیات های حل اختلاف مالیاتی..... ۲۱

 - دستورالعمل شماره ۱۵۴۶۸ / ۳۰/۴/۸۵۱۸ - مورخ ۱۳۷۳ / ۲۹/۰۸
دستورالعمل های مالیاتی شرکت های تاسیساتی..... ۲۲

 - بخشنامه شماره ۶۱۳۲۴ - مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۳۰
صدور احکام نمایندگان بند ۳..... ۲۹

 - بخشنامه شماره ۱۸۷۵۹/۲۷/۲۲۲۰۶ - مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۲۰
عدم حضور نماینده صنف..... ۳۰

 - آیین نامه شماره ۲۱۱/۴۲۹۷/۱۳۸۳ - مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۰۷
آیین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضا هیأت های حل اختلاف مالیاتی
تبصره ۲ ماده ۲۴۴..... ۳۱

 - بخشنامه شماره ۷۳۷۴۷ - مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۶
واگذاری وظیفه تشکیل هیات های حل اختلاف مالیاتی موضوع فصل سوم از باب پنجم
به ادارات کل مالیات بر شرکت ها، مؤدیان بزرگ مالیاتی، شرق، غرب و مرکز
تهران..... ۳۳

 - بخشنامه شماره ۱۸۳۸/۱۷۲۰۴/۲۳۵/۵۴۰ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۰۸
تفویض اختیار انتخاب قضات و نمایندگان هیئت و حق الزحمه ایشان..... ۳۵

• بخشنامه شماره ۵۴۲۴ / ۱۳۸۱ / ۲۱۱ - مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۰۸
حق انتخاب یکی از مراجع بند ۳ توسط مؤدی ۳۷

• دستورالعمل شماره ۵۸۱۸ / ۶۳۹ / ۴۶۲ / ۲۳۵ - مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۱۳
دستورالعمل در خصوص نحوه رسیدگی و قطعی نمودن پرونده‌ها ۳۸

• بخشنامه شماره ۷۸۶۸ / ۱۹۸۱ / ۲۳۰ - مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۱
حق انتخاب نماینده در صورت عدم اعلام مزدی به اداره کل مربوط محول می‌گردد.
..... ۴۲

• بخشنامه شماره ۱۹۵۷۸ / ۹۲۸۰ / ۲۰۱ - مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۲
رسیدگی به پرونده و جلوگیری از طرح در مراجع بعدی ۴۳

• آیین نامه شماره ۶۸۵۴۷ - مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۰۸
اصلاح آیین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضا، حل اختلاف مالیاتی ۴۶

• رای دیوان عدالت شماره ۱۳۶۸ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۱
ابطال بخشنامه شماره ۲۱۱-۱۳۸۱/۵۴۲۴ - مورخ ۱۳۸۳/۴/۸ سازمان امور
مالیاتی کشور ۴۹

• دستورالعمل شماره ۱۰۱۷۶۴ - مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۰۷
تسریع در فرآیند صدور حکم واجدین شرایط انتصاب به سمت نماینده
سازمان امور مالیاتی کشور در هیاتهای حل اختلاف مالیاتی ۵۲

• بخشنامه شماره ۳۵۲۳۸ / ۲۱۰ - مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۳۰
ابلاغ رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه شماره ۱۳۶۸
مورخ ۸۶/۱۱/۲۱ ۵۴

• بخشنامه شماره ۱۶۹/۷۰/۲۰۰ - مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۳
انتخاب و انتصاب به مشاغل مدیران در واحدهای استانی، امور مالیاتی شهر و
استان تهران ۵۷

• بخشنامه شماره ۵۶۸۲۳/۲۴۰/د - مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۸
انتخاب و انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور ۵۹

• بخشنامه شماره ۶۰۷۹۹/۲۱۰/د - مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۸ ۶۱

• دستورالعمل شماره ۶۹۴۱/۲۰۰ - مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۲۴
انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیات‌های حل اختلاف مالیاتی
..... ۶۲

• بخشنامه شماره ۷۰۹۸/۲۴۰ - مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۲۵
اصلاحیه آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضای هیات‌های حل اختلاف مالیاتی
..... ۶۵

• بخشنامه شماره ۸۱۹۲/۲۰۰ - مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۰۸
نحوه پرداخت حق الزحمه اعضای هیات‌های حل اختلاف مالیاتی ۶۹

• بخشنامه شماره ۹۵۶۲/۲۰۰ - مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۱
تعیین مدت اعتبار احکام نمایندگان بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م ۷۳

• بخشنامه شماره ۱۷۸۳۹/۲۰۰ - مورخ ۱۳۹۰/۷/۲۷
انتخاب و انتصاب به مشاغل مدیران در واحدهای استانی ، امور مالیاتی شهر و
استان تهران ۸۴

• بخشنامه شماره ۲۰۰/۲۲۴۱۲ - مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۰۳
انتخاب و انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیات حل اختلاف مالیاتی
۸۶

• بخشنامه شماره ۲۰۰/۷۳ - مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۰۶
اجرای مقررات ماده ۲۳۹ ۸۷

• بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۵۵ - مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۱۳
تعدیل مدت اعتبار احکام و تعداد نمایندگان موضوع بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۴۴
قانون مالیات‌های مستقیم ۸۹

• بخشنامه شماره ۱۳۹۳/۱۲۳۱۱ / ۲۴۰ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۸
اصلاحیه آیین‌نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضای هیات‌های حل اختلاف مالیاتی
۹۳

• بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۱۱۳ - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۰۱
ابلاغ دادنامه شماره ۱۲۴۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۴ هیات عمومی دیوان عدالت اداری
در اجرای ماده ۸۹ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ ۹۴

• بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۴/۵۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۰۸
اصلاحیه ضوابط اجرایی موضوع ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم ۹۵

• ماده ۲۴۵ ۹۷

• بخشنامه شماره ۸۵۳۸ / ۳۰/۵/۴۷۰ - مورخ ۱۳۶۸/۰۲/۲۵
پیرو ۶۷/۱/۳۱ تفویض اختیار به مدیران ۹۸

• ماده ۲۴۶ ۹۸

-
- بخشنامه شماره ۳۸۰۰۶ - مورخ ۱۳۷۵/۰۸/۱۷
عدم شرکت مأمورین تشخیص در هیئت های حل اختلاف ۹۹
-
- بخشنامه شماره ۵۷۸۰۴/۱۲۹۷۰/۳۰/۴ - مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۱۸
اعتراض به آرا هیات های حل اختلاف صرفاً بایستی به حوزه مالیاتی تسلیم گردد..... ۱۰۰
-
- ماده ۲۴۷ ۱۰۱
-
- بخشنامه شماره ۲۵۶۱۶/۷۶۵۵/۳۰/۴ - مورخ ۱۳۶۹/۰۶/۱۴
قابل طرح بودن آرا هیات ها در مراحل بعد ۱۰۳
-
- بخشنامه شماره ۳۴۶۳۸/۱۵۷/۳۰/۴ - مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۰۹
تاریخ دریافت چک بمنزله تاریخ وصول است بر اساس ماده ۲۴۷ قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ ۱۰۶
-
- بخشنامه شماره ۴۰۵۷۶/۳۸۱۳/۳۰/۵ - مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۱۳
اعتراض در ذیل اوراق ابلاغ شده ۱۰۸
-
- بخشنامه شماره ۱۳۱۰۸/۱۶۷۵/۳۰/۴ - مورخ ۱۳۷۶/۰۳/۲۶
اعتراض حوزه نسبت به رأی بدوی ۱۱۰
-
- بخشنامه شماره ۶۳۶۹۲/۴۰۲۱/۳۰/۵ - مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹
نقض رای تجدید نظر و جریمه تبصره ۱ ماده ۲۲۷ قانون مالیات های مستقیم ۱۱۱
-
- بخشنامه شماره ۱۳۲۷۲/۳۰/۴ - مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۳
مهلت اعتراض به رای هیات ۱۱۲

-
- بخشنامه شماره ۸۸۲۰ - مورخ ۱۳۷۵/۰۳/۰۲
اعتراض مامورین تشخیص به آراء هیاتهای حل اختلاف ۱۱۴

 - بخشنامه شماره ۳۰/۴/۴۰۱۱ - مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۱۱
رسیدگی کامل به تمام اعتراضات مؤدی در برابر مقررات قوانین و آئین نامه ها
و دستورالعمل های مربوط از طرف هیات های حل اختلاف تجدید نظر (طرح
موارد جدید) ۱۱۷

 - بخشنامه شماره ۳۰/۴/۸۱۹۲۱/۵۲۷۴۸ - مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۱۰
درج زمان اعتراض به رای هیئت حل اختلاف در متن آراء صادره ۱۱۹

 - بخشنامه شماره ۳۰/۱۱۰۸۰/۴۸۷۹۴ - مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۱۶
نحوه رسیدگی به زبان و استهلاك آن و مآخذ احتساب حق تمبر و کالتهامه و ۱۰٪ ماده ۲۴۷
..... ۱۲۰

 - دستورالعمل شماره ۱۰۵۸ - مورخ ۱۳۸۰/۰۱/۲۰
دستورالعمل ارشادی در خصوص تسریع در رسیدگی مالیات اشخاصی که
اظهارنامه نمی دهند. ۱۲۳

 - بخشنامه شماره ۲۱۱/۴۹۰۴/۲۱۴۳۴ - مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۰
تشخیص و مطالبه مالیات پيله وران شاغل در نقاط مرزی کشور و اخذ مالیات
مربوطه از مؤدیان واقعی ۱۲۶

 - بخشنامه شماره ۲۱۰/۵۰۱۲۹ - مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۱۰
قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده ۲۴۷ به قانون مالیاتهای مستقیم ۱۲۹

 - بخشنامه شماره ۲۷۸/۱۲۱۱۲ - مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۰۹ ۱۳۱
-

-
- بخشنامه شماره ۵۱۰۷۶ - مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۷
آراء قابل احاله و رسيدگي در هيأت‌های حل اختلاف مالياتی تجديد نظر ۱۳۴
-

- بخشنامه شماره ۱۳۸۸/۰۸/۳۰ - مورخ ۲۰۱/۱۵۰۳۱/۶۵۰۵۳
ارجاع پرونده‌های مالياتی به هيأت حل اختلاف مالياتی تجديد نظر که آراء،
بدوی آن‌ها در فرم‌های چاپ شده قبلی انشاء و ابلاغ گرديده است. ۱۳۶
-

• ماده ۲۴۸ ۱۴۱

- دستورالعمل شماره ۱۳۸۳/۰۸/۰۵ - مورخ ۲۳۵/۲۴۱۲/۳۲۸۴/۱۳۴۳۳
دستورالعمل در خصوص تسريع رسيدگي به پرونده‌ها در هيأت‌ها و اجرای قرار.. ۱۴۱
-

- رای شورای عالی مالياتی شماره ۳۰/۴/۵۴۷۴ - مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹
عدم درخواست مودی ۱۴۴
-

- بخشنامه شماره ۱۳۷۵/۰۳/۲۷ - مورخ ۳۰/۴/۳۴۰۰/۱۲۳۸۲
موارد طرح در هيأت‌های حل اختلاف ۱۴۶
-

- دستورالعمل شماره ۴۴۲۷۶ - مورخ ۱۳۷۵/۰۹/۲۲
دستورالعمل ارشادی کادر تشخيص و نمايندگان هيأت‌های حل اختلاف مالياتی
..... ۱۴۷
-

- رای شورای عالی مالياتی شماره ۳۰/۴/۴۳۰۱ - مورخ ۱۳۷۶/۰۴/۲۳
رای نمايندگان دارائی و داد گستري که قبلا نسبت به موضوعی رای داده اند
رای محسوب نمی‌شود. ۱۵۲

• بخشنامه شماره ۱۳۷۸/۱۱/۲۴ - مورخ ۳۰/۴/۱۳۱۶۷/۵۸۷۷۲
ارسال اعتراض موذیان به برگهای تشخیصی و آراء هیأت های حل اختلاف
مالیاتی بوسیله پست و تاریخ تسلیم اعتراضیه به پست تاریخ تسلیم به مرجع
مالیاتی ذیربط محسوب گردد. ۱۵۵

• بخشنامه شماره ۱۰۰۸۵ - مورخ ۱۳۸۰/۰۳/۳۰
دستورالعمل ارشادی درخصوص نحوه تشخیص اعطای تخفیف و رد نمودن
دفاتر مؤذیان به مامورین تشخیص و ممیز کل و هیاتهای حل اختلاف ۱۵۶

• بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۰۶۲۴ - مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۰۷
وظایف رؤسای امور مالیاتی در اجرای مقررات ماده ۲۳۸ قانون مالیاتهای مستقیم
..... ۱۷۹

• ماده ۲۴۹ ۱۸۳

• ماده ۲۵۰ ۱۸۳

• بخشنامه شماره ۲۱۱/۳۷۵۸/۱۹۴۱۰ - مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۰۷
گزارش اجرای قرار در اختیار مؤدی قرار می گیرد. ۱۸۳

• بخشنامه شماره ۲۳۲/۸۲۴/۵۹۱۰ - مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۰۵
واحدهای مالیاتی از گرفتن نامه قبولی قبل از صدور برگ تشخیص خودداری
نمایند..... ۱۸۵

• بخشنامه شماره ۲۱۳/۷۷۶/۱۶۱۹۹ - مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۱۸
تاکید بر تعیین درآمد مشمول مالیات واقعی از طریق رسیدگی و تحقیق و
پرهیز از هرگونه اعلام نظر غیرکارشناسی در امور گزارشگری مالیاتی ۱۸۶

-
- بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۲۶ - مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۰۳
نحوه اقدام ادارات امور مالیاتی در موارد اشتباه سهوی مؤدیان در ثبت مبالغ
برخی از اقلام اظهارنامه مالیاتی ۱۹۰
-

- بخشنامه شماره ۳۰/۵/۴۵۷ - مورخ ۱۳۷۳/۰۲/۲۸
ممیز کل مامور تشخیص نمی باشد. ۱۹۳
-

• برخی از بخشنامه ها و دستورالعمل های متفرقه :

- رای شورای عالی مالیاتی در ماده ۲۵۷
شماره ۳۰/۰۴/۳۶۱۳ - مورخ ۱۳۷۲/۰۳/۰۵
رعایت نظر شورای عالی مالیاتی در رأی هم عرض ۱۹۴
-

- بخشنامه ماده ۹۴ شماره ۳۰/۴/۴۹۸۹/۱۷۹۳۳ - مورخ ۱۳۷۳/۰۶/۱۴
سابقه نباید ملاک تشخیص مالیات شود ۱۹۵
-

- بخشنامه ماده ۹۷ شماره ، ۳۰/۴/۷۴۱۰ - مورخ ۱۳۷۴/۰۷/۲۳
هیات صالح به رسیدگی موارد مطروحه ۱۹۷
-

- بخشنامه شماره ۳۰/۴/۹۸۸۸/۳۳۰۸۲ - مورخ ۱۳۶۸/۰۷/۰۸
آخر مواعد مهلت های قانونی ۱۹۸

مقدمه‌ای بر دادرسی مالیاتی در ایران

ابلاغ و اجرای اصلاحیه جدید قانون مالیات‌های مستقیم؛ مصوب تیرماه ۱۳۹۵؛ بیانگر عزم جدی مسئولان کشوری در اخذ مالیات به‌عنوان پایه اصلی درآمدی مستمر دولت است. بدون شک اجرای هر قانونی نیازمند بستر مناسبی است که باعث تشویق شهروندان به اجرای منظم و پایدار آن می‌شود. ازجمله حقوق شهروندی کشور، حقوق مالیاتی مؤدیان مالیاتی، وفق مواد قانون اساسی و مقررات قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشد. اصل ۳۴ قانون اساسی مقرر می‌دارد: «دادخواهی حق مسلم هر فرد است و هر کس می‌تواند به‌منظور دادخواهی به دادگاه‌های صالح رجوع نماید. همه افراد ملت حق دارند این‌گونه دادگاه‌ها را در دسترس داشته باشند و هیچ‌کس را نمی‌توان از دادگاهی که به‌موجب قانون حق مراجعه به آن را دارد منع کرد». بر این اساس، مراجع دادرسی باید به روی همه باز بوده و تشریفات و آئین دادرسی آن‌ها نباید دست و پاگیر و یا مستلزم هزینه‌های اضافی برای ارباب‌رجوع باشد. از سوی دیگر مطابق اصل یکصد و پنجاه و نهم همان قانون، «مرجع رسمی تظلمات و شکایات، دادگستری است و تشکیل دادگاه‌ها و تعیین صلاحیت آن‌ها منوط به حکم قانون است».

بنابراین، استثناء بر اصول فوق‌الذکر و رسیدگی به دعاوی توسط غیر دادگستری نیاز به ارجاع قانون دارد، همچنان که ماده ۱۰ قانون

آیین دادرسی مدنی مقرر می‌دارد: «رسیدگی نخستین به دعاوی، حسب مورد در صلاحیت دادگاه‌های عمومی و انقلاب است مگر در مواردی که قانون مرجع دیگری را تعیین کرده باشد». از طرف دیگر به موجب اصل هفتاد و یکم قانون اساسی: «مجلس شورای اسلامی در عموم مسائل در حدود مقرر در قانون اساسی می‌تواند قانون وضع کند.» لذا به استناد مجوزهای مذکور، در متون قوانین و مقررات مختلف کشورمان، مراجعی برای رسیدگی به برخی از امور مدنی و اختلافات مالی میان اشخاص با دولت پیش بینی شده است. از آن جمله‌اند: کمیسیون‌های موضوع مواد ۷۷ و ۱۰۰ از قانون شهرداری‌ها، کمیسیون ماده ۵۶ جنگل‌ها و مراتع، مراجع حل اختلاف کارگر و کارفرما، هیئت‌های بدوی و تجدیدنظر تشخیص مطالبات تأمین اجتماعی، هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی و شورای عالی مالیاتی. مضافاً به استناد ماده ۱۷۰ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۰ و اصلاحیه مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ مقرر شده است: «مرجع رسیدگی به هرگونه اختلاف که در تشخیص مالیات‌های موضوع این قانون بین اداره امور مالیاتی و مؤدی ایجاد شود هیئت حل اختلاف مالیاتی می‌باشد، مگر مواردی که به موجب مقررات سایر مواد این قانون مرجع دیگری تعیین شده باشد.»

هیئت حل اختلاف مالیاتی که در قانون مالیات‌های مستقیم ۱۳۴۵ «کمیسیون» نامیده شده بود، یکی از نمونه‌های دادگاه‌های اداری در ایران است. یکی از دستاوردهای نوین بشریت در عرصه حقوق و

آزادی‌های اساسی انسان اصل تفکیک قواست. مفهوم تفکیک قوا و ضرورت آن امروزه مسئله ناشناخته‌ای نیست. در مقدمه قانون اساسی کشورمان، پاسداری از حقوق مردم و عدل اسلامی پیش بینی شده که این شامل تمام جنبه‌های فردی و اجتماعی جمعیت ساکن و تابع کشور جمهوری اسلامی ایران بوده و برای تأکید بر اهمیت عدل اسلامی در امر قضا به آیه‌ای از قرآن مجید اشاره و استناد شده است: «وَ إِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ». هم‌چنین از نظر قضاوت مراجع شبه قضائی، در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تشکیل محاکم خاص مانند آنچه در برخی از کشورهای جهان مشاهده می‌شود، منع نگردیده و رسیدگی به دعاوی مالی و حقوقی بین اشخاص با دولت نیز اختصاصاً در انحصار و اختیار قوه قضائیه قرار نگرفته است. علاوه بر آن از احکام متعدد قانون اساسی و سایر قوانین مادر و هم‌چنین لزوم اتکا مقررات موضوعه بر موازین اسلامی و اصول عدالت چنین استنباط می‌شود که داوری به هر شکل و صورت و بر عهده هر مرجعی که باشد، باید آن مرجع و محکمه صالح و بی‌نظر بوده و رسیدگی‌هایش به‌دوراز هرگونه وابستگی و گرایش شخصی و یا حزبی صورت پذیرد.

شاید در بیان ضرورت تفکیک و تمایز قوا جمله معروف شارل منتسکیو فیلسوف و متفکر قرن هیجدهم فرانسه بسیار گویا و رسا باشد که گفته است: «برای آنکه بتوان از قدرت سوءاستفاده کرد،

باید دستگاه‌ها طوری تنظیم شوند که قدرت، قدرت را متوقف کند.»

بحث درباره اینکه قوای حاکم به چند دسته تقسیم شوند مربوط به حقوق اساسی است. لکن آنچه در این مقدمه شایان توجه است موضوع لزوم یا عدم لزوم تفکیک امر قضا از قدرت اجرایی کشور است. البته باید یادآور شد بحث تفکیک قوا ریشه در درازای عمر حکومت و دولت و اصل تفکیک قوا دارد؛ یعنی از همان زمان که دانشمندان، نظریه‌پردازی در خصوص تفکیک قوا را آغاز کردند، مجادله بین آن‌ها در خصوص اینکه آیا قضاوت میان مردم از جمله وظایف قوه مجریه است یا باید قوه مستقلی به آن اختصاص یابد نیز برقرار بود. «جان لاک» قوه قضائیه را قوه مستقلی نمی‌دانست و این قوه در تفکرات جان لاک از سایر قوا منفک نشده و از سیاهه او خارج گردیده و وظایف آن عملاً به قوه مجریه سپرده شده است؛ درحالی‌که منتسکیو وظیفه قضایی را برجسته ساخته و آن را به‌صورت قوه مستقلی درآورده و ماهیت قضا را از اجرای خالص قانون متمایز کرده است.

امروزه این اندیشه که قضاوت امری مستقل از قوه مجریه است، مقبولیت عام یافته است و برداشتی که از تفکیک قوا وجود دارد، این است که کار دادرسی اصولاً باید متمایز از وظایف اجرایی نظام حاکم باشد و دادگاه‌ها سلسله مراتبی جدا و مستقل از قوه مجریه داشته باشند؛ تا استقلال قاضی هم حفظ شود.

باوجود مراتب فوق در کشور ما به پیروی کشورهای دارای نظام حقوقی رومی ژرمنی و بالأخص فرانسه، دادگاه‌های اداری (دادگاه‌های خاص) تأسیس شده‌اند که تابع قوه مجریه‌اند و کار دادرسی را در موارد ویژه به عهده دارند. تأسیس دادگاه‌های اداری و منع قضات دادگستری از رسیدگی به مسائل سازمان‌های اداری در کشور فرانسه بیشتر ناشی از دلایل تاریخی است.

پس از انقلاب کبیر فرانسه، بی‌اعتمادی حقوقدانان انقلابی این کشور نسبت به دستگاه قضایی به یادگار مانده از نظام پیشین باعث گردید، قوه قضائیه از ایجاد اختلال در عملکرد هیئت‌های اداری و احضار مسئولان اداری به مناسبت شغل آن‌ها منع شود و اگر شخص خصوصی از عمل مقام دولتی متضرر گردید و خسارت دید فقط می‌تواند به مقام مافوق اداری وی مراجعه کند؛ یعنی در آخرین مرحله، شخص وزیر، قاضی حل‌وفصل این دعوی قلمداد می‌شود. بعدها به دلیل پیچیدگی موضوع و تعدد دعاوی این رویه به تدریج تغییر کرد و به جای وزیر شورایی به نام شورای دولتی فرانسه که البته آن‌هم وابسته به قوه مجریه است واگذار گردید.

این رویه و ایجاد دادگاه‌های اداری مستقل از محاکم قضایی به شدت موردانتقاد و حمله حقوقدانان انگلیسی بالأخص آلبرت دایی قرار گرفت. حقوقدانان انگلیسی تأسیس دادگاه‌های اداری را تجاوز آشکار به حیطه اقتدار قوه قضائیه می‌دانستند و تفکیک دادرسی اداری از دادرسی قضایی را به دلیل مخالفت تفکیک دادرسی با مقررات

قانون اساسی، مخالفت دادرسی با اصل تفکیک قوا و مخالفت تفکیک دادرسی با عدالت و تساوی اجتماعی، نفی می‌کردند. به همین دلایل در کشورهای آنگلو ساکسون، مرجع رسیدگی به عدول دولت و مؤسسات عمومی و مأموران آنها، از حدود قوانین، آئین‌نامه‌ها و تصمیمات اداری اصولاً همان دادگاه‌های عمومی است که برابر سنن قضایی موجود در این کشورها، به‌طور مؤثر عمل می‌کنند.

در ایران پس از مشروطیت نیز که حقوقدانان در فکر ایجاد نهادهای قضایی بودند، همواره در صدد یافتن پاسخ به این سؤال بودند که آیا روش انگلیسی و سپردن امر دادرسی اداری به دستگاه قضایی، یا روش فرانسوی یعنی ایجاد و تشکیل دادگاه‌های اداری زیر نظر قوه مجریه. نهایتاً همین فکر در عمل پیروز شد و با توجه به اینکه از آغاز پیروزی انقلاب مشروطه برای اداره کشور، قوانین غرب، به‌ویژه قوانین فرانسوی و کشورهای فرانسه زبان را اخذ، ترجمه و استفاده کرده‌ایم، در مورد رسیدگی به دعاوی مردم با دولت و دیگر نهادهای کشوری نیز همین اندیشه راهنمای قانون‌گذار ایرانی بوده است.

در این راستا کمیسیون‌هایی به نام کمیسیون مالیاتی برای رسیدگی به اختلافاتی که مربوط به امور مالیاتی بود تشکیل گردید. این کمیسیون‌ها که در ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۴۵ پیش‌بینی شده بود، با تصویب قانون جدید در سال ۱۳۶۶

به هیئت حل اختلاف مالیاتی تغییر نام یافت. به نظر می‌رسد گذشته از ایرادات فلسفی و نظری یادشده، عملکرد هیئت‌های حل اختلاف و به‌طور کلی دادگاه‌های اداری در ایران آن‌چنان مطلوب نبوده است.

ضعف عمده‌ای که در نهاد و سرشت این مراجع نهفته است، قضاوت قوه مجریه و دادرسی اداری است که خود قوه مجریه، ذینفع و بلکه مستقیماً طرف دعوی است. البته یکی از اعضاء هیئت حل اختلاف مالیاتی طبق بند دو ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم یک نفر قاضی است که به‌منظور حفظ بی‌طرفی هیئت برگزیده می‌شود. لکن تجربیات عملی؛ لااقل در حدی که با آن مواجه بوده‌ایم؛ حاکی از آن است که قضات عضو این هیئت‌ها، شرکت و اظهارنظر در جلسات هیئت را وظیفه‌ای فرعی و ثانوی تلقی نموده و درنتیجه نماینده قوه مجریه میدان‌دار اصلی رسیدگی به اختلاف اداره با مؤدی می‌شود. به نظر می‌رسد تجدیدنظر و اصلاح مقررات مربوط به این موضوع در عصر انفجار اطلاعات و حقوق شهروندی و همچنین ترکیب و طرز کار هیئت‌ها و دادگاه‌های اداری توسط قانون‌گذار و تقویت نقش قوه قضائیه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. چنین تدبیری وحدت و تمرکز قضایی را نیز به وجود آورده و از تعدد مراکز رسیدگی مانند هیئت‌های حل اختلاف، هیئت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر، شورای عالی مالیاتی و دیوان عدالت اداری و... جلوگیری خواهد کرد.

علی رغم نکات برجسته فوق، از آنجاکه در حال حاضر مقررات قانون مالیات های مستقیم در مورد دادرسی مالیاتی، حاکم و مجری است، برای آشنایی مؤدیان مالیاتی و علاقه مندان اقدام به تدوین این مجموعه شده؛ تا بتواند به عنوان راهنمای عمل مؤدیان در دفاع مالیاتی به منظور احقاق حقوق مالیاتی قرار گیرد. بدون شک تذکرات و راهنمایی های خوانندگان محترم در غنای چاپ بعدی مثمر ثمر خواهد بود.

جلیل کاربخش راوری
رئیس کمیسیون بانک، بیمه
و امور مالیاتی اتاق کرمان

امام علی (ع) در نهج البلاغه - نامه ۵۳ فرمودند:

مالیات و بیت‌المال را بگونه‌ای واریسی کن که صلاح مالیات دهندگان باشد، زیرا بهبودی مالیات و مالیات‌دهندگان، عامل اصلاح امور دیگر اقشار جامعه می‌باشد، و تا امور مالیات دهندگان اصلاح نشود کار دیگران نیز سامان نخواهد گرفت زیرا همه مردم نان خور مالیات و مالیات دهندگانند.

قانون اساسی:

اصل ۵۱ - هیچ نوع مالیات وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون، موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی به موجب قانون مشخص می‌شود.

در فصل سوم از باب پنجم قانون مالیات‌های مستقیم که در آن مواد ۲۴۴ الی ۲۵۰ با موضوع نحوه تشکیل پرونده و رسیدگی به اختلافات مالیاتی در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مطرح است، تعدادی بخشنامه، دستورالعمل، آئین‌نامه، آرای شورای عالی مالیاتی، تصویب نامه و آرای دیوان عدالت اداری وجود دارد که به شرح جدول زیر می‌باشد:

فرامین رهبری	آراء دیوان عدالت اداری	بخشنامه	دستورالعمل	تصویب نامه	آراء شورای عالی مالیاتی	آئین نامه	تبصره	ماده قانونی
۰	۳	۲۶	۴	۰	۱	۴	۲	۲۴۴
۰	۱	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۲۴۵
۰	۰	۴	۰	۰	۰	۰	۱	۲۴۶
۰	۱	۲۱	۲	۰	۱	۰	۶	۲۴۷
۰	۰	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۲۴۸
۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۲۴۹
۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰
۰	۵	۶۰	۸	۰	۳	۴	۹	کلی جمع

این آمار از مطالعه سایت سازمان امور مالیاتی استخراج شده است که بعد از پالایش و حذف موارد تکراری و غیر مرتبط به شکل زیر می باشد:

فرامین رهبری	آراء دیوان عدالت اداری	بخشنامه	دستورالعمل	تصویب نامه	آراء شورای عالی مالیاتی	آئین نامه	تبصره	ماده قانونی
۰	۳	۲۶	۴	۰	۱	۴	۲	۲۴۴
۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲۴۵
۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۱	۲۴۶
۰	۰	۱۳	۰	۰	۰	۰	۶	۲۴۷
۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۲۴۸
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۴۹
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰
۰	۲	۴۳	۵	۰	۱	۴	۹	جمع کل

ماده‌ی ۲۴۴ - مرجع رسیدگی به کلیه‌ی اختلاف‌های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش‌بینی شده، هیأت حل اختلافات مالیاتی است. هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل خواهد شد:

۱ - یک نفر نماینده‌ی سازمان امور مالیاتی کشور.

۲ - یک نفر قاضی اعم از شاغل یا بازنشسته، در صورتی که قاضی بازنشسته واجد شرایطی در شهرستان‌ها یا مراکز استان‌ها وجود نداشته باشد بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس قوه قضائیه یک نفر قاضی شاغل را برای عضویت هیأت معرفی خواهد نمود.

۳ - یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی یا مجامع حرف‌های یا تشکلهای صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مؤدی در صورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مؤدی انتخاب خود را اعلام ننماید، سازمان امور مالیاتی با توجه به نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی از بین نمایندگان مزبور یک نفر را انتخاب خواهد کرد.

تبصره ۱- جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی با حضور سه نفر رسمی است و رأی هیأت‌های مزبور با اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا است، ولی نظر اقلیت باید در متن رأی قید گردد.

تبصره ۲- اداره امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و مسئولیت تشکیل جلسات هیأت‌ها به‌عهده سازمان امور مالیاتی کشور می‌باشد و حق‌الزحمه اعضا هیأت‌های حل اختلاف براساس آئین‌نامه‌ای که بنا به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید از محل اعتباری که به همین منظور در بودجه سازمان مذکور پیش‌بینی می‌شود قابل پرداخت خواهد بود.

بخشنامه شماره: ۳۰/۵/۲۰۶/۳۸۵۸

تاریخ: ۱۳۶۸/۰۱/۳۱

پیوست:

اداره کل امور اقتصادی و دارائی استان

در اجرای ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی ضمن تفویض اختیار و انتصاب نماینده موضوع بند یک ماده قانونی مذکور مقتضی است نسبت به تشکیل هیئت یا هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی مورد نیاز در سطح استان با رعایت مقررات مربوط اقدام نمایید.

از طرف حسینی

وزیر امور اقتصادی و دارائی

بخشنامه شماره: ۳۰/۵/۹۱۵/۱۷۰۲۴

تاریخ: ۱۳۶۸/۰۴/۱۳

پیوست:

اداره کل مالیات‌های مرکز تهران در اجرای تبصره ۳ ماده ۱۵۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی و به‌منظور ایجاد هماهنگی در تعیین ضریب مالیاتی درآمدی که در جدول ضرایب مالیاتی سال مربوطه برای آن ضریب

تعیین نشده است بموجب این حکم نسبت به تشکیل هیئت حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۲۴۴ قانون مذکور اقدام تا ضرایب مالیاتی مورد درخواست ادارات کل مالیاتی تهران و نیز آن اداره کل بموقع تعیین و ابلاغ گردد.

احمد حسینی

معاون درآمدهای مالیاتی

بخشنامه شماره: ۳۰/۴/۱۹۰۲/۵۷۸۷۶

تاریخ: ۱۳۶۸/۱۱/۱۵

پیوست:

چون ترتیب اجرای حکم قسمت اخیر بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم از جهت عضویت نماینده شورای مرکزی اصناف یا بازرگانی و صنایع و معادن ایران در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی مأمور رسیدگی به پرونده‌های مالیاتی مربوط همواره مورد سوال و بطور کلی هم از نظر مراجع فوق الذکر و هم برای حوزه‌های مالیاتی جای ایراد و ابهام بوده است، لذا به منظور رفع این معضل جلسه‌ای با حضور رئیس و برخی از اعضاء شورایعالی مالیاتی و نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و شورای مرکزی اصناف برگزار و پس از شور و بررسی و تبادل نظر موضوع با اتفاق آراء منجر به اخذ نتایجی بشرح زیر گردید:

الف - در مورد شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در هیئت حل اختلاف مالیاتی عضویت خواهند داشت.

ب - در مورد مشمولین ماده ۵۹ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ و ماده ۹۶ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶، عضو مربوط نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران خواهد بود بااستثنای بازرگانان کارت‌دار در سنواتی که از کارت بازرگانی استفاده نکرده‌اند که در این مورد نماینده شورای مرکزی اصناف در هیئت حل اختلاف مالیاتی شرکت خواهد نمود.

ج - در مورد مؤدیانی که طبق مقررات بند ۳ ماده ۲۴۴ یاد شده نماینده خاص تعیین شده است، همان اشخاص و برای انواع درآمدهای دیگر باید نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در هیئت عضویت داشته باشد.

د - در مورد سایر مؤدیان مالیاتی مشمول قانونی نظام صنفی نماینده شورای مرکزی اصناف در هیئت حل اختلاف مالیاتی شرکت خواهد نمود. مقتضی است با توجه به نوع پرونده‌های مالیاتی قابل طرح در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی برنامه کار هیئت‌های مستقر در آن اداره و ترکیب اعضاء آنها را به‌نحوی تنظیم نمایند که هریک از پرونده‌ها در هیئت ذیصلاح مرتبط با نوع خود بترتیب مقرر مذکور مورد طرح و رسیدگی قرار گیرد.

احمد حسینی

معاون درآمدهای مالیاتی

بخشنامه شماره: ۳۰/۴/۴۱۰۳/۱۱۰۸۲

تاریخ: ۱۳۶۹/۰۳/۱۹

پیوست:

اداره کل بطوری که مشاهده گردیده، چون بعضی از آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی که حسب مقررات قسمت اخیر بند ۲ بخشنامه شماره ۳۰/۴/۱۳۲۲۹/۵۷۶۹۲ و ۶۷/۱۲/۱۱ باستناد ماده ۲۵۱ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی مورد شکایت مؤدیان مالیاتی قرار می‌گیرد، دارای نواقص هستند که سبب به تعویق افتادن زمان رسیدگی شکایت مزبور در شورای عالی مالیاتی شده و یا به‌طریقی موجبات تضییع حق مؤدیان و دولت را فراهم می‌آورند لذا توجه اعضاء محترم هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی را موکداً به نکات ذیل جلب می‌نماید:

۱ - وضعیت هیئت حل اختلاف مالیاتی در صدور رأی اعم از بدوی، تجدید نظر ماده ۲۱۶ و... بطور کامل درج گردد.

۲ - شماره حوزه مالیاتی و نام شهرستان ذیربط در محل مربوط تصریح شود.

۳ - در صورتی که عضو هیئت حل اختلاف مالیاتی موضوع بند ۳ ذیل ماده ۲۴۴ قانون مذکور متعاقب درخواست معرفی نماینده توسط ادارات کل از طرف مرجع و واحد مربوط معرفی نشده و یا اینکه نماینده موصوف با اطلاع از تاریخ تشکیل جلسه غیبت نماید،

اکثریت هیئت مزبور مکلفند علت عدم حضور عضو یاد شده را در محل امضاء وی در برگ رأی ذکر نمایند. حسن اجرای این بخشنامه به عهده مدیران کل مسئول ادارات مالیاتی می باشد.

وزیر امور اقتصادی و دارائی
از طرف حسینی

بخشنامه شماره: ۳۰/۴/۱۰۸۰۱/۲۶۲۱۳

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۱۲

پیوست:

نظر به اینکه طبق اطلاع واصله، بعضاً مشاهده می شود که هیأت های حل اختلاف مالیاتی بدون حضور نماینده بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات های مستقیم تشکیل می گردد لذا مقتضی است ترتیبی اتخاذ گردد تا هیأت های حل اختلاف مالیاتی با حضور کلیه اعضا تشکیل گردد و به منظور اطمینان از امکان حضور نامبردگان در هیأت های حل اختلاف مالیاتی، در صورت لزوم تعداد نمایندگان مزبور را افزایش دهند.

احمد حسینی
معاون درآمدهای مالیاتی

بخشنامه شماره: ۳۰/۵/۳۷۷۵/۶۱۶۵۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۰۳

پیوست:

چون حسب استفساریه مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۹ مجلس شورای اسلامی در خصوص تاثیر ماده ۱۷۳ قانون مالیات‌های مستقیم بر ماده ۱۱۱ قانون شرکت‌های تعاونی، مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه آن ناقض مقررات فصل نوزدهم قانون شرکت‌های تعاونی مصوب خرداد ۱۳۵۰ و اصلاحیه‌های آن نمی‌باشد علیهذا توجه خواهند داشت که به موجب ماده ۱۱۶ قانون شرکت‌های تعاونی در مورد رسیدگی به اختلافات مالیاتی شرکت‌های تعاونی موضوع این قانون نماینده وزارت تعاون (و در مورد تعاونی‌های کارگری نماینده وزارت کار و امور اجتماعی) به جای نماینده موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ در هیئت حل اختلاف مالیاتی شرکت خواهد نمود.

احمد حسینی

معاون درآمدهای مالیاتی

بخشنامه شماره: ۳۰/۴/۱۴۰۳۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۰۷

پیوست:

نامه شماره ۴۹۷۶۸ - ۷۲/۱۲/۴ اداره کل امور اقتصادی و دارائی استان آذربایجان شرقی حسب ارجاع مقام معاونت درآمدهای مالیاتی در هیئت عمومی شورایعالی مالیاتی مطرح است، اجمال موضوع استعلام فوق الذکر این است که آیا شرکت آقای فرماندار شهرستان بناب به عنوان نماینده هیئت حل اختلاف مالیاتی موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ در جلسات هیئت مزبور و اظهارنظر نسبت به پرونده‌های مالیاتی قانونی می‌باشد یا خیر؟ هیئت عمومی شورایعالی مالیاتی در اجرای مفاد بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون فوق‌الذکر پس از بررسی و تبادل نظر لازم به شرح آتی مبادرت بصدور رأی می‌نماید: در مواردیکه مراجع مندرج در بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه بعدی آن تشکیل نشده است بنا به حکم قسمت اخیر بند مزبور فرماندار موظف است یکی از معتمدین محل بصیر و مطلع به امور مالیاتی رشته مخصوص را انتخاب و برای شرکت در هیئت حل اختلاف مالیاتی به اداره امور اقتصادی و دارائی ذیربط معرفی نماید، لذا با اتخاذ ملاک از ماده ۶۴ و تبصره یک ماده ۱۵۴ قانون موصوف شرکت فرماندار در هیئت حل اختلاف مالیاتی وجاهت قانونی ندارد.

محمد تقی نژاد عمران، علی اکبر، علی اکبر، محمود، اصغر
بختیاری، محمد علی سعیدزاده، محمد طاهر، مجید میرهادی،
حسن محمدیان

بخشنامه شماره: ۲۵۸۵۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۰۶/۰۶

پیوست:

اداره کل

اخيراً مشاهده شده است که تعدادی از آراء صادره از هیأت‌های حل
اختلاف مالیاتی به استناد عدم حضور یکی از اعضاء هیأت در جلسه
و بعلت عدم انعکاس دعوت قبلی از وی در پرونده و یا متن رأی،
توسط شعب دیوان عدالت اداری نقض شکلی گردیده و این در
حالیست که قبلاً طی بند ۳ دستورالعمل شماره ۳۰/۴۱۰۳/۱۱۰۸۲ مورخ
۶۹/۳/۱۹ در این رابطه تذکر لازم داده شده است. از آنجا که
تکرار این امر موجب تعویق در وصول مالیات‌ها و تطویل زمان
رسیدگی می‌شود، مقتضی است آقایان مدیران تشکیل جلسات
هیأت‌ها را با قید روز و ساعات جلسه قبلاً به رویت اعضاء دعوت
شده از مراجع خارج از وزارت امور اقتصادی و دارائی برسانند و
آقایان نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی در هیأت‌های حل
اختلاف موظف خواهند بود مراتب دعوت قبلی از نماینده غیرحاضر

در جلسه را در آراء صادره بر اساس مفاد تبصره ۱ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم منعکس و تصویری از دعوتنامه را در پرونده امر ضبط نمایند. رونوشت این دستورالعمل برابر نظارت بر حسن اجرای قانون به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال گردید.

احمد حسینی
معاون درآمدهای مالیاتی

دستورالعمل شماره: ۳۰/۴/۸۵۱۸/۱۵۴۶۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۰۸/۲۹

پیوست:

به منظور تسهیل و تسریع در تشخیص و وصول مالیات بردرآمد و مالیات‌های تکلیفی شرکت‌های تاسیساتی و تجهیزاتی جلسات متعددی با حضور نمایندگان وزارت متبوع و انجمن صنفی شرکت‌های مذکور تشکیل و پس از بحث و تبادل نظر نتیجه منتهی به صورتجلسه مورخ ۷۳/۷/۱۶ گردیده است که ضمن تأیید موافقت‌های بعمل آمده یک نسخه از آن جهت اجرا و اقدام لازم به پیوست ارسال می‌گردد. مقتضی است ترتیبی اتخاذ نمایند که مفاد صورتجلسه موصوف توسط کادر تشخیص مالیات و هیأت‌های ۳ نفری حل اختلاف دقیقاً به‌مورد اجرا گذاشته شود.

احمد حسینی

معاون درآمدهای مالیاتی

صورتجلسه جلسه‌ای در تاریخ ۷۳/۷/۱۶ در رابطه با مسائل و مشکلات مالیاتی شرکت‌های تاسیساتی و تجهیزاتی در دفتر ریاست شورای عالی مالیاتی با حضور امضاءکنندگان زیر تشکیل، ابتدا نمایندگان انجمن صنفی شرکت‌های مذکور مسائل و مشکلات صنف خود را با توجه به موارد عنوان شده در نامه ۷۳-۲۸۱۹ س مورخ ۷۳/۴/۸ بیان نموده و سپس بحث و بررسی پیرامون موضوعات مطروحه به عمل آمده و در خصوص بعضی از موارد تصمیماتی بشرح زیر اتخاذ گردید:

۱- قرار شد نماینده انجمن صنفی شرکت‌های تاسیساتی و تجهیزاتی از طریق اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران جهت شرکت در هیئت حل اختلاف مالیاتی شرکت‌های مزبور معرفی شود.

۲- رسیدگی به کلیه اختلافات مالیاتی شرکت‌های مورد اشاره به هیئت حل اختلاف مالیاتی فوق ارجاع خواهد شد.

۳- در مورد مؤدیانی که نسبت به برگ تشخیص مالیات عملکرد سال ۱۳۷۱ خود معترض باشند می‌توانند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص برای رفع اختلاف خود با ممیز و یا سر ممیز کل ذیربط مراجعه و در صورت عدم حل و فصل پرونده امر برای رسیدگی به هیئت حل اختلاف مالیاتی مورد بحث ارجاع می‌گردد.

۴- نظر به اینکه تدوین ضوابط ویژه برای تحریر و نگهداری دفاتر قانونی توسط پیمانکاران تأسیساتی و تجهیزاتی الزامی است بنابراین قرار شد پیش نویس آئین‌نامه نحوه تنظیم و تحریر و نگهداری دفاتر قانونی شرکت‌های مذکور و همچنین دستورالعمل رسیدگی به درآمدها و هزینه‌ها و دارائی‌ها و بدهی‌ها و نهایتاً تشخیص درآمد مشمول مالیات شرکت‌های تأسیساتی از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی آن‌ها تا تاریخ ۷۳/۸/۲۵ تهیه و تدوین گردد.

۵- در مورد مالیات اجاره محل شرکت‌های تأسیساتی و تجهیزاتی و همچنین حقوق‌های پرداختی آنها به کارکنان خود مقرر گردید انجمن صنفی و شرکت‌های مزبور را ملزم نماید تا مفاد تبصره ۹ ماده ۵۳ و نیز مقررات قانونی مربوط به بخش مالیات بر حقوق مندرج در قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۷۱ دقیقاً رعایت شود.

۶- از بابت مالیات‌های تکلیفی موضوع ماده ۱۰۴ قانون مالیات‌های مستقیم مربوط به عملکرد سال‌های ۱۳۷۰، ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲ و شش ماهه اول سال ۱۳۷۳، کلیه پیمانکاران تأسیساتی مکلفند فهرست کامل دریافت‌کنندگان وجوه و همچنین نام و نشانی آن‌ها و مبلغ پرداختی در ارتباط با ماده مذکور را به تفکیک هر سال تا پایان بهمن ماه سال ۱۳۷۳ با اخذ رسید تحویل حوزه‌های مالیاتی مربوط نمایند و چنانچه امکان وصول مالیات از

صاحبان درآمد منابع مذکور میسر گردید مسئولیت تضامنی پیمانکاران از جهت پرداخت مالیات‌های تکلیفی موضوع ماده فوق ساقط و در خصوص بخشودگی جرائم تسهیلات لازم معمول گردد.

۷- کلیه شرکت‌های تاسیساتی و تجهیزاتی از اول مهرماه سال ۱۳۷۳ مکلفند فهرست کامل مشمولین مالیات‌های تکلیفی ماده ۱۰۴ قانون مالیات‌های مستقیم را بانضمام قبض پرداخت مالیات مورد بحث در مهلت مقرر در قانون به حوزه مالیاتی مربوط در قبال اخذ رسید تسلیم نمایند ضمناً حوزه‌های مالیاتی در مورد پیمانکارانی که اقدام به کسر پرداخت مالیات مزبور ننمایند، بایستی نسبت به مطالبه مالیات و جرائم متعلقه اقدام نمایند.

۸- حوزه‌های مالیاتی مکلفند در مورد شرکت‌هایی که رعایت مفاد بندهای ۵ و ۶ و ۷ این صورتجلسه را ننموده پس از رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک آنها در صورت ارائه و در غیر اینصورت بطرق مقتضی نسبت به مطالبه مالیات‌های تکلیفی مربوطه اقدام نمایند.

۹- در خصوص عملکرد سال ۱۳۷۲ پیمانکاران تاسیساتی که در موعد مقرر اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان تسلیم و مالیات آنها از طریق رسیدگی به دفاتر تشخیص می‌گردد با توجه به مراتب زیر:

الف - الزام به رسیدگی دفاتر قانونی به موجب اصلاحیه مصوب ۷۱/۲/۷ بعمل آماده که در واقع شرکت به علت مشکلات مندرج در نامه فوق نتوانسته‌اند دفاتر و اسناد و مدارک عملکرد مال مذکور را با ضوابط مندرج در قانون هم آهنگ نمایند.

ب - انجام پروژه‌های تاسیساتی معمولاً به بیش از یکسال زمان نیاز دارد و تشخیص درآمد و هزینه پیشرفت کار در یک دوره مالی عملاً کار مشکلی است.

ج - بسیاری از هزینه‌های مربوط به کارهای تاسیساتی از قبیل خرید لوازم و ابزارآلات و قطعات یدکی و تعمیرات ماشین آلات و غیره بعلت نوع و ماهیت، کار و تنوع و تعداد بسیار گسترده اqlام و اجناس تاسیساتی فاقد مدارک مستند بوده و یا مدارک ناکافی است

د - در جدول ضرایب عملکرد سال ۱۳۷۲ ضریب تشخیص درآمد مشمول مالیات پیمانکاران تاسیساتی در موارد علی الراس ۱۲٪ تعیین شده است برای رعایت عدالت و تشویق پیمانکاران تاسیساتی به نگاهداری دفاتر قانونی براساس ضوابط قانونی و ایجاد اعتماد متقابل پیشنهاد می‌گردد:

۱- در مواردی که سود ابرازی عملکرد سال ۱۳۷۲ پیمانکاران تاسیساتی بیشتر از ۱۲٪ دریافتی آن‌ها در سال مزبور است براساس آن سود مالیات محاسبه و مطالبه گردد در این قبیل موارد

چنانچه پیمانکاران تأسیساتی مالیات و عوارض پرداختی جرائم متعلق را که قانوناً قابل احتساب در حساب هزینه‌های قابل قبول نیست و همچنین اضافه استهلاك را به هزینه منظور نموده باشند، اقلام مذکور را از حساب هزینه برگشت و بر سود ابرازی آنها اضافه گردد.

۲- در مواردی که سود ابرازی کمتر از ۱۲٪ دریافتی سال ۱۳۷۲ باشد و پیمانکار مالیات‌ها و عوارض و جرائم متعلق را که قانوناً جزو هزینه‌ها بحساب نمی‌آید و یا اضافه استهلاك را به حساب هزینه منظور نموده باشد باید اقلام مذکور از حساب هزینه برگشت و به سود ابرازی اضافه شود و چنانچه با اضافه نمودن این ارقام درآمد مشمول مالیات از ۱۲٪ دریافتی پیمانکار تجاوز کرد صرفاً بر مأخذ آن مالیات محاسبه و مطالبه گردد و هزینه‌های دیگر برگشت نشود ولی اگر مجموع ارقام بالا به ۱۲٪ دریافتی نرسیده است در صورتی که مدارک مربوط به هزینه‌های دیگری غیرقابل تشخیص گردد حداکثر تا سقف ۱۲٪ دریافتی برگشت داده شود. به عبارت دیگر در این صورت مجموع سود ابرازی و مالیات و اضافه استهلاك برگشت شده و هزینه‌های دیگر برگشتی از ۱۲٪ دریافتی سال ۱۳۷۲ تجاوز ننماید.

۳- در صورتی که سود ابرازی کمتر از ۱۲٪ دریافتی باشد و پیمانکار در حساب‌های هزینه خود مالیات و عوارض و جرائم و یا اضافه استهلاك منظور ننموده باشد، سایر هزینه‌های برگشتی

نباید به حدی باشد که مجموع آن با سود ابرازی از ۱۲٪ دریافتی سال ۷۲ تجاوز نماید.

۴- چنانچه سود ابرازی کمتر از ۱۲٪ دریافتی بوده و یا پیمانکار زبانی ابراز نموده باشد و اسناد و مدارک ابرازی مبین واقعیت سود ابرازی و یا زیان است براساس واقعیت عمل شود و مفاد بندهای فوق حاکی از آن نیست که الزاماً هزینه‌های برگشت و درآمد مشمول مالیات به حد ۱۲ درصد دریافتی برسد.

۱- محمدتقی نژاد عمران رئیس شورایعالی مالیاتی ۲- علی اصغر شایانی مدیرکل مالیات بر شرکت‌ها ۳- ابوالفضل اسلامی معاون اداره کل مالیات بر شرکت‌ها ۴- غلامعباس کوهی ممیز کل کد ۰۵ مالیات بر شرکت‌ها ۵- علی پورسردار سر ممیز سر ممیزی ۰۷۱ مالیات بر شرکت‌ها نمایندگان انجمن صنفی به شرکت‌های تأسیساتی و تجهیزاتی ۱ - مهندس علی کریمی ۲- مهندس احمد راهبی ۳- مهندس محمد احمدی ۴- مهندس بهزاد سنندجی ۵- مهندس منوچهر اقبالی

بخشنامه شماره: ۶۱۳۲۴

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۳۰

پیوست:

اداره کل امور اقتصادی و دارائی استان نظربه اینکه به منظور ایجاد هماهنگی و اتخاذ رویه واحد و جلوگیری از تداخل امور مقرر گردیده احکام نمایندگان موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ جهت شرکت در هیئت های حل اختلاف مالیاتی از سوی اینجانب صادر گردد. لذا بدینوسیله به مدیریت آن اداره کل تفویض اختیار می گردد تا پس از تعیین و معرفی نمایندگان فوق الذکر از سوی مراجع ذیربط نسبت به صدور حکم آنان جهت شرکت در هیئت های حل اختلاف مالیاتی با امضاء خود اقدام نمایند. بدیهی است در غیر این صورت حضور در هیئت های مزبور و اظهار نظر در خصوص پرونده های مالیاتی نافذ نخواهد بود. ضمناً ترتیبی اتخاذ نمائید تا نمایندگان مورد بحث از ابتدای سال ۱۳۷۵ با احکام موضوع بخشنامه حاضر در این هیئت ها شرکت نمایند.

داریوش ایرانبدی

معاونت درآمدهای مالیاتی

بخشنامه شماره: ۱۸۷۵۹/۳۷/۲۲۲۰۶

تاریخ: ۱۳۷۵/۰۴/۲۰

پیوست:

به منظور حسن اجرای مقررات قانون مالیات‌های مستقیم و جلوگیری از صدور نقض آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی توسط شورای عالی مالیاتی و دیوان عدالت و سایر مراجع دیگر و تاخیر در صدور آراء قطعی و پرداخت حقوق حقه دولت مقتضی است به کلیه حوزه‌های مالیاتی و هیأت‌های حل اختلاف ذیربط ابلاغ گردد در صورت غیبت نماینده موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۶۶ مشخصات کامل نماینده با ذکر شماره حکم یا دعوت نامه آن اداره کل در ذیل آراء هیأت‌های حل اختلاف ثبت و منعکس گردد و جهت حسن اجرای این دستورالعمل مدیران و ممیزین کل مالیاتی وظیفه دارند با بررسی آرای که بدین ترتیب صادر می‌گردد در صورت مشاهده تخلف و اهمال کاری مراتب جهت تعقیب متخلف به دادستانی انتظامی مالیاتی و همچنین جهت اطلاع اینجانب اعلام دارند.

داریوش ایرانبدی

معاون درآمدهای مالیاتی

آئین نامه شماره: ۲۱۱/۴۲۹۷/۱۳۸۳

تاریخ: ۱۳۸۱/۰۷/۰۷

پیوست: دارد

سازمان امور اقتصادی و دارائی استان

شورای عالی مالیاتی

اداره کل دفتر فنی مالیاتی

دفتر هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیأت های موضوع ماده ۲۵۱ مکرر

دادستانی انتظامی مالیاتی

دانشکده امور اقتصادی

پژوهشکده امور اقتصادی

آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت های حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ که در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارائی رسیده است جهت اجرا به پیوست ابلاغ می گردد.

محمد قاسم پناهی

معاون فنی و حقوقی

آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت های حل اختلاف

مالیاتی موضوع تبصره ۲

ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب

۱۳۸۰/۱۱/۲۷

حق‌الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی براساس این آئین‌نامه به ترتیب زیر تعیین و حسب مورد از محل اعتبار مربوط از بودجه سازمان امور مالیاتی کشور یا بودجه استان قابل پرداخت خواهد بود.

براساس بخشنامه شماره ۶۸۵۴۷ مورخ ۸۵/۱۲/۸ متن زیر جایگزین بند ۱ می‌شود:

«حق‌الزحمه اعضای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ هشتاد هزار (۸۰۰۰۰) ریال و در صورتی که زمان جلسه بیش از ۲ ساعت به طول انجامد به ازاء هر ساعت اضافی مبلغ بیست هزار (۲۰۰۰۰) ریال به مبلغ مذکور اضافه می‌شود».

۱- حق‌الزحمه قضات دادگستری و نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴ بابت هر جلسه تا (۳) ساعت مبلغ شصت هزار ریال و در صورتی که در زمان جلسه بیش از سه ساعت به طول انجامد به ازاء هر ساعت اضافی مبلغ بیست هزار ریال به مبلغ مذکور اضافه می‌شود.

۲- تعداد جلسات در هر ماه برای هر یک از اعضاء فوق‌الذکر هیأت، با توجه به حجم کار و برنامه‌ریزی اداره کل ذیربط خواهد بود.

۳- تعلق حق الزحمه و پرداخت آن منوط به تأیید مدیر کل ذیربط دایر به حضور عضو در طول جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی، و اتخاذ تصمیمات هیأت (رأی با قرار رسیدگی) خواهد بود.

ب - متن زیر براساس بخشنامه شماره ۲۴۰/۷۰۹۸ مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۵ جایگزین بند ۴ آئین نامه می شود: «اعتبار مورد نیاز برای ادارات کل امور مالیاتی استان ها و امور مالیاتی شهر و استان تهران از منابع بودجه استان مربوط تأمین خواهد شد.»

۴- اعتبار مورد نیاز برای واحدهای مرکزی و استان تهران از بودجه سازمان امور مالیاتی کشور و در سایر استان ها از منابع بودجه استان مربوط تأمین خواهد شد.

این آئین نامه در اجرای تبصره ۲ ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی بنا به پیشنهاد شماره ۲۱۱/۳۱۷۳/۳۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور در چهار بند به شرح فوق در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ به تصویب رسید.

بخشنامه شماره: ۷۳۷۴۷

تاریخ: ۱۳۸۱/۱۲/۲۶

پیوست:

اداره کل مالیات بر شرکت ها

اداره کل مؤدیان بزرگ مالیاتی

ادارات کل مالیات‌های شرق، غرب و مرکز تهران

در اجرای سیاست‌های سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر بهبود روش‌های عملیاتی و بنا به اختیارات حاصل از ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ بدینوسیله وظیفه تشکیل هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع فصل سوم از باب پنجم (به استثناء هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر) قانون مذکور جهت رسیدگی به اختلافات مالیاتی مؤدیان تحت پوشش، از ابتدای سال ۱۳۸۲ به آن اداره کل محول و مقرر می‌دارد:

۱) اداره کل امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تا خاتمه عملیات مربوط به صدور آرای قطعی مربوط به اوراق دعوت حل اختلاف مالیاتی که تا پایان اسفند ماه سال جاری ارجاع شده یا می‌شود، به فعالیت خود ادامه داده و به نسبت صدور آرای قطعی مربوط به اوراق مذکور اقدام به انتقال سوابق، امکانات اداری و نیروی انسانی وفق مفاد صورت جلسه‌ای که ما بین آن اداره کل و ادارات کل ذیربط با نظارت معاون محترم پشتیبانی تنظیم و مبادله می‌گردد، خواهد نمود.

۲) از آنجا که یکی از شاخص‌های ارزیابی عملکرد ممیزین کل محترم تعداد توافقات حاصله با مؤدیان مالیاتی می‌باشد مقتضی است ادارات کل ترتیبی اتخاذ نمایند تا عمده اعتراضات مؤدیان ابتدا در مرحله ممیزین کل مطرح و حل‌وفصل گردد به نحوی که

مجموع اعتراضات ارجاعی به هیأت‌های حل اختلاف به حداقل ممکن کاهش یابد.

عیسی شهسوار خجسته

بخشنامه شماره: ۲۳۵/۵۴۰/۱۸۳۸/۱۷۲۰۴

تاریخ: ۱۳۸۲/۰۴/۰۸

پیوست:

سازمان امور مالیاتی کشور
اداره کل امور مالیاتی استان
اداره کل

بنا به اختیارات حاصل از ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحیه ۸۰/۱۱/۲۷) و با توجه به مسئولیت موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ همان قانون به منظور حصول اطمینان از حسن جریان امور در ادارات حل اختلاف مالیاتی و تشکیل جلسات رسمی، بدینوسیله مسئولیت مربوط به اداره امور و تشکیل جلسات هیأت‌های موصوف به‌عهده آن اداره کل محول و اختیارات ذیل تفویض می‌گردد:

۱- قبوض درخواست و انتخاب قضات موضوع بند ۲ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم متناسب با هیأت‌های متشکله

۲- مکاتبه با مراجع مذکور در بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم به منظور معرفی نمایندگان خود متناسب با هیأت‌های متشکله

۳- انتخاب نماینده موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ از بین نمایندگان معرفی شده فوق در مواردی که مؤدی انتخاب خود را اعلام ننموده و یا برگ تشخیص مالیاتی ابلاغ قانونی شده باشد.

۴- صدور احکام داخلی جهت حضور و شرکت نمایندگان موضوع بند ۲ و ۳ ماده ۲۴۴ در جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی

۵- پرداخت حق‌الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی براساس آئین‌نامه موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم

۶- پیشنهاد و معرفی واجدین شرایط مندرج در ماده ۲۴۵ قانون مستقیم به رئیس سازمان امور اقتصادی و دارائی استان جهت امضای احکام انتصاب آنان به سمت نماینده سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی (اعم از انتصاب یا تخصیص پست سازمانی یا حفظ سمت قبلی) بدیهی است انتصاب نمایندگان مذکور در این بند در ادارات کل تهران بزرگ با هماهنگی دفتر نظارت بر امور حل اختلاف مالیاتی و اجرائیات، کماکان از طریق این سازمان صورت خواهد پذیرفت. ضمناً متذکر می‌گردد در صورتی که قاضی بازنشسته واجد شرایط وجود نداشته

باشد، مراتب سریعاً به دفتر نظارت بر امور حل اختلاف مالیاتی و اجرائیات اعلام تا اقدامات مقتضی صورت گیرد. دفتر مذکور نیز با نظارت مستمر و اخذ گزارشات لازم ضمن سازماندهی هیأت‌ها نسبت به ایجاد هماهنگی در امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی اقدام خواهد نمود.

عیسی شهسوار خجسته

بخشنامه شماره : ۲۱۱/۱۳۸۱/۵۴۲۴

تاریخ: ۱۳۸۳/۰۴/۰۸

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی استان

شورای عالی مالیاتی

اداره کل امور مالیاتی

هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی

دفتر فنی مالیاتی شورای عالی مالیاتی

چون به نظر می‌رسد در اجرای بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن در خصوص حق انتخاب نماینده توسط مؤدی ابهاماتی وجود دارد، لذا به‌منظور

رفع ابهام و ایضاح مطلب و با اتخاذ ملاک از قسمت اخیر همان بند لزوماً یادآور می‌شود:

انتخاب نماینده توسط مؤدی به مفهوم انتخاب شخص خاص مورد نظر مؤدی نبوده، بلکه مراد از این حق و انتخاب یکی از مراجع مقرر در بند مذکور برای شرکت نماینده آن مرجع در هیات حل اختلاف مالیاتی می‌باشد.

حیدری کرد زنگنه

دستورالعمل شماره: ۲۳۵/۴۶۲/۶۳۹/۵۸۱۸

تاریخ: ۱۳۸۳/۰۴/۱۳

پیوست:

اداره کل

شورای عالی مالیاتی

دفتر فنی مالیاتی

هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیأت موضوع ۲۵۱ مکرر

دادستانی انتظامی مالیاتی

دانشکده امور اقتصادی

جامعه حسابداران رسمی

سازمان حسابرسی

به منظور دستیابی به تحول اساسی در حوزه اجرایی نظام مالیاتی کشور و اتخاذ ترتیباتی که مبتنی بر رعایت قوانین و مقررات و تسریع فرایند قطعیت مالیات بوده و متضمن حصول اهدافی از قبیل افزایش رضایتمندی و رشد نرخ تمکین مؤدیان و کاهش پرونده‌های ارجاعی به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی باشد، مقرر می‌دارد:

(۱) روسای ادارات امور مالیاتی در راستای مسئولیت‌های مندرج در ماده ۱۱ آئین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ ق.م.م نظارت مستمر خود را به منظور حسن اجرای مقررات و بویژه در مرحله تشخیص درآمد مشمول مالیات مؤدیان، بطور موثر اعمال و واحدهای تحت نظر را مکلف نمایند با بررسی اسناد و مدارک و دلایل مؤدیان و هم چنین سوابق موجود و از بروز اختلافات مالیاتی که سابقه ظهور و رفع یا حل اختلاف داشته، اکیداً اجتناب و مطابق مقررات موضوعه و تصمیمات متخذه در موارد مشابه، اقدام نمایند.

(۲) مأموران مالیاتی که وظیفه تشخیص درآمد مشمول مالیات به آنان محول شده است مکلفند:

در موارد تشخیص درآمد مشمول مالیات از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی، دلایل برگشت یا عدم قبول هزینه و یا احتساب هرگونه اقلامی به عنوان درآمد سال مورد رسیدگی و یا تجدید محاسبات، ملاحظاتی که منجر به افزایش درآمد ابرازی مؤدی یا کاهش زیان می‌گردد را صریحاً در گزارشات مالیاتی قید نمایند.

همچنین در موارد تشخیص علی‌الراس، بطور صریح نسبت به عدم امکان تعیین درآمد واقعی براساس رسیدگی به دفاتر، اسناد و مدارک ابرازی یا بدست آمده اظهارنظر نموده و متعاقباً دلایل انتخاب قرینه یا قرائن مالیاتی و رقم آن‌ها و ضرایب اعمالی (با ذکر ردیف و صفحه) را همراه با توجیهات کافی در گزارش خود قید نمایند.

عدم رعایت مراتب فوق به عنوان تخلف از انجام تکالیف قانونی که در تبصره ۲ ماده ۹۷ و ماده ۹۸ ق.م.م به آن تصریح شده است قابل پیگیری خواهد بود.

مطالبه مالیات از مؤدیانی که مکلف به کسر و ایصال مالیات اشخاص ثالث می‌باشند وفق مقررات، براساس گزارش رسیدگی که در آن به مستندات و مبالغ پرداختی و حتی‌المقدور دریافت کننده وجه (صاحب درآمد) اشاره شده باشد، صورت گیرد.

۳) مدیران کل امور مالیاتی با استفاده از اختیارات مندرج در تبصره ماده ۳۴ آئین‌نامه اجرائی موضوع ماده ۲۱۹ ق.م.م ترتیبی اتخاذ نمایند تا اختلاف مؤدیان حتی‌المقدور بدون ارجاع پرونده به مراجع حل اختلاف مالیاتی رفع و توافق و تمکین مؤدیان با رعایت قوانین و مقررات موضوعه تحصیل گردد.

بدیهی است در ارزیابی عملکرد مدیران کل و معاونین مربوطه و روسای امور مالیاتی، میزان همکاری هریک از مقامات مذکور، در راستای تحقق اهداف پیش‌گفته مد نظر قرار خواهد گرفت.

(۴) به مدیران کل امور مالیاتی موکداً یادآوری می‌نماید:

الف) نظر به اینکه حسب قسمت اخیر تبصره ۲ ۱۹۰ ق.م.م، رسیدگی و قطعیت یافتن مالیات مؤدیان می‌بایست حداکثر ظرف یک سال تسلیم اعتراض آنان صورت پذیرد، لذا تجاوز از مهلت مقرر قابل اغماض نبوده و رعایت مقررات یادشده مستلزم رفع سریع اختلافات مالیاتی توسط مقامات ذیصلاح تا سطح مدیر کل مالیاتی و هم چنین برنامه‌ریزی و زمان‌بندی مراحل مربوط به دعوت از مؤدیان و طرح پرونده در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و مهلت مندرج در متن قرار و ارجاع و اجراء به‌موقع قرارهای صادره خواهد بود.

ب) بنا به حکم تبصره ۱ ماده ۲۴۴ ق.م.م، رسمیت جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی (به‌منظور رسیدگی به اختلافات مالیاتی عملکرد سال ۱۳۸۱ و سنوات بعد) منوط به حضور هر سه عضو هیأت بوده و تشکیل جلسات هیأت بدون حضور هریک از اعضا احصا شده در ماده ۲۴۴ ق.م.م به عنوان تخلف از مقررات تلقی و آراء صادره توسط هیأت‌هایی که بصورت رسمی تشکیل نیافته باشد فاقد وجاهت قانونی بوده و نافذ نخواهد بود.

ج) مجدداً خاطر نشان می‌سازد از تشکیل جلسات هیأت بدون حضور هر سه عضو اجتناب و بنا به اقتضای شرایط در هر یک از ادارات کل به تشکیل جلسات هیأت در ساعات صبح متناسب با حضور هر سه عضو اکتفا و در صورت لزوم اوقات رسیدگی به اختلافات مالیاتی و تشکیل جلسات هیأت به ساعات بعدازظهر موکول گردد.

د) به‌منظور حسن اجرای تبصره ۱ ماده ۲۴۴ ق.م.م و اطلاع‌رسانی به مؤدیان محترم، ترتیبی اتخاذ فرمائید تا اطلاعیه‌های پیوست با قابلیت رویت مؤدیان در محل تشکیل جلسات هیأت نصب گردد.

دفتر نظارت بر امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و اجرائیات ضمن نظارت مستمر بر نحوه تشکیل هیأت‌ها، هرگونه تخطی از مقررات مربوط به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بشرح فوق را گزارش نماید.

غلامرضا حیدری کردزنگنه

بخشنامه شماره: ۲۳۰/۱۹۸۱/۷۸۶۸

تاریخ: ۱۳۸۳/۰۵/۱۱

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی ...

بنا به اختیارات حاصل از مواد ۲ و ۵۴ آئین نامه موضوع ماده ۲۱۹ ق.م.م بدینوسیله حق انتخاب نماینده موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م در مواردی که مؤدی انتخاب خود را همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص و در مهلت قانونی اعلام ننموده و یا اوراق تشخیص ابلاغ قانونی می گردد، به آن اداره کل محول می گردد.

ضرورت دارد در موارد فوق الذکر، ضمن تطبیق نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی با مهارت و تخصص نمایندگان معرفی شده از سوی هر یک از مراجع احصاء شده در بند ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م ترتیبی اتخاذ نمایند جلسات هیأت های حل اختلاف مالیاتی با حضور هر سه عضو و به صورت رسمی تشکیل گردد.

غلامرضا حیدری کرد زنگنه

بخشنامه شماره: ۱۹۵۷۸ / ۲۰۱/۹۲۸۰

تاریخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۲

پیوست:

سازمان امور اقتصادی و دارائی استان

شورای عالی مالیاتی

اداره کل امور مالیاتی استان

دفتر فنی مالیاتی

اداره کل هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیأت‌های موضوع ماده ۲۵۱ مکرر

به‌طوری که مطلعند یکی از اهداف مهم اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ جلوگیری از تطویل مراحل رسیدگی و تسریع در حل و فصل اختلافات مالیاتی در جهت قطعیت و مختومه شدن پرونده‌های مالیاتی در کوتاه‌ترین زمان ممکن است. به قرار اطلاع حاصله و حسب بازرسی‌های به عمل آمده از ادارات کل امور مالیاتی رسیدگی و تعیین تکلیف نهایی تعداد کثیری از پرونده‌های مربوط به عملکرد سال ۱۳۸۱ و بعد که مورد اختلاف می‌باشند در مرحله رسیدگی موضوع ماده ۲۳۸ و همچنین در مرحله رسیدگی هیأت حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۲۴۴ قانون فوق‌الذکر به علت عدم رعایت تکالیف قانونی رؤسای ادارات امور مالیاتی و اعضاء هیأت‌های مزبور و عدم اجرای وظایف آنان، (که می‌تواند از یک سو موجب تسریع در قطعیت مالیات و مختومه شدن پرونده امر و وصول به موقع مالیات و از سوی دیگر جلب رضایت مؤدیان و استفاده ایشان از بخشودگی قانونی جرایم مالیاتی شود) به‌عهده تعویق افتاده و بجای آنکه مراجع مزبور عاملی برای توافق و رفع اختلافات موجود شوند در مواجهه با اینگونه مؤدیان به دلایل غیرقانونی و معاذیر گوناگون و غیرمنطقی و احساسی غیر مسئولانه از ورود در حل اختلاف و اتخاذ تصمیم قانونمند و قاطع طفره رفته و به دلایل و مدارک ابرازی مؤدیان توجهی ننموده و برخلاف توصیه و تأکید مقامات مسئول سازمان، موجبات طرح

مجدد پرونده‌ها را در مراجع بعدی حل اختلاف مالیاتی و شورای عالی مالیاتی نیز فراهم می‌نمایند. لذا بدینوسیله تأکید و مقرر می‌گردد رؤسای ادارات امور مالیاتی و اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی حداکثر تلاش و مساعی خود را در مهلت مقرر قانونی بکار برده و با عنایت به مزایا و محسنات قطعیت و مختومه شدن پرونده‌های مالیاتی، براساس رسیدگی و احراز واقعیت، بدون تعلل و تردید نسبت به اتخاذ تصمیم لازم اقدام نمایند تا بیشترین تعداد پرونده‌های مورد اختلاف با استفاده از اختیارات قانونی مورد اشاره مورد توافق و حل و فصل قرار گیرد. شایان توجه است که با عنایت به مراتب، تعداد کمی از پرونده‌های مورد اختلاف که متضمن اشکالات و پیچیدگی و ابهامات خاص حقوقی و مالیاتی هستند و نیاز به رسیدگی جامع‌تر و اظهارنظرهای موضوعی و موردی و شکلی خواهند داشت پس از قطعیت درآمد مشمول مالیات حسب مقررات مربوطه در شورای عالی مالیاتی مطرح خواهند گردید. مدیران کل امور مالیاتی مسئول اجرای این بخشنامه بوده و به لحاظ تکالیف قانونی خود با پیگیری و نظارت دائم بر عملکرد رؤسای ادارات امور مالیاتی و هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، مأموریتی را که حائز شرایط فوق نبوده و یا در انجام وظایف قانونی و محوله صدرالاشاره تعلل نموده و از کارایی و توانایی لازم برخوردار نیستند را به تفکیک به دفتر اینجانب معرفی نمایند تا برای رفع مشکل اقدام لازم بعمل آید.

غلامرضا حیدری کردزنگنه

آئین نامه شماره: ۶۸۵۴۷

تاریخ: ۱۳۸۵/۱۲/۰۸

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی استان

شورای عالی مالیاتی

سازمان امور اقتصادی و دارایی استان

دفتر فنی مالیاتی اداره کل

هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر

مجله مالیات

اصلاحیه آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت های حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ که در تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۷ به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است به پیوست جهت اجرا از اول سال یکهزار و سیصد و هشتاد و شش ابلاغ می گردد.

علی اکبر عرب مازار

اصلاحیه آیین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت های حل اختلاف مالیاتی

موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم
مصوب ۸۰/۱۱/۲۷

آیین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت های حل اختلاف مالیاتی مصوب ۸۱/۶/۳۱ به شرح زیر اصلاح می گردد:

الف - متن زیر بر اساس بخشنامه شماره ۲۴۰/۷۰۹۸ مورخ ۹۰/۰۳/۲۵ جایگزین بند الف اصلاحیه می گردد: «حق الزحمه قضات دادگستری و نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴، بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ سیصد هزار (۳۰۰۰۰۰) ریال قابل پرداخت خواهد بود.»

الف - متن زیر جایگزین بند (۱) می شود:

۱- حق الزحمه اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی، بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ هشتاد هزار (۸۰۰۰۰) ریال و در صورتی که زمان جلسه بیش از ۲ ساعت به طول انجامد به ازاء هر ساعت اضافی مبلغ بیست هزار (۲۰۰۰۰) ریال به مبلغ مذکور اضافه می شود.

ب - بندهای ذیل به عنوان بند ۵ و ۶ به آیین نامه الحاق می گردد:

۵- در صورت غیبت و عدم حضور تا ۳ جلسه بدون عذر موجه اعضاء معرفی شده موضوع بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م، مراتب پس از بررسی و تأیید آن توسط دفتر نظارت بر هیأت های حل اختلاف مالیاتی،

اقدامات مقتضی جهت تعیین نماینده و جایگزین، از طریق سازمان امور مالیاتی کشور و با هماهنگی مراجع ذیربط به عمل خواهد آمد.

۶- سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند در ابتدای هر سال نصاب مذکور در بند (۱) آئین‌نامه را با توجه به نرخ تورم سال قبل، حداکثر تا معادل ۱۵٪ تعدیل نماید.

این اصلاحیه بنا به پیشنهاد شماره ۲۱۴/۳۴۳۳/۵۸۲۸۲ مورخ ۸۵/۱۱/۴ سازمان امور مالیاتی کشور در سه بند به شرح فوق در تاریخ ۸۵/۱۱/۷ تصویب رسید.

داود دانش جعفری

رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شماره دادنامه: ۱۳۶۸

تاریخ: ۱۳۸۶/۱۱/۲۱

پیوست:

کلاس پرونده: ۶۶۷/۸۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای سید ابوالفضل مرتضوی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره ۱۳۸۱/۵۴۲۴-۲۱۱

مورخ ۱۳۸۳/۴/۸ سازمان امور مالیاتی کشور.

مقدمه: شاکی به شرح دادخواست تقدیمی اعلام داشته است، برابر قسمتی از ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل خواهد شد، ۱- ... ۲- ... ۳- یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی، صنایع و معادن یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی یا مجامع حرفه‌ای یا تشکلهای صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مؤدی ... اطلاق عبارت (به انتخاب مؤدی) مندرج در ماده مرقوم دال بر این است که مؤدی در انتخاب خود از حیث فرد مورد انتخاب محدودیتی ندارد و می‌تواند هر کسی را که تصور می‌کند قادر به دفاع از حقوق وی می‌باشد یا حداقل هر کسی از مراجع مندرج در بند ۳ مذکور را بدون لحاظ مناسب بین نوع فعالیت مؤدی و موضوع مالیات، تخصیص یا ارتباط نماینده با مراجع مزبور، به عنوان نماینده، به هیأت حل اختلاف معرفی نماید. مؤدی استدلال فوق مندرجات آخر ماده مرقوم می‌باشد که حاکی است در صورتی که مؤدی انتخاب خود را اعلام ننماید، سازمان امور مالیاتی با توجه به نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی از بین نمایندگان مذکور یک نفر را انتخاب خواهد کرد. یعنی اختیار سازمان امور مالیاتی محدود است به اینکه عضو هیأت را فقط از بین مراجع معرفی شده در ماده انتخاب نماید و این قید محدودیت انتخاب سازمان امور مالیاتی مؤید اطلاق نامحدود بودن اختیار انتخاب مؤدی می‌باشد. سازمان امور مالیاتی کشور به شرح بخشنامه شماره ۱۳۸۱/۵۴۲۴-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۰۸ حق

انتخاب نماینده از ناحیه مؤدی را به انتخاب یکی از مراجع مقرر در بند مذکور محدود و مقید کرده است. نظر به اینکه دستورالعمل مذکور مخالف صریح ماده مرقوم و نوعی قانون‌گذاری و دخالت قوه مجریه در قوه مقننه می‌باشد، لذا ابطال بخشنامه مزبور از هیأت عمومی دیوان مورد استدعا است. رئیس گروه نمایندگان قضایی سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۱۰۲۴-۲۱۲ مورخ ۱۳۸۴/۳/۲ ضمن ارسال تصویر نامه شماره ۳۴۴-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۴/۲/۱۸ دفتر فنی مالیاتی اعلام داشته‌اند، با عنایت به متن بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون فوق‌الذکر مشخص می‌گردد هدف قانون‌گذار از ذکر نمایندگان مراجع مزبور این بوده که افرادی در جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی شرکت نمایند که از سویی بی‌طرف بوده و از سوی دیگر در نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی بصیر و مطلع باشند، تا بدین ترتیب هم حقوق دولت و هم حقوق مؤدیان مالیاتی صنوف مختلف حفظ گردد. ضمناً در بند ۳ ماده مذکور پس از ذکر مراجع مربوطه عبارت (به انتخاب مؤدی) ذکر گردیده است و این کاملاً مشخص است که مؤدی مالیاتی نیز باید نماینده خود را از بین افراد مراجع مذکور در بند ۳ انتخاب نماید، نه اینکه مؤدی مالیاتی در انتخاب خود اختیار نامحدود داشته و می‌تواند هر شخص را به عنوان نماینده خود انتخاب و معرفی نماید که البته این مفهوم از متن عبارات بند ۳ ماده ۲۴۲ قانون مالیات‌های مستقیم کاملاً قابل درک و فهم می‌باشد. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ

فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

قانون‌گذار در مقام نحوه تشکیل هیأت حل اختلاف مالیاتی به شرح ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون مالیات‌های غیرمستقیم مصوب ۱۳۸۰ علاوه بر عضویت یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور و یک نفر قاضی اعم از شاغل و بازنشسته به شرح بندهای یک و ۲ ماده مذکور، عضو سوم هیأت حل اختلاف را به موجب بند ۳ آن ماده یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی یا مجامع حرفه‌ای یا تشکلهای صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مؤدی مالیاتی تعیین کرده است. نظر به اینکه حکم مقنن مفید حصر اختیار مؤدی مالیاتی در انتخاب نماینده خود از بین یکی از اشخاص مذکور در بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های غیرمستقیم است و متضمن جوار انتخاب نماینده از بین سایر اشخاص نیست، بنابراین بخشنامه شماره ۱۳۸۱/۵۲۲۴-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۴/۸ سازمان امور مالیاتی کشور مغایرتی با قانون ندارد و خارج از حدود اختیارات قانونی مربوط نیز نمی‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مقدسی فرد

دستور العمل شماره ۱۰۱۷۶۴

تاریخ: ۱۳۸۷/۱۰/۰۷

دستور العمل

پیوست:

م	۲۴۴	۸۷	۵۴۲	کد
---	-----	----	-----	----

ادارات کل امور مالیاتی دادستان انتظامی مالیاتی اداره کل امور اداری و رفاه دفتر مرکزی حراست	مخاطبین / ذینفعان
تسریع در فرایند صدور حکم واجدین شرایط انتصاب به سمت نماینده سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی	موضوع
به منظور تسریع در فرایند صدور حکم واجدین شرایط انتصاب به سمت نماینده سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع بند ۱ ماده ۲۴۴ ق.م.م و نیز وحدت رویه و حذف مکاتبات غیر ضروری در این خصوص مقرر می‌دارد: ۱- رؤسای امور مالیاتی شهر و استان تهران، مدیران کل امور مالیاتی سایر استان‌ها، نظر دادستانی انتظامی مالیاتی و دفتر حراست را اخذ نموده و فرم تکمیل شده خلاصه سوابق خدمتی افراد مورد نظر را	

ضمیمه پیشنهاد خود نموده و به دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی ارسال دارند.

۲- دادستانی انتظامی مالیاتی و دفتر حراست موظفند حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز پس از وصول استعلام مذکور نظر خود را در خصوص صلاحیت افراد یاد شده به مرجع استعلام اعلام نمایند.

۳- دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی پس از بررسی موضوع و احراز شرایط پیشنهاد شونده، لازم است حداکثر ظرف مدت ده روز مدارک ذیربط را جهت تهیه حکم به اداره کل امور اداری و رفاه ارسال کند. در صورت عدم تائید مراتب نیز باید نتیجه را به واحد پیشنهاد دهنده اعلام نماید.

۴- اداره کل امور اداری و رفاه نیز حداکثر ظرف مدت ۳ روز پیش‌نویس حکم مربوطه را تهیه و در اختیار دفتر نظارت بر هیأت‌ها قرار داده تا با امضاء معاون فنی و حقوقی سازمان حکم مزبور صادر گردد. در خصوص درخواست صدور حکم برای افرادی که با حفظ سمت وظایف نماینده سازمان را بر عهده خواهند گرفت، نیازی به درخواست تائیدیه از حراست و دادستانی انتظامی مالیاتی نبوده و درخواست مزبور مستقیماً به دفتر نظارت بر هیأت‌ها ارسال شود.

مسئولیت حسن اجرای این بخشنامه به عهده دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی سازمان می‌باشد.

علی اکبر عرب مازار

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مرجع پاسخگویی: دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی	دامنه کاربرد: ۱- داخلی ۲- خارجی
---	---------------------------------------

تاریخ اجراء: تاریخ ابلاغ	مدت اجراء: نامحدود	مرجع ناظر: معاونت فنی و حقوقی	نحوه ابلاغ: فیزیکی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های منسوخ (شماره و تاریخ):			

این بخشنامه براساس بخشنامه شماره ۲۰۰/۶۹۴۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۲۴ منسوخ گردید.

این بخشنامه در روز عید سعید فطر که تعطیل بوده صادر و ابلاغ شده است.

بخشنامه شماره: ۲۱۰/۳۵۲۳۸

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۳/۳۰

پیوست: دارد

۰۲۳	۸۸	۲۴۴	م
مخاطبین	ادارات کل امور مالیاتی		
موضوع:	ابلاغ رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه شماره ۱۳۶۸ مورخ ۸۶/۱۱/۲۱		

به پیوست تصویر رأی هیأت عمومی دیوان عدالت
اداری موضوع دادنامه شماره ۱۳۶۸ مورخ ۸۶/۱۱/۲۱
مبنی بر عدم مغایرت مفاد بخشنامه شماره
۵۴۲۴/۱۳۸۱-۲۱۱ مورخ ۸۳/۴/۸ (در رابطه با تبیین
مفهوم انتخاب نماینده توسط مؤدی، موضوع بند ۳
ماده ۲۴۴ قانون) سازمان امور مالیاتی کشور با قانون
جهت اطلاع و بهره‌برداری لازم ارسال می‌گردد.

محمد قاسم پناهی

معاون فنی و حقوقی

مرجع پاسخگویی دفتر فنی مالیاتی و قراردادهای بین المللی تلفن: ۳۹۹۰۳۹۲۰			دامنه کاربرد: ۱- داخلی * ۲- خارجی *
نحوه ابلاغ: فیزیکی	مرجع ناظر: دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی	مدت اجراء:	تاریخ اجراء:
بخشنامه منسوخ:-			

شماره: ۲۱۱/۱۳۸۱/۵۴۲۴

تاریخ: ۱۳۸۳/۰۴/۰۸

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی استان

شورای عالی مالیاتی

اداره کل امور مالیاتی

هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی

دفتر فنی مالیاتی

چون به نظر می‌رسد در اجرای بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن در خصوص حق انتخاب نماینده توسط مؤدی ابهاماتی وجود دارد، لذا به منظور رفع ابهام و ایضاح مطلب و با اتخاذ ملاک از قسمت اخیر همان بند لزوماً یادآور می‌شود:

انتخاب نماینده توسط مؤدی به مفهوم انتخاب شخص خاص مورد نظر مؤدی نبوده، بلکه مراد از این حق، انتخاب یکی از مراجع مقرر در بند مذکور برای شرکت نماینده آن مرجع در هیأت حل اختلاف مالیاتی می‌باشد.

حیدری کرد زنگنه

بخشنامه شماره: ۲۰۰/۷۰۱۶۹

تاریخ: ۱۳۸۸/۱۰/۲۳

پیوست:

۵۲۳	-	۸۸	م
مخاطبین / ذینفعان		امور مالیاتی شهر تهران امور مالیاتی استان تهران ادارات کل امور مالیاتی استانها	
موضوع		انتخاب و انتصاب به مشاغل مدیران در واحدهای استانی، امور مالیاتی شهر و استان تهران	
در راستای اجرای سیاستهای عدم تمرکز، ایجاد سهولت و افزایش سرعت در اداره امور و فراهم نمودن زمینههای جلب رضایت و مالاً کارایی کارکنان، اختیار انجام و اتخاذ تصمیمات مربوط به انتخاب و انتصاب به مشاغل مدیران در واحدهای استانی، امور مالیاتی شهر و استان تهران" به شرح مفاد پیوست به آن اداره کل تفویض می شود.			
انتخاب کارکنان برای تصدی مشاغل بالاتر در سطوح مذکور صرفاً از میان افراد واجد شرایط تجربی تخصصی که در آزمون جامع تعیین سطح شرکت نموده و در سطوح شغلی مربوطه رتبههای امتیازی برتر را کسب نموده اند امکان پذیر می باشد. شایان ذکر			

است در سال اول اجرای این دستورالعمل و تا زمان برگزاری آزمون مجدد تعیین سطح در مورد داوطلبین واجد شرایط که به دلیل عدم شرکت در آزمون مذکور فاقد امتیاز این آزمون می‌باشند، برای سنجش توانایی‌ها و مهارت‌های فنی آنان (موضوع بند ۷ دستورالعمل)، آزمون کتبی بنا به پیشنهاد مدیر کل استان و یا رؤسای امور مالیاتی شهر و استان تهران که توسط دفتر آموزش و توسعه منابع انسانی برگزار می‌گردد، جایگزین آن خواهد بود. بدیهی است پس از اتمام زمان تعیین شده و برگزاری آزمون جامع تعیین سطح در سال آینده، با رعایت کامل مفاد دستورالعمل برای انتخاب و انتصاب مشاغل مدیران الزامی بوده و احکام صادره از سوی واحدهای مسئول برای افراد خارج از فرایند تعیین شد، فاقد اعتبار خواهد بود. مدیران کل استان‌ها، رؤسای محترم امور مالیاتی شهر و استان تهران مسئولیت حسن اجرای بخشنامه را با رعایت عدالت و بدون تبعیض برعهده خواهند داشت و معاون محترم توسعه مدیریت و منابع، نظارت بر اجرای بخشنامه و دستورالعمل مربوط و انجام هماهنگی‌های لازم را برای اجرای مطلوب آن به عمل خواهند آورد.

ضروری است مفاد این بخشنامه به نحو مطلوب به اطلاع کلیه همکاران رسانده شود.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

نحوه ابلاغ: فیزیکی	مرجع ناظر: معاونت توسعه مدیریت و منابع	تاریخ اجرا: ۱۳۸۸/۱۱/۱
-----------------------	---	--------------------------

این بخشنامه بر اساس دستورالعمل شماره ۲۰۰/۶۹۴۱ مورخ
۱۳۹۰/۰۳/۲۴ منسوخ گردید.

بخشنامه شماره: ۲۴۰/۵۶۸۲۳ د/

تاریخ: ۱۳۸۸/۱۱/۱۰

پیوست: دارد

بخشنامه

م	انتصاب نمایندگان بند یک ماده ۲۴۴ (ق.م.م)	۸۸	
---	---	----	--

مخاطبین / ذینفعان	رئیس امور مالیاتی شهر تهران رئیس امور مالیاتی استان تهران مدیر کل امور مالیاتی استان ...
موضوع	انتخاب و انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور
نظر به اینکه نمایندگان هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع بند یک ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان نمایندگان	

سازمان امور مالیاتی کشور عهده‌دار رسیدگی به اختلاف‌های مالیاتی با شرایط مذکور در مادتين ۱۷۰ و ۲۴۴ قانون یاد شده و تبصره‌های آن می‌باشند و به دلیل توجه به استقلال عمل و اهمیت ویژه جایگاه نمایندگان یاد شده برای سازمان امور مالیاتی کشور ضمن اصلاح دامنه شمول بخشنامه شماره ۲۰۰/۷۰۱۶۹ مورخ ۸۸/۱۰/۲۳ نسبت به نمایندگان سازمان در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مقرر می‌دارد:

انتخاب و انتصاب نمایندگان یاد شده کماکان مطابق فرایند ابلاغ شده تحت دستورالعمل شماره ۱۰۱۷۶۴ مورخ ۸۷/۱۰/۷ (تصویر پیوست) انجام پذیرد. بدیهی است براساس مصوبه شورای معاونین محترم سازمان، احکام نمایندگان مذکور ممضی به امضاء و صدور این معاونت خواهد بود.

مجید یارمند

معاون توسعه مدیریت و منابع

مرجع ناظر دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی

شماره: ۶۰۷۹۹ / ۲۱۰ / د

تاریخ: ۱۳۸۸/۱۲/۱۸

پیوست:

جناب آقای دکتر عسکری

رئیس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور

سلام علیکم

احتراماً، بازگشت به بخشنامه شماره ۷۰۱۶۹ / ۲۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۳ (تصویر پیوست) در رابطه با تفویض اختیار انتخاب و انتصاب مشاغل مدیران به ادارات کل استانی و امور مالیاتی شهر و استان تهران، در راستای اجرای سیاست‌های عدم تمرکز، ایجاد سهولت و افزایش سرعت در اداره امور و فراهم نمودن زمینه‌های جلب رضایت و مالاً کارایی کارکنان، به استحضار می‌رساند:

فرایند رسیدگی به اختلاف مالیاتی و اجرای عدالت و جلب رضایت مؤدیان محترم مالیاتی همواره از دغدغه‌های اصلی سازمان امور مالیاتی کشور بوده است و استقلال بخش شبه قضایی از بخش تشخیص در سازمان حائز اهمیت بسیار و موجب تسهیل رفع اختلاف و وصول عادلانه مالیات بدون تنش و اجرای عدالت و جلب رضایت مؤدیان و تکریم ارباب رجوع است.

بنابراین پیشنهاد می‌شود انتخاب و انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی با در نظر داشتن موارد ذکر شده صورت پذیرد و در صورت صلاحدید خواهشمند است دستور فرمائید نمایندگان سازمان امور مالیاتی در هیأت‌های حل اختلاف از شمول بخشنامه موصوف و تفویض اختیار به عمل آمده (در مورد احکام انتصاب و با حفظ سمت) خارج و کماکان در چارچوب دستورالعمل شماره ۱۰۱۷۶۴ مورخ ۸۷/۱۰/۷ (تصویر پیوست) لیکن با امضاء معاون محترم توسعه مدیریت و منابع انجام پذیرد.

امیر حسن علی حکیم
معاون فنی و حقوقی

شماره: ۶۹۴۱ / ۲۰۰

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۲۴

پیوست:

دستورالعمل

۵۱۱	۹۰	بند ۱ ماده ۲۴۴ ق.م.م	م
مخاطبین		رئیس امور مالیاتی شهر تهران رئیس امور مالیاتی استان تهران مدیر کل امور مالیاتی استان....	

موضوع	انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی
نظر به اهمیت حفظ استقلال هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و در راستای ساماندهی و وحدت رویه در انتخاب و انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های موصوف مقرر می‌دارد: ۱- رؤسای امور مالیاتی شهر و استان تهران و مدیران کل امور مالیاتی استان‌ها، پیشنهاد انتصاب مورد نظر را منضم به تاییدیه دادستانی انتظامی مالیاتی و دفتر حراست و فرم تکمیل شده خلاصه سوابق خدمتی کارمندان پیشنهادی (فرم پیوست) به دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی ارسال دارند. ۲- دادستانی انتظامی مالیاتی و دفتر حراست موظفند حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز پس از وصول استعلام مذکور نظر خود را در خصوص صلاحیت افراد یاد شده به مرجع استعلام اعلام نمایند. ۳- دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی پس از بررسی موضوع و احراز شرایط کارمند پیشنهادی، لازم است در صورت موافقت، حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز مدارک ذیربط را جهت تهیه حکم به اداره کل امور اداری و پشتیبانی ارسال نماید و در صورت عدم موافقت، نتیجه را به واحد پیشنهاد دهنده اعلام نماید. ۴- اداره کل امور اداری و پشتیبانی حداکثر ظرف مدت ۳ روز پیش نویس حکم مربوطه را تهیه و حکم مزبور با امضاء معاون	

توسعه مدیریت و منابع سازمان صادر گردد. در خصوص درخواست صدور حکم برای افرادی که با حفظ سمت، وظایف نمایندگان سازمان را برعهده خواهند گرفت، نیازی به درخواست تأییدیه از دادستانی انتظامی مالیاتی نبوده و درخواست مزبور منضم به تأییدیه حراست و فرم تکمیل شده خلاصه سوابق خدمتی، مستقیماً به دفتر نظارت بر هیأت‌ها ارسال شود.

مسئولیت حسن اجرای این بخشنامه به عهده دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی سازمان می‌باشد.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مرجع پاسخگویی: دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی			دامنه کاربرد: ۱- داخلی: ۲- خارجی:
نحوه ابلاغ: فیزیکی	مرجع ناظر: معاونت توسعه مدیریت و منابع	مدت اجراء: نامحدود	تاریخ اجراء: تاریخ ابلاغ
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های منسوخ با صدور این دستورالعمل، انتخاب و انتصاب نمایندگان سازمان امور و مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی از شمول بخشنامه شماره ۷۰۱۶۹ مورخ ۲۰۰/۱۳۸۸/۱۰/۲۳ خارج و دستورالعمل شماره ۱۰۱۷۶۴ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۷ و نیز هر گونه بخشنامه یا دستورالعمل مغایر با			

آن ملغی می گردد.
مرجع ناظر دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی

بخشنامه شماره: ۲۴۰/۷۰۹۸

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۲۵

پیوست: دارد

۰۱۷	۹۰	تبصره ۲ ماده ۲۴۴	م
مخاطبین		امور مالیاتی شهر تهران اداره کل امور مالیاتی استان	
موضوع		اصلاحیه آئین‌نامه نحوه پرداخت حق‌الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی	
احتراماً، اصلاحیه آئین‌نامه نحوه پرداخت حق‌الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ که بنا به پیشنهاد شماره ۳۱۹۸۰/۲۰۰ مورخ ۸۹/۱۱/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۴ به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است به پیوست، برای اجرا ابلاغ می‌گردد.			
مجید یارمند			

معاون توسعه مدیریت و منابع			
مرجع پاسخگویی: دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی			دامنه کاربرد: ۱- داخلی: ۲- خارجی:
نحوه ابلاغ: فیزیکی	مرجع ناظر: معاونت توسعه و مدیریت منابع	مدت اجراء: نامحدود	تاریخ اجراء: ۱۳۸۹/۱۱/۱۴
بخشنامه های منسوخ:-			

این بخشنامه در روز ولادت امام علی (ع) که تعطیل بوده صادر و ابلاغ شده است.

اصلاحیه آئین‌نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴

اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۸۰/۱۱/۲۷

آئین‌نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مصوب ۸۱/۶/۳۱ و اصلاحیه مورخ ۸۵/۱۱/۷ آن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

الف - متن زیر جایگزین بند الف اصلاحیه می‌گردد:

حق الزحمه قضاات دادگستري نمايندگان بند ۳ ماده ۲۴۴، بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ سيصد هزار (۳۰۰۰۰۰) ريال قابل پرداخت خواهد بود.

ب - متن زير جايجزين بند ۴ آئين نامه مي شود:

اعتبار مورد نياز براي ادارات كل امور مالياتي استان ها و امور مالياتي شهر و استان تهران از منابع بودجه استان مربوط تاامين خواهد شد.

اين اصلاحيه بنا به پيشنهاد شماره ۳۱۹۸۰ / ۲۰۰ مورخ ۸۹/۱۱/۱۰ سازمان امور مالياتي کشور در دو بند به شرح فوق در تاريخ ۸۹/۱۱/۱۴ به تصويب رسيد.

سيد شمس الدين حسيني

وزير امور اقتصادي و دارايي

بخشنامه شماره: ۲۰۰/۳۱۹۸۰

تاريخ: ۱۳۸۹/۱۱/۱۰

پيوست:

جناب آقاي حسيني

وزير محترم امور اقتصادي و دارايي

سلام علیکم

احتراماً، به استحضار می‌رساند، به موجب بند الف اصلاحیه مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۷ آئین‌نامه نحوه پرداخت حق‌الزحمه اعضای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ ق.م.م (تصویر پیوست) حق‌الزحمه اعضای هیأت بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ ۸۰۰۰۰ ریال و به ازاء هر ساعت اضافه بر ۲ ساعت مبلغ ۲۰۰۰۰ ریال گردیده است.

براساس مطالعه و طبقه‌بندی اطلاعات جمع آوری شده از ادارات کل امور مالیاتی استانی و درخواست پیشنهادات واصله و بررسی‌های به عمل آمده، ارقام پرداختی موصوف حتی کفایت هزینه ایاب و ذهاب نمایندگان را نمی‌نماید و این نقیصه موجبات عدم رسمیت جلسات هیأت (به علت غیبت قاضی یا نماینده بند ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م) و اطاله دادرسی و تأخیر وصول درآمدهای مالیاتی و عدم رضایت مؤدیان محترم را فراهم آورده است.

لذا به منظور ایجاد انگیزه در اعضای هیأت و رسمیت جلسات و تسریع در فرایند رسیدگی به اختلافات مالیاتی، پیشنهاد می‌گردد در صورت موافقت حضرتعالی حق‌الزحمه قضات دادگستری و نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴ هر جلسه (تا ۲ ساعت) به مبلغ ۳۰۰۰۰۰ ریال از تاریخ تصویب، بدون عطف به ماسبق به شرح اصلاحیه پیوست پرداخت گردد.

علی عسکری
رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

بخشنامه شماره: ۸۱۹۲ / ۲۰۰

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۴/۰۸

پیوست: دارد

امور مالیاتی شهر تهران
امور مالیاتی استان تهران
اداره کل امور مالیاتی استان
سازمان امور اقتصادی و دارایی استان
دبیرخانه هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر
شورای عالی مالیاتی
هیأت عالی انتظامی مالیاتی
دادستانی انتظامی مالیاتی

اصلاحیه آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت های حل
اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون
مالیات های مستقیم مصوب ۸۰/۱۱/۲۷ که در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۴
به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است به
پیوست جهت اجرا از اول سال یکهزار و سیصد و نود ابلاغ
می گردد.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

اصلاحیه آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضای هیأت های حل

اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون

مالیات های مستقیم مصوب ۸۰/۱۱/۲۷

آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی مصوب ۸۱/۶/۳۱ و اصلاحیه مورخ ۸۵/۱۱/۷ به شرح زیر اصلاح می گردد:

الف - متن زیر جایگزین بند الف اصلاحیه می گردد:

حق الزحمه قضاات دادگستری و نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴، بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ سیصد هزار (۳۰۰۰۰۰) ریال قابل پرداخت خواهد بود.

ب - متن زیر جایگزین بند ۴ آئین نامه می شود:

اعتبار مورد نیاز برای ادارات کل امور مالیاتی استان ها و امور مالیاتی شهر و استان تهران از منابع بودجه استان مربوط تأمین خواهد شد.

این اصلاحیه بنا به پیشنهاد شماره ۲۰۰/۳۱۹۸۰ مورخ ۸۹/۱۱/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور در دو بند به شرح فوق در تاریخ ۸۹/۱۱/۱۴ به تصویب رسید.

سید شمس الدین حسینی
وزیر امور اقتصادی و دارایی

این بخشنامه در روز مبعث حضرت رسول اکرم (ص) که تعطیل
بوده صادر و ابلاغ شده است.

شماره: ۸۵۴۷۶

تاریخ: ۱۳۸۵/۱۲/۰۸

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی استان
شورای عالی مالیاتی
سازمان امور اقتصادی و دارایی استان
دفتر فنی مالیاتی
اداره کل هیأت عالی انتظامی مالیاتی
دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی
دبیرخانه هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر
مجله مالیات

اصلاحیه آئین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت های حل
اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۲۲ اصلاحی قانون مالیات های
مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ که در تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۷ به تصویب

وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است به پیوست جهت اجرا از اول سال یکهزار و سیصد و هشتاد و شش ابلاغ می‌گردد.

علی اکبر عرب مازار

اصلاحیه آیین‌نامه نحوه پرداخت حق‌الزحمه اعضای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۸۰/۱۱/۲۷

آیین‌نامه نحوه پرداخت حق‌الزحمه اعضای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مصوب ۸۱/۶/۳۱ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

الف - متن زیر براساس بخشنامه شماره ۲۴۰/۷۰۹۸ مورخ ۹۰/۰۳/۲۵ جایگزین بند الف اصلاحیه می‌گردد: «حق‌الزحمه قضاات دادگستری و نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴، بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ سیصد هزار (۳۰۰۰۰۰) ریال قابل پرداخت خواهد بود.»

الف - متن زیر جایگزین بند (۱) می‌شود:

۱- حق‌الزحمه اعضای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، بابت هر جلسه (تا ۲ ساعت) مبلغ هشتاد هزار (۸۰۰۰۰) ریال و در صورتی‌که زمان جلسه بیش از ۲ ساعت به طول انجامد به ازاء هر ساعت اضافی مبلغ بیست هزار (۲۰۰۰۰) ریال به مبلغ مذکور اضافه می‌شود.

ب - بندهای ذیل به عنوان بند ۵ و ۶ به آئین‌نامه الحاق می‌گردد:

۵- در صورت غیبت و عدم حضور تا ۳ جلسه بدون عذر موجه
اعضاء معرفی شده موضوع بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م مراتب
پس از بررسی و تأیید آن توسط دفتر نظارت بر هیأت‌های حل
اختلاف مالیاتی، اقدامات مقتضی جهت تعیین نماینده و جایگزین،
از طریق سازمان امور مالیاتی کشور و با هماهنگی مراجع ذیربط به
عمل خواهد آمد.

۶- سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند در ابتدای هر سال نصاب
مذکور در بند(۱) آئین‌نامه را با توجه به نرخ تورم سال قبل،
حداکثر تا معادل ۱۵٪ تعدیل نماید.

این اصلاحیه بنا به پیشنهاد شماره ۵۸۲۸۲/۳۴۳۳/۲۱۴ مورخ
۸۵/۱۱/۴ سازمان امور مالیاتی کشور در سه بند به شرح فوق در
تاریخ ۸۵/۱۱/۷ به تصویب رسید.

داود دانش جعفری

شماره: ۲۰۰/۹۵۶۲

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۴/۲۱

پیوست: دارد

بخشنامه

۰۲۴	۹۰	۲۱۹ و ۲۴۴	م
مخاطبان / ذینفعان		امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی	
موضوع:		تعیین مدت اعتبار احکام نمایندگان بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۴۴ ق.م.م	
بنا به اختیارات حاصل از ماده ۲۱۹ و تبصره ۲ ماده ۲۲۴ قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحیه ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) در راستای حصول اطمینان از حسن جریان امور هیأت‌های اختلاف مالیاتی و رسمیت جلسات، پیرو تفویض اختیار انتصاب اعضاء موضوع بند ۲ و ۳ ماده ۲۲۴ همان قانون که قبلاً انجام پذیرفته است، به منظور نظام‌مند نمودن انتصابات موصوف مقرر می‌دارد، من بعد احکام مربوط با اعتبار دو سال صادر شود. بدیهی است در صورت صلاحدید، استفاده مجدد از خدمات اعضاء مزبور، با صدور حکم جدید امکان‌پذیر خواهد بود. ضمناً فرصت تمدید یا لغو احکام قبلی که بیش از دو سال از صدور آن می‌گذرد، یک ماه از تاریخ ابلاغ این بخشنامه تعیین می‌گردد. علی عسکری رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور			
دامنه کاربرد:		مرجع پاسخگویی: دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی	
۱- داخلی			

۲- خارجی			تاریخ اجراء: تاریخ ابلاغ
نحوه ابلاغ: فیزیکی	مرجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی	مدت اجراء: تا اطلاع ثانوی	

شماره: ۲۸۵۱۸

تاریخ: ۸۵/۷/۱۸

پیوست:

جناب آقای علیرضا علیائی

رئیس امور مالیاتی شهر تهران

پیرو حکم انتصاب شماره ۳۵۶۸۸ مورخ ۸۵/۷/۱ به سمت رئیس امور مالیاتی شهر تهران و در راستای تسریع و عدم تمرکز در امور موارد ذیل در امور مالیاتی، اداری به شما تفویض می گردد تا نسبت به انجام آن و با مسئولیت خود اقدام نمایید. بدیهی است در صورت مقتضی می توانید بخشی از امور مالیاتی، را به مدیران ادارات کل امور مالیاتی شهر تهران و امور اداری را به معاون پشتیبانی تفویض نمایید.

امور مالیاتی:

با توجه به شرح وظایف مصوب مربوط به امور مالیاتی شهر تهران بدینوسیله اختیارات قانونی موضوع مواد ۱۹۱، ۱۶۷، ۴۰ و تبصره ۵ ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم، بخشودگی جرایم مالیاتی اشخاص حقیقی برای هر سال عملکرد و اشخاص حقوقی برای هر سال عملکرد با رعایت تبصره ۲ ماده ۱۹۰ و تبصره ۱۹۲ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم نسبت به عملکرد سال ۱۳۸۱ و بعد، بخشودگی جرایم مالیاتی در مورد پرونده‌های مالیات بر ارث، نسبت به مالیات سهم الارث هر یک از وراث، جرایم مالیاتی تکلیفی قابل مطالبه از اشخاص حقیقی و حقوقی (به استثنای اشخاص مشمول تبصره یک ماده ۱۹۹ قانون مالیات‌های مستقیم) کلاً به حیطة وصول درآید، اختیار انتصاب نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم در شهر تهران. امور اداری

با توجه به ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی طرح طبقه‌بندی مشاغل نسبت به تشکیل کمیته طرح طبقه‌بندی مشاغل به ریاست جنابعالی و عضویت معاون پشتیبانی و رئیس اداره امور اداری اقدام و ضمن محول نمودن وظایف کمیته مذکور به جنابعالی و اعضای آن نسبت به انجام امور ذیل اقدام مقتضی بعمل آورند.

- صدور احکام تعیین حقوق و افزایش سنواتی کلیه کارکنان ادارات کل امور مالیاتی شهر تهران

- صدور احکام افزایش یا کاهش فوق العاده‌ها

- بررسی و صدور ارتقاء گروه عادی و امتیازی کارکنان پس از طرح در کمیته طبقه‌بندی مشاغل باستثناء گروه ۱۲ جهت دارندگان مدرک تحصیلی فوق دیپلم گروه ۱۴ دارندگان مدرک تحصیلی لیسانس، گروه ۱۵ دارندگان مدرک تحصیلی فوق لیسانس و گروه ۱۶ جهت دارندگان گروه تحصیلی دکترا.

- برقراری فوق‌العاده شغل مشمولین طرح مدیران پس از تصویب کمیته.

- بررسی و صدور گروه‌های تشویقی ایثارگران، مدیران، گروه‌های ارفاقی گردان عاشورا و الزهرا براساس ضوابط و مقررات موضوعه پس از تصویب کمیته.

- اعمال مدرک تحصیلی بالاتر و همچنین احتساب سوابق خدمت قابل قبول دولتی موضوع ماده ۱۴ آیین‌نامه اجرایی طرح طبقه‌بندی مشاغل.

- تمدید احکام کارکنان پیمانی پس از موافقت سازمان و تأیید هسته گزینش.

- کلیه احکام اصلاحی کارگزینی کارکنان ادارات کل امور مالیاتی شهر تهران.

- مرخصی بدون حقوق تا ۶ ماه و انتصاب پس از پایان مرخصی بدون حقوق صادره.

- مرخصی استعلاجی کارکنان حداکثر تا ۴ ماه و پس از تایید پزشک معتمد.

- مرخصی استحقاقی کارکنان حداکثر تا ۴ ماه در سال.

- انتصاب کارکنان بر اساس طرح طبقه‌بندی مشاغل و آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ ق.م.م و پس از تصویب کمیته و در کلیه سطوح شغلی باستثناء نمایندگان سازمان در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، روسای امور مالیاتی و معاون مدیر کل بدهی است انتصاب این قبیل مشاغل پس از پیشنهاد جنابعالی توسط ستاد صورت می‌پذیرد.

- صدور احکام گروه‌های تضویقی کارکنان برجسته و همچنین فوق‌العاده شغل کارکنان برجسته پس از تایید اداره کل امور اداری و رفاه.

- صدور احکام برقراری اولاد و عائله‌مندی و همچنین احکام مذکور

- صدور احکام تغییر درصد جانبازی با توجه به گواهی صادره از سوی بنیاد شهید و امور ایثارگران.

- انتقال و انصاب و مأموریت کارکنان در سطح امور مالیاتی شهر تهران

- صدور احکام مأموریت کارکنان شهر تهران حداکثر تا ۱۵ روز به خارج شهر تهران

- صدور حکم مأموریت آموزشی جانبازان عزیز و آزادگان سرافراز.

لازم به ذکر است صدور ابلاغ بازنشستگی و برقراری حقوق بازنشستگان و احکام از کار افتادگی و حالت اشتغال جانبازان احکام اولیه استخدام (رسمی آزمایشی یا پیمانی) و رسمی قطعی توسط اداره کل امور اداری و رفاه صورت می‌پذیرد.

علی اکبر عرب مازار

شماره: ۱۹۱۰۴

تاریخ: ۱۳۸۴/۱۰/۲۸

پیوست

جناب آقای محمود شکری

معاون محترم عملیاتی

بدینوسیله اختیار انتصاب نمایندگان موضوع بندهای (۱) الی (۳) ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم در تهران بزرگ و همچنین انتصاب نماینده موضوع بند یک ماده فوق‌الذکر در سایر استان‌های کشور به شما تفویض می‌گردد تا در چارچوب مقررات به مسئولیت خودتان اقدام فرمایید. دستورات و مکاتباتی که حسب این تفویض اختیار، ارجاع می‌نماید برای کلیه ادارت کل امور مالیاتی سراسر کشور مجری بوده و مراجع مالیاتی و واحدهای تابعه نیز هماهنگی لازم را در این زمینه معمول خواهند نمود.

علی اکبر عرب مازار

شماره : ۲۳۵/۱۱۷۲/۱۵۰۰

تاریخ : ۱۳۷۳/۰۳/۱۴

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی

نظر به اینکه به موجب حکم شماره ۲۳۵۱۱۱۵۱۴۱۶۵۶۶۷ مورخ ۸۳/۴/۱۰ رئیس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور اختیار انتصاب هر سه عضو هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۲۴۴ ق.م.م در تهران بزرگ و انتصاب نماینده سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی سایر استان‌ها به این معاونت تفویض گردیده لذا مقتضی است من بعد پیشنهاد انتصاب نمایندگان موضوع بند ۱ ماده فوق‌الذکر توسط کلیه ادارات کل امور مالیاتی همراه با تکمیل فرم پیوست و معرفی سایر نمایندگان (در تهران بزرگ) به منظور صدور حکم نصب و عضویت در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و انجام سایر اقدامات لازم به دفتر نظارت بر امور حل اختلاف مالیاتی و اجرائیات حوزه این معاونت ارسال گردد.

محمد علی بیگ پور

معاون عملیاتی

شماره : ۱۳۵/۱۱۱۵/۱۴۱۶/۵۶۶۷

تاریخ : ۸۳/۴/۱۰

پیوست :

جناب آقای بیگ پور
معاون محترم عملیاتی

بدینوسیله اختیار انتصاب نمایندگان موضوع بندهای (۱) الی (۳) ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم در تهران بزرگ و همچنین انتصاب نماینده موضوع بند یک ماده فوق‌الذکر در سایر استان‌های کشور به شما تفویض می‌گردد تا در چارچوب مقررات به مسئولیت خودتان اقدام فرمائید. دستورات و مکاتباتی که حسب این تفویض اختیار، ارجاع می‌نماید. برای کلیه ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور مجری بوده و سایر مراجع مالیاتی و واحدهای تابعه نیز هماهنگی لازم را در این زمینه معمول خواهند نمود.

غلامرضا حیدری کرد زنگنه

شماره ۲۳۵/۵۴۰/۱۸۳۸/۱۷۲۰۴

تاریخ : ۱۳۸۲/۰۴/۰۸

پیوست:

سازمان امور مالیاتی کشور

اداره کل امور مالیاتی استان

بنا به اختیارات حاصل از ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحیه ۸۰/۱۱/۲۷) و با توجه به مسئولیت موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ همان قانون به منظور حصول اطمینان از حسن جریان امور در ادارات حل اختلاف مالیاتی و تشکیل جلسات رسمی، بدینوسیله مسئولیت مربوط به اداره امور و تشکیل جلسات هیأت‌های موصوف به‌عهده آن اداره کل محول و اختیارات ذیل تفویض می‌گردد:

- ۱- قبوض درخواست و انتخاب قضات موضوع بند ۲ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم متناسب با هیأت‌های متشکله.
- ۲- مکاتبه با مراجع مذکور در بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم به منظور معرفی نمایندگان خود متناسب با هیأت‌های متشکله.
- ۳- انتخاب نماینده موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ از بین نمایندگان معرفی شده فوق در مواردی که مؤدی انتخاب خود را اعلام ننموده و یا برگ تشخیص مالیاتی ابلاغ قانونی شده باشد.
- ۴- صدور احکام داخلی جهت حضور و شرکت نمایندگان موضوع بند ۲ و ۳ ماده ۲۴۴ در جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی.

۵- پرداخت حق الزحمه اعضاء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بر اساس آئین‌نامه موضوع تبصره ۲ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم.

۶- پیشنهاد و معرفی واجدین شرایط مندرج در ماده ۲۴۵ قانون مستقیم به رئیس سازمان امور اقتصادی و دارائی استان جهت امضای احکام انتصاب آنان به سمت نماینده سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی (اعم از انتصاب با تخصیص پست سازمانی یا حفظ سمت قبلی) بدیهی است انتصاب نمایندگان مذکور در این بند در ادارات کل تهران بزرگ با هماهنگی دفتر نظارت بر امور حل اختلاف مالیاتی و اجرائیات و کماکان از طریق این سازمان صورت خواهد پذیرفت. ضمناً متذکر می‌گردد در صورتی که قاضی بازنشسته واجد شرایط وجود نداشته باشد مراتب سریعاً به دفتر نظارت بر امور حل اختلاف مالیاتی و اجرائیات اعلام تا اقدامات مقتضی صورت گیرد. دفتر مذکور نیز با نظارت مستمر و اخذ گزارشات لازم ضمن سازماندهی هیأت‌ها نسبت به ایجاد هماهنگی در امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی اقدام خواهد نمود.

عیسی شهسوار خجسته

شماره: ۲۰۰/۱۷۸۳۹

تاریخ: ۱۳۹۰/۷/۲۷

پیوست:

بخشنامه

س		۹۰	۰۴۹
---	--	----	-----

مخاطبین / دینفعان	رئیس امور مالیاتی شهر تهران رئیس امور مالیاتی استان تهران مدیر کل امور مالیاتی استان
موضوع:	"انتخاب و انتصاب به مشاغل مدیران در واحدهای استانی، امور مالیاتی شهر و استان تهران"
پیرو سیاست‌های متخذه برای محدود نمودن فعالیت‌های حوزه ستادی به امور سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت و انتقال وظایف و اعطای اختیارات لازم به مسئولین واحدهای مالیاتی استانی در ارتباط با انتخاب و انتصاب مشاغل مدیران موضوع دستورالعمل پیوست بخشنامه شماره ۲۰۰/۷۰۱۶۹ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۳، به پیوست دستورالعمل جدید "انتخاب و انتصاب به مشاغل مدیران در واحدهای استانی، امور مالیاتی شهر و استان تهران" با لحاظ نمودن امتیاز معیار ایثارگری به مجموعه معیارهای ارزیابی و همچنین اعمال برخی اصلاحات در مفاد آن که جایگزین دستورالعمل قبلی	

می‌شود، به شرح مفاد پیوست برای اجرا ابلاغ می‌گردد. بدیهی است از تاریخ ابلاغ بخشنامه اختیارات انجام امور و اتخاذ تصمیمات مربوط به انتخاب و انتصاب نیروهای شاغل برای تصدی مشاغل سطوح مدیریتی براساس دستورالعمل جدید به آن اداره کل تفویض می‌شود.

مدیران کل محترم استان‌ها، رؤسای محترم امور مالیاتی شهر و استان تهران مسئولیت حسن اجرای بخشنامه را برعهده خواهند داشت و معاون محترم توسعه مدیریت و منابع نظارت بر اجرای بخشنامه و دستورالعمل مربوط و انجام هماهنگی‌های لازم را برای اجرای مطلوب آن به عمل خواهند آورد. شایان ذکر است براساس ارزیابی نتایج بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۳۰۴۲ مورخ ۱۳۹۰/۶/۲، مقتضی است دستور فرمایند علاوه بر انعکاس مشخصات کارکنان آن واحد که در اجرای دستورالعمل مذکور برای انتصاب به مشاغل مدیران مورد ارزیابی قرار می‌گیرند (فرم منضم به بخشنامه اخیرالذکر)، تصویر فرم "ارزیابی داوطلبین مشاغل مدیران" که به هنگام انجام مصاحبه برای تمامی داوطلبین تکمیل و امتیاز احراز آن تعیین می‌شود به تفکیک نفرات اصلی و ذخیره در هر انتصاب، حداکثر ظرف مدت ۲ ماه از تاریخ ابلاغ این بخشنامه نیز ارسال شود.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مرجع پاسخگویی:			دامنه کاربرد: ۱- داخلی: ۲- خارجی:
نحوه ابلاغ: فیزیکی و سیستمی	مرجع ناظر معاون توسعه مدیریت و منابع	مدت اجراء: تا اطلاع ثانوی	تاریخ اجراء: از تاریخ ابلاغ

شماره: ۲۲۴۱۲ / ۲۰۰

تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۰۳

پیوست: دارد

بخشنامه

۰۶۲	۹۰	بند ۱ ماده ۲۴۴	م
-----	----	----------------	---

مخاطبین	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی.....
موضوع	انتخاب و انتصاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت حل اختلاف مالیاتی
پیرو بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۷۸۳۹ مورخ ۱۳۹۰/۷/۲۷ موضوع تفویض اختیار و انتصاب به مشاغل مدیران امور مالیاتی شهر و استان تهران و ادارات کل امور مالیاتی استانی، به لحاظ اهمیت	

حفظ استقلال نمایندگان سازمان در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، فرایند انتصاب آنان کماکان براساس دستورالعمل شماره ۲۰۰/۶۹۴۱ مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۴ انجام پذیرفته و از شمول بخشنامه موصوف خارج است.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مرجع پاسخگویی: دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی			دامنه کاربرد: ۱- داخلی: ۲- خارجی :
	نحوه ابلاغ : فیزیکی	مرجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی	مدت اجراء: نا محدود

شماره: ۲۰۰ / ۷۳

تاریخ: ۱۳۹۲/۰۱/۰۶

پیوست:

بخشنامه

م	۲۳۹-۲۳۸	۹۲	۰۳
---	---------	----	----

مخاطبین	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی
موضوع	اجرای مقررات ماده ۲۳۹
با توجه به ابهامات و سؤالات متعدد در خصوص مفاد ماده ۲۳۹ قانون مالیات‌های مستقیم، بدینوسیله اعلام می‌گردد: در صورتی که مؤدیان مالیاتی ظرف مهلت مقرر در ماده ۲۳۸ قانون مالیات‌های مستقیم به برگ تشخیص مالیاتی کتباً اعتراض نمایند، فارغ از اینکه قبل یا بعد از تاریخ اعتراض مذکور نسبت به پرداخت مالیات متعلقه اقدام نموده باشند، مادامی که به صورت کتبی از اعتراض خود صرف‌نظر و یا کتباً اعلام قبولی خود را نسبت به برگ تشخیص مالیاتی اعلام ننمایند، پرونده از نظر مالیاتی مختوم و یا قطعی نبوده و اعتراض مزبور در اجرای مفاد مواد ۲۳۸ و ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم حسب مورد در اداره امور مالیاتی و یا هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، قابل طرح می‌باشد. در ضمن در مواردی که مؤدی پس از اعتراض به برگ تشخیص یا آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی کتباً از اعتراض یا شکایت حسب مورد منصرف و نسبت به اعلام قبولی برگ تشخیص یا آراء هیأت حل اختلاف مالیاتی در مرجع ذیربط (مرجع تسلیم اعتراض) اقدام نماید در این صورت ادامه مراحل دادرسی و جاهت قانونی نداشته و می‌بایست نسبت به صدور برگ مالیات قطعی، با	

رعایت مقررات اقدام گردد.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

تاریخ اجراء:	مدت اجراء: نامحدود	مرجع ناظر دادستانی انتظامی مالیاتی	نحوه ابلاغ: فیزیکی/ سیستمی
دستورالعمل منسوخ:			
لطفاً هرگونه ابهام و توضیح را از طریق شماره تلفن ۳۹۹۰۲۰۷۱ با دفتر تشخیص و حسابرسی مالیاتی مطرح و پیگیری نمایید.			

شماره: ۲۰۰/۹۳/۵۵

تاریخ: ۱۳۹۳/۵/۱۳

پیوست:

بخشنامه

۵۵	۹۳	۲۴۴ و ۲۱۹	م
----	----	-----------	---

مخاطبین /ذینفعان	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی
موضوع	تعدیل مدت اعتبار احکام و تعداد نمایندگان

موضوع بندهای ۳ و ۲ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم	
بنابر اختیارات حاصل از ماده ۲۱۹ و تبصره ۲ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحیه مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) در راستای حصول اطمینان از حسن جریان امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و رسمیت جلسات و عدم تضییع حقوق مؤدیان محترم مالیاتی و تکریم ارباب رجوع، پیرو تفویض اختیار انتصاب اعضاء موضوع بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۴۴ قانون مذکور که قبلاً انجام پذیرفته است، به منظور نظام‌مند نمودن انتصابات موصوف و ایجاد امکان برنامه ریزی و نظارت بیشتر بر نظم و انضباط و عملکرد نمایندگان موردنظر، مقرر می‌دارد: احکام مربوط، با اعتبار یکسال صادر شود. بدیهی است در صورت صلاحدید، استفاده مجدد از خدمات اعضاء قبلی، با صدور حکم جدید، امکان پذیر خواهد بود. تعداد احکام صادره، حداقل دو برابر تعداد نماینده مورد نیاز برای هر صنف باشد تا در صورت عدم حضور هریک از نمایندگان موصوف، جایگزینی نماینده دیگر، امکان پذیر شود. احکام انتصاب نمایندگان موصوف که سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب، علی‌رغم دعوت به هیأت حل اختلاف مالیاتی، به هر دلیلی، غیبت نمایند، لغو شود.	

فرم اعلام سوابق خدمتی آقای

جهت تصدی پست «نماینده سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی» تاریخ تهیه:

شماره پرسنلی:		تاریخ استخدام :		وضعیت خدمت سربازی: ☐ معاف ☐ پایان خدمت		
آخرین مدرک تحصیلی:		رشته تحصیلی:		تاریخ اخذ مدرک (روز،ماه،سال)		
شهر محل خدمت پیشنهادی:		ردیف پیشنهادی:				
عناوین پست های مورد تصدی از بدو خدمت تاکنون (به تفکیک)						
عنوان پست سازمانی	تاریخ تصدی	تاریخ انقضای تصدی	مدت اشتغال		سابقه عملی در امور مالیاتی	
			سال	ماه	شماره مالیاتی	شماره واحد مالیاتی

۱- دوره های آموزشی طی شده:								
ردیف	عنوان دوره	از تاریخ	تا تاریخ	ساعت گذرانده شده	موسسه برگزار کننده			
تشویقات:				مجازات های اداری:				
ردیف	تاریخ تشویق	موضوع تشویق	مقام تشویق کننده	تاریخ مجازات	موضوع مجازات اداری	مقام مجازات کننده		

در صورتی که موارد عناوین پست های سازمانی، دوره های آموزشی طی شده و یا تشویقات کارمند پیشنهادی بیش از تعداد جدول در نظر گرفته شده باشد، موارد مطابق جدول مربوط پیوست پیشنهاد گردد.

مدیر کل امور مالیاتی استان..... امضاء

شماره : ۲۴۰/۱۲۳۱۱

تاریخ : ۱۳۹۳/۶/۱۸

پیوست:

بسمه تعالی

(بخشنامه اداری)

جناب آقای

رئیس محترم امور مالیاتی شهر تهران / استان تهران

مدیر کل محترم امور مالیاتی استان

سلام علیکم

احتراماً به پیوست تصویر اصلاحیه آیین نامه نحوه پرداخت حق الزحمه اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره (۲) ماده (۲۴۴) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ که بنا به پیشنهاد شماره ۲۰۰/۱۱۰۱۵ مورخ ۱۳۹۳/۶/۲ سازمان امور مالیاتی کشور در تاریخ ۱۳۹۳/۶/۸ به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است، برای اجرا ابلاغ می گردد.

نادر جنتی

شماره: ۲۰۰/۹۳/۱۱۳

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۰/۱

پیوست:

بخشنامه

۱۱۳	۹۳	تبصره ۲ ماده ۲۴۴ و آئین نامه مورخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ و اصلاحیه های بعدی	م
-----	----	--	---

مخاطبین / ذینفعان	رؤسای محترم امور مالیاتی شهر و استان تهران مدیران کل محترم امور مالیاتی استان ها
موضوع:	ابلاغ دادنامه شماره ۱۲۴۹ مورخ ۱۳۹۳/۷/۱۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۸۹ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲
به پیوست تصویر دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۱۲۴۹ مورخ ۱۳۹۳/۷/۱۴ که در مقام رسیدگی و ایجاد رویه واحد نسبت به دعاوی نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن به طرفیت سازمان متبوع به خواسته پرداخت حق الزحمه شرکت در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی مقرر داشته «شعبه دیوان عدالت اداری صالح به رسیدگی است» جهت اطلاع و بهره برداری ارسال می گردد.	

علی عسکری			
مرجع پاسخگویی : دفتر حقوقی - شماره تماس: ۳۹۹۰۳۹۱۴		دامنه کاربرد : ۱- داخلی : ۲- خارجی :	
نحوه ابلاغ: فیزیکی /سیستمی	مرجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی	مدت اجراء: نامحدود	تاریخ اجراء: از تاریخ ابلاغ
بخشنامه ها دستور العمل های منسوخ (شماره و تاریخ):			

این بخشنامه در روز شهادت امام رضا (ع) که تعطیل بوده صادر و ابلاغ شده است.

بخشنامه شماره: ۵۹-۹۴-۲۰۰

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۶/۰۸

پیوست: دارد

بخشنامه

م	تبصره ۲ ماده ۲۴۴ و آئین نامه مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۳۱ و اصلاحیه های بعدی آن	۹۴	۵۹
---	--	----	----

مخاطبین / ذینفعان امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی	
موضوع ابلاغ دادنامه‌های شماره ۴۰۲ و ۴۰۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲	
به پیوست تصویر دادنامه شماره ۴۰۲ و ۴۰۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که در مقام رسیدگی و ایجاد رویه واحد نسبت به دعاوی نمایندگان بند یک ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن به طرفیت سازمان متبوع به خواسته پرداخت حق الزحمه شرکت در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی صادر و مقرر داشته نظر به اینکه اولاً در آئین‌نامه مصوب وزیر امور اقتصادی و دارایی پرداخت حق الزحمه برای نماینده سازمان امور مالیاتی کشور که عضو هیأت است پیش‌بینی نشده است و با توجه به اینکه نماینده سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت حل اختلاف مالیاتی به موجب ماده ۲۴۵ همان قانون از جمله کارمندان سازمان امور مالیاتی است و حضور آنان در جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تکلیف قانونی آنها محسوب می‌شود، بنابراین استحقاق دریافت حق الزحمه شرکت در جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی را ندارند "جهت اطلاع و بهره‌برداری" ارسال	

می‌گردد.	
علی عسکری رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور	
مرجع ناظر:	حوزه ابلاغ
دادستانی انتظامی	فیزیکی - سیستمی
مالیاتی	
بخشنامه و دستورالعمل‌های منسوخ (شماره تاریخ):	
لطفاً هرگونه ابهام و توضیح را از طریق شماره تلفن ۶-۳۹۹۰۳۷۳۵ با دفتر حقوقی مطرح و پیگیری نمایند.	

ماده ۲۴۵- نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور عضو هیأت از بین کارمندان سازمان مذکور که دارای حداقل ده سال سابقه خدمت بوده و لااقل شش سال آن را در امور مالیاتی اشتغال داشته و در امر مالیاتی بصیر و مطلع باشند انتخاب خواهند شد.

شماره: ۳۰/۵/۴۷۰/۸۵۳۸

تاریخ: ۱۳۶۸/۰۲/۲۵

پیوست:

اداره کل امور اقتصادی و دارائی استان

در تعقیب تفویض اختیار شماره ۳۰/۵-۲۰۶/۳۸۵۸ مورخ ۶۸/۱/۳۱ و ضمن تذکر این نکته که اختیار تفویضی مذکور صرفاً ناظر به مواردیست که نمایندگان هیئت‌های حل اختلاف حسب ضرورت از بین کارکنان ذیربط در سایر قسمت‌ها و با حفظ سمت تعیین می‌گردد همچنین یادآور می‌شود که انتخاب نمایندگان مزبور از بین کارکنان کادر تشخیص نیز مانعی نخواهد داشت، النهایه توجه داشته باشند که درهرحال رعایت شرایط مقرر در تبصره ذیل ماده ۲۴۵ قانون مالیات‌های مستقیم الزامی می‌باشد بدیهی است که انتصاب نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی بایست ثابت سازمانی کماکان از طریق وزارتخانه بعمل خواهد آمد.

از طرف حسینی

وزیر امور اقتصادی و دارائی

ماده ۲۴۶- وقت رسیدگی هیأت حل اختلاف مالیاتی در مورد هر پرونده، جهت حضور مؤدی یا نماینده مؤدی و نیز اعزام نماینده اداره امور مالیاتی باید به آن‌ها ابلاغ گردد. فاصله تاریخ ابلاغ و

روز تشکیل جلسه هیأت نباید کمتر از ده روز باشد مگر به درخواست مؤدی و موافقت واحد مربوط.

تبصره - عدم حضور مؤدی یا نماینده مؤدی و نیز نماینده اداره امور مالیاتی مربوط مانع از رسیدگی هیأت و صدور رأی نخواهد بود.

شماره: ۳۸۰۰۶

تاریخ: ۱۳۷۵/۰۸/۱۷

پیوست:

حسب اطلاع واصله برخی از مأمورین تشخیص با آنکه به موجب ماده ۲۴۶ قانون مالیات‌های مستقیم و اصول و قواعد کلی دادرسی مکلف به حضور در جلسات هیئت حل اختلاف مالیاتی و توجیه قانونی و تشریح دلایل اقدامات خود هستند، این وظیفه مهم و اساسی را نادیده گرفته و در جلسات مزبور حاضر نمی‌شوند و عدم حضور آنها در اغلب موارد موجب صدور قرار و بالمال کندی جریان امور و تعویق قطعیت مالیات و مختومه شدن پرونده‌های مالیاتی می‌گردد. لذا موکداً متذکر می‌شود مأمورین تشخیص صادرکننده برگ تشخیص وفق مقررات جاری ملزم به حضور در جلسات هیئت حل اختلاف مالیاتی و پاسخ به سوالات هیئت در مورد دلایل اقدامات خود می‌باشند و در غیر این صورت تحت پیگرد انتظامی

قرار خواهند گرفت. ممیزین کل مالیاتی که نظارت بر حسن اجرای قانون را عهده‌دار هستند موظفند از اوقات تشکیل جلسه هیئت در مورد پرونده‌های مالیاتی حوزه‌های ابواب جمعی خود مطلع و مامورین ذیربط را به جلسات هیئت اعزام و موارد تخلف را به اداره کل اعلام نمایند و الا مواخذه خواهند شد. هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی در صورتی که عدم حضور مامورین تشخیص ذیربط موجب عدم امکان صدور رأی شود ضمن صدور دستور تجدید وقت رسیدگی با قید این مطلب (به علت عدم حضور مامور تشخیص مربوط تجدید دعوت به عمل آید.) در صورت جلسه، موظفند مراتب را سریعاً از طریق اداره کل به دفتر اینجانب و دادستانی انتظامی مالیاتی اعلام تا متخلفین تحت پیگرد واقع و مجازات شوند.

داریوش ایرانبدی

معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۳۰/۴/۱۲۹۷۰/۵۷۸۰۴

تاریخ: ۱۳۷۸/۱۱/۱۸

پیوست:

با عنایت به اینکه برخی پرونده‌های محوله به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مربوط به سنوات مختلف بوده به ترتیبی که رسیدگی به اختلافات مالیاتی دوره عمل بعضی از سنوات در

مرحله بعدی و بعضی دیگر در مرحله تجدید نظر می‌باشد و معمولاً و نه پرونده‌ها به دلیل عدم تفکیک همزمان به هیأت حل اختلاف مالیاتی واحد ارجاع و کلاً طی یک برگ (فرم) مورد اتخاذ تصمیم و صدور رأی واقع می‌شوند، از طرفی چون هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی و تجدید نظر دارای شخصیت حقوقی مستقل از یکدیگر می‌باشند و در نتیجه این گونه آراء مواجه با اشکال حقوقی بوده و موجد بروز اشتباه و گاه تضییع حق مؤدیان می‌گردند، لذا مقتضی است از این پس ترتیب احاله پرونده به هیأت‌های رسیدگی و صدور رأی توسط هیأت‌های مذکور به نحوی صورت گیرد که در صورت همزمان بودن رسیدگی، رأی هیأت بدوی و تجدید نظر به طور جداگانه و توسط هیأت‌های مجزا صادر گردند.

علی اکبر عرب مازار
معاون درآمدهای مالیاتی

ماده ۲۴۷- آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی قطعی و لازم الاجراء است. مگر اینکه ظرف مدت بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی براساس ماده (۲۰۳) این قانون و تبصره‌های آن به مؤدی، از طرف مأموران مالیاتی مربوط یا مؤدیان مورد اعتراض کتبی قرار گیرد که در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر احاله خواهد شد. رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر قطعی و لازم الاجراء می‌باشد.

تبصره ۱- مؤدی مالیاتی مکلف است مقدار مالیات مورد قبول را پرداخت و نسبت به مازاد بر آن اعتراض خود را در مدت مقرر تسلیم کند.

تبصره ۲- نمایندگان عضو هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی نباید قبلاً نسبت به موضوع مطروحه اظهار نظر داشته یا رأی داده باشند.

تبصره ۳- در صورتی که رأی صادره هیأت بدوی از سوی یکی از طرفین مورد اعتراض تجدید نظرخواهی قرار گرفته باشد در مرحله تجدید نظر فقط به ادعای آن طرف رسیدگی و رأی صادر خواهد شد.

تبصره ۴- آراء قطعی هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی به استثناء مواردی که رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی بدوی با عدم اعتراض مؤدی یا مأمور مالیاتی مربوط قطعیت می‌یابد برابر مقررات ماده (۲۵۱) این قانون قابل شکایت و رسیدگی در شورای عالی مالیاتی خواهد بود.

تبصره ۵- سازمان امور مالیاتی کشور اجازه دارد شکایت کتبی مؤدیان مالیاتی از آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی صادره تا تاریخ تصویب این ماده که در مهلت قانونی به مرجع مالیاتی ذی‌ربط تسلیم شده است را یک بار به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر به منظور رسیدگی و صدور رأی مقتضی احاله نماید.

تبصره ۶ - در مواردی که شکایت مؤدیان مالیاتی از آراء هیأت‌های بدوی از طرف هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر رد شود و همچنین شکایت از آراء هیأت‌های تجدید نظر از طرف شعب شورای عالی مالیاتی مردود اعلام شود، برای هر مرحله معادل یک درصد (۱٪) تفاوت مالیات موضوع رأی مورد شکایت و مالیات ابرازی مؤدی در اظهارنامه تسلیمی، هزینه رسیدگی تعلق می‌گیرد که مؤدی مکلف به پرداخت آن خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۲/۳۰ به تأیید شورای نگهبان رسید.

شماره: ۳۰/۴/۷۶۵۵/۲۵۶۱۶

تاریخ: ۱۳۶۹/۰۶/۱۴

پیوست:

نظر به اینکه راجع به آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۶۲ و ماده ۹۰ و تبصره ۱ ماده ۱۸۷ و ماده ۲۱۶ و ماده ۲۳ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۶۶ از جهت امکان طرح آن‌ها در هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر یا حسب مورد شورای عالی مالیاتی، پرسش‌هایی عنوان می‌شود که بیانگر

برداشت‌های مختلف از مقررات مربوط در این زمینه است، لذا به منظور جلوگیری از تضییع حق قانونی طرفین و ایجاد رویه واحد در تمامی حوزه‌ها و مراجع مالیاتی، توجه مسئولین را به دستورالعمل زیرین جلب و مقرر می‌دارد مفاد آن را که به تأیید هیئت عمومی شورای عالی مالیاتی هم رسیده است دقیقاً به موجب اجراء گذارند:

الف - درباره آراء موضوع قسمت اخیر ماده ۶۲ و ماده ۹۰ و تبصره ۱ ماده ۱۸۷

راجع به مواردیکه اختلافات حاصله از اجرای ماده ۶۲ و ماده ۹۰ و تبصره ۱ ماده ۱۸۷ قانون مالیات‌های مستقیم به هیئت حل اختلاف مالیاتی احاله و منجر به صدور رأی آن مرجع می‌گردد، رأی مذکور به استناد ماده ۲۴۷ و با رعایت مقررات موضوع این ماده و سایر مقررات مربوط منجمله حسب مورد توجه به لزوم رسیدگی خارج از نوبت، قابل ارجاع به هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر و متعاقب آن موضوع قابل شکایت به شورای عالی مالیاتی است.

ب- درباره آراء موضوع ماده ۲۱۶

۱- چنانچه رأی هیئت حل اختلاف مالیاتی مربوط به رسیدگی به شکایات ناشی از اقدامات اجرائی به شرح متن ماده ۲۱۶ و همچنین شکایات اجرائی طبق تبصره ۲ آن بوده باشد، رأی صادره

قطعی و لازم الاجراست و پرونده امر قابل رسیدگی مجدد در هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر موضوع ماده ۲۷ قانون مورد نظر نمی‌باشد اما حسب ماده ۲۵۱ از این آراء می‌توان ظرف مهلت مقرر به شورای عالی مالیاتی شکایت نمود.

۲- اگر شکایت براساس تبصره ۱ ماده ۲۱۶ حاکی از این باشد که وصول مالیات قبل از قطعیت به موقع اجراء گذارده شده است، در این حالت هیئت حل اختلاف مالیاتی در صورت وارد بودن شکایت رأی بر بطلان اجرائیه و قرار رسیدگی و اقدام لازم صادر و یا برحسب مراحل که پرونده مالیاتی مربوط طی نموده است در مقام هیئت حل اختلاف مالیاتی بدوی یا تجدید نظر نسبت به درآمد مشمول مالیات مؤدی رسیدگی و النهایه مبادرت به صدور رأی می‌نماید. حال در صورتی که موضوع اختلاف قبلاً مورد رسیدگی و صدور رأی هیئت حل اختلاف بدوی قرار گرفته و بی آنکه مانعی برای احاله به هیئت تجدید نظر در میان باشد، اقدامات اجرائی را درباره آن معمول داشته اند، این هیئت نقش هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر را ایفاء خواهد نمود و مؤدی یا ممیز کل مالیاتی مربوط می‌توانند از رأی آن مرجع، برابر مفاد ماده ۲۵۱ به شورای عالی مالیاتی شکایت کنند و چنانچه بدون دلیل قانونی به طور کلی قبلاً از ارسال پرونده به هیئت حل اختلاف بدوی خودداری شده و به این ترتیب پیش از رفع اختلاف عملیات اجرائی شروع گردیده باشد، در این صورت هیئت موضوع ماده ۲۱۶ فوق‌الاشاره

در رسیدگی جایگزین هیئت بدوی بوده بالطبع رأی صادره از سوی آن با رعایت مقررات مذکور در ماده ۲۴۷ قابل طرح و رسیدگی در هیئت تجدید نظر هم خواهد بود و اگر بنا به تشخیص رأی هیئت مورد بحث ادعای مؤدی دایر بر انجام عملیات اجرائی قبل از قطعیت مردود شناخته شود، و چنین رأیی غیر قابل تجدیدنظر است اما ظرف مهلت مقرر قابل شکایت به شورای عالی مالیاتی می‌باشد.

درباره آرای موضوع ماده ۲۴۳ رسیدگی هیئت حل اختلاف مالیاتی نسبت به موضوع درخواست استرداد مؤدی منحصر به یک مرحله می‌باشد و آراء صادره در این مورد تنها قابل شکایت به شورای عالی مالیاتی است.

احمد حسینی
معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۳۰/۴/۱۰۱۵۷/۳۴۶۳۸

تاریخ: ۱۳۶۹/۰۸/۰۹

پیوست:

اداره کل مالیات بر شرکت‌ها

بقرار اطلاع برخی حوزه های مالیاتی در موارد اعتراض مؤدیان به آراء هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی که لازمه آن پرداخت

حداقل ده درصد مالیات مبلغ مورد رأی طبق ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ می‌باشد و بابت مالیات مذکور مبادرت به اخذ چک به عنوان حساب بانکی مربوط می‌نمایند اما به لحاظ تأخیر در ارسال چک‌های دریافتی به بانک یا به جهت سیر جریانات بانکی تا مرحله وصول و واریز بحساب جاری مالیاتی ظاهراً سی روز مهلت مقرر در ماده قانونی مذکور سپری و آنگاه بزعم مأموران تشخیص با هیئت‌های بدوی قطعیت یافته تلقی می‌گردد. علیهذا موکداً یادآور می‌شود ضمن آنکه مسئولین مکلفند در همان روز دریافت چک را در قبال اخذ رسید به بانک بسپرنند و باید توجه داشته باشند و بطور کلی در تاریخ دریافت چک وسیله حوزه مالیاتی یا قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی مشروط بر آنکه دارای محل بوده به‌علاوه تسلیم چک در آن تاریخ محرز باشد و بمنزله تاریخ وصول مورد قبول است و این نحوه پرداخت نباید موجب تضییع حق مؤدیان گردد. بدیهی است تا احاله پرونده به هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر باید واریز وجه چک به حساب مالیاتی مربوط مسجل و موضوع برابر ماده ۲۵ آئین‌نامه سازمان تشخیص توسط قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی یا در غیاب آن وسیله حوزه مالیاتی طی گزارشی تائید شده باشد. مقتضی است این بخشنامه را که مفاد آن به تائید هیئت عمومی شورای عالی مالیاتی هم رسیده است به واحدهای ذیربط ابلاغ و در این خصوص راهنمایی‌های لازم را معمول فرمایند.

احمد حسینی

معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۳۰/۵/۳۸۱۳/۴۰۵۷۶

تاریخ: ۱۳۶۹/۹/۱۳

پیوست:

با توجه به مفاد تبصره ذیل ماده ۲۳۹ و همچنین مفاد بند یک ماده ۲۴۷ مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی مبنی بر اینکه اعتراض مؤدی باید کتباً و در موعد مقرر بعمل آید لزوماً متذکر می‌گردد که گرچه مستنبط از اعتراض کتبی این است که مؤدی اعتراض خود را باید طی لایحه‌ای تهیه و ظرف مهلت مقرر تسلیم حوزه مالیاتی مربوطه نماید و لیکن چون بعضاً مشاهده شده که مؤدی بجای اقدام بشرح مذکور اعتراض خود را ذیل اوراق مالیاتی ابلاغی و در همان موقع رویت منعکس می‌نماید. لذا در اینگونه موارد نیز لازم است که به منظور تسجیل مبدا مهلت قانونی مزبور و جلوگیری از هر گونه مشکل احتمالی بعدی مراتب اعتراض در دفتر حوزه مالیاتی ثبت و تاریخ آن مشخص گردد بدیهی است چنانچه من بعد مشاهده شود حوزه مالیاتی اینگونه اعتراضات را در موعد مقرر ثبت ننموده است علیرغم قابل طرح بودن پرونده مربوط در هیئت حل اختلاف مالیاتی مسئول امر تحت تعقیب انتظامی قرار خواهد گرفت نظارت

بر حسن اجرای این بخشنامه به عهده ممیزین کل مالیاتی خواهد بود.

از طرف حسینی
وزیر امور اقتصادی و دارائی

شماره: ۳۰/۵/۴۵۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۰۲/۲۸

پیوست:

اداره کل مالیات بر شرکت‌ها بازگشت بنامه شماره ۴۲۳۱/۳۷ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۳ و بنا به صراحت بند ۲ ماده ۲۴۷ مبنی بر اینکه مأمور تشخیص مالیات مربوط می‌تواند در موعد مقرر اعتراض نماید و نیز با در نظر گرفتن ماده ۲۳۶ و ماده ۲۳۷ و ماده ۲۳۸ و ماده ۲۵۰ و ماده ۲۵۱ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی و اصلاحیه آن و سایر موارد مربوط، منظور از مأمور تشخیص مالیات مربوط ممیز یا سر ممیز مالیاتی ذیربط بوده و ممیز کل مالیاتی را شامل نخواهد بود.

محمد علی خوش اخلاق
مدیرکل دفتر فنی مالیاتی

شماره: ۳۰/۴/۱۶۷۵/۱۳۱۰۸

تاریخ: ۱۳۷۶/۰۳/۲۶

پیوست:

به قرار اطلاع بعضی مأموران تشخیص پس از وصول آراء هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی اقدام به اعتراض برابر بند ۲ ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ نموده، آنگاه بی آنکه آراء مزبور به مؤدی نیز ابلاغ شده و یا در صورت ابلاغ پیش از آنکه موعد یک‌ماه مهلت به اعتراض مؤدی سپری گردیده باشد، پرونده را به هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر احاله می‌نمایند که به این ترتیب سبب بروز اشکالات عدیده و حداقل موجب دوباره کاری به لحاظ لزوم طرح مجدد پرونده از باب اعتراض مؤدیان می‌گردد. علیهذا مقتضی است اولاً به کلیه مأموران تشخیص متذکر گردند بلافاصله آراء واصله به حوزه مالیاتی را ثبت دفتر نموده و بدون فوت وقت آنرا به مؤدی ابلاغ و در صورت داشتن اعتراض هماهنگی‌های لازم را معمول دارند به نحوی که اعتراض طرفین (مؤدیان و مأموران تشخیص) همزمان و در یک هیئت مورد طرح و رسیدگی قرار گیرد، ثانیاً به اعضاء هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی نیز یادآور شوند که پیش از ابلاغ رأی به مؤدی ذیربط و سپری شدن مهلت اعتراض از طرح پرونده در هیئت خودداری نمایند.

احمد حسینی
معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۳۰/۵/۴۰۲۱/۶۳۶۹۲

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲۹

پیوست:

در رابطه با مقررات تبصره یک ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی که به موجب آن چنانچه درآمد مورد رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی بدوی عیناً مورد تأیید هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر قرار گیرد دو درصد درآمد مورد اختلاف به عنوان جریمه به لحاظ اعتراض غیر موجه از مؤدی مطالبه و وصول خواهد شد یادآور می‌گردد که در اینگونه موارد هرگاه رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر توسط شورایعالی مالیاتی نقض و منجر به تعدیل درآمد مشمول مالیات توسط هیئت حل اختلاف هم‌عرض گردد اخذ جریمه موضوع تبصره مذکور مورد نخواهد داشت.

احمد حسینی
معاون درآمدهای مالیاتی

شماره : ۳۰/۴/۱۳۲۷۲

تاریخ : ۱۳۷۴/۱۱/۲۳

پیوست:

نامه شماره ۳۹/۴۰۳۳۰ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ اداره کل امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی عنوان معاونت محترم درآمدهای مالیاتی حسب ارجاع آن مقام در جلسه مورخ ۷۴/۱۱/۱۶ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی مطرح است. نامه مذکور مشعر بر این است که چون بعضی نمایندگان عضو هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مبداء یک‌ماه مهلت مقرر در بند ۲ ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ را تاریخ ابلاغ رأی بدوی در دفتر اندیکاتور حوزه مالیاتی می‌باشد، علیهذا جهت ایجاد رویه واحد اخذ رأی هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی در این مورد ضروری می‌باشد. هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون یاد شده پس از شور و تبادل نظر در این باره به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید:

نظر به اینکه مواعد مربوط به اعتراض مؤدی و مأمور تشخیص مربوط به ترتیب در بندهای او ۲ ماده ۲۴۷ قانون مزبور به طور مجزا بیان گردیده و از حکم بند دوم آن ماده یعنی یکماه از تاریخ ابلاغ رأی به آنها ملاک عمل خواهد بود. بدیهی است طبق رویه‌های اداری موجود حوزه‌های مالیاتی مکلفند کلیه اوراق رسیده منجمله

آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی را به محض وصول در همان تاریخ ثبت دفتر اندیکاتور بنماید که در این خصوص نظر مأموران و مراجع مالیاتی را به دستورالعمل وزارتی شماره ۱۳۱۰۸ / ۱۶۷۵ - ۳۰/۴ مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۶ معطوف می‌دارد.

علی اکبر سمیعی، علی افرا، محمد رزاقی، محمود حمیدی، علی اکبر نوربخش، صمد کرباسی

نظر اقلیت:

اگرچه در بند ۲ ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۶۶ شخص ابلاغ شونده از لحاظ ابلاغ رأی بالصراحه بیان نگردیده است و لیکن با توجه به اینکه آراء صادره از هیأت‌های حل اختلاف معمولاً به مؤدی ابلاغ می‌شوند و نیز با اتخاذ ملاک از مقررات ماده ۲۵۱ قانون یاد شده منظور از تاریخ ابلاغ مذکور در بند ۲ مزبور همان تاریخ ابلاغ رأی به مؤدی می‌باشد.

محمد علی خوش اخلاق، غلامحسین هدایت عبدی، محمد علی سعیدزاده

شماره: ۸۸۲۰

تاریخ: ۱۳۷۵/۰۳/۰۲

پیوست:

به طوری که ملاحظه می شود اکثر قریب به اتفاق مامورین تشخیص (ممیز و سر ممیز مالیاتی) همین که به موجب رأی هیئت حل اختلاف بدوی مبنای مالیات (درآمد یا ارزش دارائی) موضوع برگ تشخیص بیش از ۲۰ درصد تعدیل می شود. به استناد بند ۲ ماده ۲۴۷ قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ و اصلاحیه بعدی آن مبادرت به اعتراض و ارجاع پرونده به هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر می نمایند، در صورتی که:

اولاً از صدر ماده ۲۲۷ و بند ۲ آن لزوم قانونی مبنی بر اعتراض مأمورین تشخیص به رأی هیئت حل اختلاف بدوی مستفاد نمی شود.

ثانیاً آراء هیئت های حل اختلاف مالیاتی بدوی، به ویژه آرای که دلالت دقیق به مفاد اعتراضات و عندالزوم تحقیقات کافی در خصوص آنها و با توجه به ماهیت موضوعات مورد اختلاف و به نحو مستدل و منطقی و توجیهات کافی و رعایت قسمت اخیر ماده ۲۲۹ از حیث تعیین درآمد واقعی صادر می گردد. بنابراین قانونی و صحیح و موجه نیست که مورد اعتراض واقع شوند، زیرا به طور مسلم هیئت های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر آراء هیئت های حل اختلاف بدوی را که با اوصاف فوق صادر شده اند تأیید خواهند

نمود و امور، کاهش سرعت مختومه شدن پرونده‌ها و قطعیت مالیات و تأخیر غیر موجه و اجتناب از بروز مشکلات یاد شده و برقراری و حفظ انتظام امور و اتخاذ رویه واحد مقرر می‌دارد:

۱- مأمورین تشخیص مالیات (ممیز و سر ممیز مالیاتی بر حسب مورد) وفق ماده ۲۴۶ در هیئت حل اختلاف مالیاتی شرکت و دفاع از برگ‌های تشخیص صادره را که به منزله دفاع از شئون و حیثیت شغلی خودشان نیز می‌باشد به خصوص در مواردی که مبلغ مالیات حائز اهمیت است عهده‌دار شوند و متعاقباً از اعتراض به صرف تعدیل بیش از ۲۰٪ بدون دلایل موجه و قانونی اکیداً خودداری نمایند.

۲- هرگاه به نظر مأمورین تشخیص اعتراض به آراء هیئت حل اختلاف مالیاتی بدوی به لحاظ عدم رعایت قوانین موضوعه (قانون مالیات‌های مستقیم و سایر قوانین و مقررات بر حسب مورد و نوع پرونده) و عدم توجه به ماهیت موضوع اختلاف و عدم احراز واقعیت امر از طرف هیئت حل اختلاف مالیاتی بدوی ضروری و قانوناً اجتناب ناپذیر باشد، الزاماً اعتراض باید کاملاً به نحو مستدل و موجه و مستند به قوانین موضوعه و دلایل و مدارک کافی و اطلاعات متقن و غیر قابل تردید و انکار تهیه و ممیز کل مالیاتی ذیربط نیز که حسب قسمت اخیر ماده ۲۲۳ مسئولیت حسن اجرای قانون را به عهده دارد باید مفاد آن را با دلایل موجه و قانونی تائید نماید. بدیهی است هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی

تجدید نظر اعتراضاتی را که واجد اوصاف فوق نباشند به ویژه اگر مأمورین تشخیص در هیئت حل اختلاف بدوی حاضر نشده و از تشخیص خود دفاع نکرده و توضیحات لازم را به طور مکتوب نداده باشند مورد توجه قرار نخواهد داد و در نتیجه آراء صادره از هیئت حل اختلاف مالیاتی بدوی را تأیید خواهد نمود.

در این صورت همانطور که مؤدیان مالیاتی به موجب تبصره ۱ ماده ۲۴۷ به لحاظ اعتراض غیر موجه مشمول پرداخت جریمه می‌شوند، دادستانی انتظامی مالیاتی نیز مأمورین را به علت اعتراض غیر موجه تحت پیگرد قانونی قرار خواهد داد و ممیز کل مالیاتی هم که مفاد اعتراض را تأیید کرده است مواخذه خواهد شد.

۳- ممیزین کل مالیاتی نیز نباید بر حسب عادت و رویه مرسوم بدون دلایل موجه و قانونی و با کاربرد الفاظ و عبارات کلی و مبهم از آراء هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر به شورای عالی مالیاتی شکایت نمایند، بلکه به لحاظ تجربیات و آگاهی کاملی که از قوانین موضوعه دارند و با ملاحظه اینکه هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی به حکم قانون مکلف به ورود در ماهیت و احراز واقعیت و صدور رأی بر اساس آن هستند، شکایات واصله از طرف آنها به شورای عالی مالیاتی الزاماً باید از کلیه شرایط و اوصاف مقرر در مواد ۲۵۱ و ۲۵۶ برخوردار و به نقض قوانین و مقررات موضوعه با قید عنوان قوانین و مواد تبصره‌های مربوط و یا نقض رسیدگی با

مشخص کردن اینکه رأی در چه قسمتی و از چه جهاتی نقض رسیدگی دارد ضمن شکایات تصریح شده باشد.

مسلماً هر گاه شکایات واصله از طرف ممیزین کل به شورای عالی مالیاتی واجد اوصاف فوق نباشد. شعب شورای عالی مالیاتی رد شکایات و استواری آراء هیئت حل اختلاف مالیاتی را اعلام خواهند نمود. البته در اینگونه موارد همانطور که مؤدیان مالیاتی به حکم ماده ۲۶۰ به علت رد شکایت مشمول پرداخت هزینه رسیدگی می‌شوند. دادستانی انتظامی مالیاتی نیز ممیزین کل مالیاتی را به علت شکایت غیر موجه و اتلاف وقت و تأخیر در مختومه شدن پرونده امر تحت تعقیب قانونی قرار خواهد داد.

داریوش ایرانبدی

معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۳۰/۴/۴۰۱۱

تاریخ: ۱۳۷۵/۰۴/۱۱

پیوست:

چون درباره امکان طرح اعتراض مؤدیان مالیاتی در هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر که قبلاً در هیأت حل اختلاف مالیاتی بدوی مطرح نشده در شعب شورای عالی مالیاتی نظرات متفاوتی ابراز شده است. لذا موضوع حسب پیشنهاد شعبه هفتم و ارجاع

رئیس شورای عالی مالیاتی به استناد ماده ۲۵۸ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ (و اصلاحیه بعدی در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۶) هیأت مالیات‌های عمومی شورای عالی مالیاتی مطرح و پس از شور و بررسی منتج به صدور رأی هیأت یاد شده به شرح زیر گردید:

از حکم ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم مذکور و تبصره‌های آن قید و حصری دایر بر اینکه تنها موارد اعتراض پیشین قابل رسیدگی در هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر باشد. مستفاد نمی‌گردد. علیهذا هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر ملزم به رسیدگی کامل به تمامی اعتراضات مؤدی در برابر مقررات قوانین و آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط می‌باشند.

محمد علی کرباسی، علی افرا، غلامحسین هدایت عبدی، محمود حمیدی، علی اکبر نوربخش، محمد رزاقی، محمد علی سعید زاده، صمد کرباسی، داریوش آل آقا

شماره: ۳۰/۴/۸۱۹۲۱/۵۲۷۴۸

تاریخ: ۱۳۷۵/۱۱/۱۰

پیوست:

نظر به اینکه تعدادی از مؤدیان محترم مالیاتی پس از طرح و رسیدگی پرونده‌های آنان در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۲۱۶ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶، در مراجعه به مراجع بعدی به لحاظ ابهامات موجود با مشکلاتی مواجهه می‌شوند و این اشکال بعضاً سبب تضییع حق برخی اشخاص که آگاهی کامل نسبت به مقررات قانون ندارند می‌گردد لذا مقتضی است پیرو دستورالعمل شماره ۱۳۶۹/۶/۱۴-۳۰/۴/۷۶۳۵/۲۵۶۱۶ به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مذکور مستقر در آن اداره یادآوری نمایند از این پس در انشاء رأی موارد زیر را ملحوظ نظر قرار دهند:

۱- در مواردی که وصول مالیات قبل از طرح پرونده در هیأت حل اختلاف مالیاتی بدوی یا بدون اخذ رأی قانونی این هیأت به موقع اجرا گذارده شده است و به علت عدم قطعیت مالیات هیأت‌های موضوع ماده ۲۱۶ مزبور با استناد به مقررات تبصره یکم این ماده وارد ماهیت رسیدگی شده و به عنوان جایگزین هیأت بدوی رأی صادر می‌نمایند لازم است در خاتمه متن رأی این عبارت را قید نمایند که "رأی صادره در صورت اعتراض ظرف یک‌ماه از تاریخ

ابلاغ، برابر ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم قابل تجدید نظر می‌باشد."

۲- در مواردیکه وصل مالیات با وجود قابل طرح بودن پرونده در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر، بدون اخذ رأی قانونی این هیأت به موقع اجراء گذارده شده باشد، در این حالت نیز اگر هیأت‌های موضوع ماده ۲۱۶ با استناد به مقررات تبصره یک یاد شده به عنوان هیأت تجدید نظر به موارد اختلاف رسیدگی می‌نمایند، لازم است در پایان رأی خود قید نمایند که "مؤدی و ممیز کل مالیاتی مربوط حسب مورد می‌توانند ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ این رأی به شورای عالی مالیاتی برابر ماده ۲۵۱ قانون مالیات‌های مستقیم شکایت کنند". مسئول حسن اجرای این دستورالعمل مدیران کل واحدهای ذیربط خواهند بود.

داریوش ایرانبدی

معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۴۸۷۹۴ / ۱۱۰۸۰ / ۳۰

تاریخ: ۱۳۷۶/۱۱/۱۶

پیوست:

مطلع هستید که طبق بند ۱۲ ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی زیان اشخاص حقیقی

یا حقوقی که طبق دفاتر قانونی آنها و با توجه به مقررات احراز گردد جزء هزینه‌های قابل قبول محسوب و این زیان از درآمد سالهای بعد تا حد یک سوم درآمد مشمول مالیات مذکور در ترازنامه متکی به دفاتر قانونی استهلاک پذیر است. اکنون حوزه‌ها و هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی در موارد قبول تمام یا بخشی از زیان ابرازی از جهات نحوه ابلاغ نتیجه رسیدگی به مؤدیان و طرح موضوع در مراحل حل اختلاف و ترتیب اجرای ماده ۱۰۳ قانون مذکور و حسب مورد تبصره‌های آن راجع به لزوم ابطال یا اخذ حق تمبر و کالتنامه و بالاخره لزوم اخذ ده درصد مالیات مورد رأی هیئت بدوی برابر بند ۱ ماده ۲۲۷ برای احاله پرونده به هیئت تجدید نظر مواجهی با ابهام گردیده‌اند. راه حل مناسب در این باره که وسیله هیئت عمومی شورای عالی مالیاتی تایید و ارائه شده عبارت از این است که:

۱- مبلغ زیان که از طرف مأموران تشخیص مالیات مربوط تایید می‌شود و کمتر از میزان زیان قلمدادی مؤدی است و طی نامه‌ای در دو نسخه به مؤدی ابلاغ و نسخه دوم در پرونده مالیاتی ضبط شود. ضمناً لازم است با عنایت به تبصره ۱ ماده ۲۰۸ قانون مالیات‌های مستقیم دایر بر اینکه "در متن اوراق مالیاتی ابلاغ شده باید علاوه بر مطالب مربوط و محل مراجعه و مهلت مقرر و تکلیف قانونی مؤدی درج شده باشد" و در نامه ابلاغی مزبور تذکر داده

شود که اگر نسبت به زیان تایید شده معترضی باشند و ظرف سی روز اعتراض خود را کتباً اعلام نمایند.

۲- در صورتی که ظرف سی روز اعتراضی واصل نگردد و زیان ابلاغ شده طبق ماده ۲۳۹ (با رعایت تبصره این ماده) قطعی خواهد گردید اما در صورت وصول اعتراض هم و گرچه اعتراض و وجود اختلاف بقوت خود باقی است و طرح موضوع نزد ممیز کل مالیاتی و یا هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی لزومی نداشته و بلکه رسیدگی به این اختلاف موکول به زمانی خواهد شد که با ابراز سود در سنوات بعد و اعمال تمام یا قسمتی از زیان سال مذکور مالیات به مؤدی تعلق می‌گیرد و آنگاه تا حدودی که زیان برگشتی در میزان مالیات موثر است. مالیات مورد اختلاف ویتبع آن مأخذ احتساب حق تمبروکالتنامه و ده درصد موضوع بند ۱ ماده ۲۴۷ فوق الذکر نیز قابل محاسبه خواهد بود.

۳- درخصوص اینگونه پرونده‌ها که قبلاً به هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی محول گردیده بنحوی که هیأت‌های مذکور ناگزیر از رسیدگی و صدور رأی می‌باشند و متذکر می‌گردد که بلحاظ عدم تعلق مالیات و در نتیجه عدم وجود مبنای احتساب حق تمبر و لزومی به ابطال تمبر روی وکالتنامه نخواهد بود.

علی اکبر عرب مازار

معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۱۰۵۸

تاریخ: ۱۳۸۰/۰۱/۲۰

پیوست:

نظر به اینکه علیرغم تاکیدات مندرج در دستورالعمل‌های صادره قبلی به منظور وصول هر چه سریع‌تر درآمدهای مالیاتی دولت متأسفانه مکرراً مشاهده می‌شود حوزه‌های مالیاتی رسیدگی به پرونده مؤدیانی را که از تسلیم اظهارنامه مالیاتی در مهلت مقرر خودداری می‌نمایند به آخرین روزهای مقرر در ماده ۱۵۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ موکول کرده بعضاً اینگونه پرونده‌ها که در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مطرح می‌گردند حتی مربوط به دهه ۱۳۶۰ و قبل از آن می‌باشد.

اتخاذ چنین رویه ای نه تنها موجب عدم وصول به موقع مطالبات دولت بوده بلکه این امر دقیقاً موجبات تشویق مؤدیان مالیاتی به خودداری از تسلیم اظهارنامه و به بهانه‌ای برای درخواست بخشودگی جرأیم موضوع ماده ۱۹۰ به علت مداخلت در تطویل رسیدگی است، بنابراین مقرر می‌دارد به محض وصول این دستورالعمل موارد زیر دقیقاً رعایت گردد:

۱- حوزه‌های مالیاتی مکلفند هرگونه تحقیق، استعلام و بررسی‌های لازم جهت آگاهی از فعالیت کلیه مؤدیان مربوط (فارغ از اینکه اظهارنامه مالیاتی به موقع تسلیم نموده باشد) را حداکثر تا سه ماه

پس از آخرین روز مهلت تسلیم اظهارنامه مالیاتی معمول و حداکثر ۶ ماه پس از تاریخ فوق رسیدگی انجام و نسبت به صدور برگ تشخیص مالیات بر درآمد آنها اقدام نمایند و این روند را برای سال‌های بعد نیز ادامه دهند.

۲- برگ‌های تشخیص مالیات مؤدیان حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ صدور طبق مقررات مربوط ابلاغ گردد.

۳- در مورد پرونده‌های مالیاتی قابل طرح در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی سریعاً نسبت به تهیه و صدور برگ دعوت اقدام و بلافاصله پس از تعیین وقت طبق مقررات مربوط ابلاغ گردد.

۴- اداره کل امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی واقع در تهران و یا سایر ادارات مربوط در استان‌ها و شهرستان‌ها مکلفند در هنگام تعیین وقت با در نظر گرفتن اولویت (میزان مالیات مورد مطالبه) سریعاً نسبت به تعیین تاریخ دعوت اقدام نمایند.

۵- هرگاه پرونده در هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر قابل طرح باشد ضمن رعایت موازین قانونی مربوط باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ انقضای مهلت قانونی، نسبت به صدور، تعیین وقت و ابلاغ برگ دعوت اقدام گردد.

۶- مدیران کل موظفند کلیه پرونده‌هایی را که با صدور قرار رسیدگی در مرحله هیأت حل اختلاف مالیاتی قرار داشته و تا

تاریخ ابلاغ این دستورالعمل به کارشناس مالیاتی ارجاع نگردیده و یا به علت عدم گزارش کارشناس (یا علل دیگر) به هیأت‌های حل اختلاف مربوط جهت صدور رأی ارسال نشده‌اند را سریعاً تعیین تکلیف کرده و با ارسال گزارشی (متضمن فهرست مربوط و اقدامات صورت گرفته)، دادستانی انتظامی مالیاتی را از نتیجه مطلع نمایند.

۷- آراء قطعی صادره، از هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی همراه با برگ مالیات قطعی مربوط ظرف ۵ روز از تاریخ ثبت آراء مذکور در حوزه مالیاتی طبق مقررات صادر و ظرف مدتی که بیشتر از ۱۰ روز نباشد به مؤدی ابلاغ گردد.

۸- چنانچه مؤدی مالیاتی قطعی شده خود را ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ برگ مالیات قطعی پرداخت ننماید، برگ مالیات قطعی حداکثر ظرف ۱۰ روز از تاریخ انقضاء مهلت مذکور به اداره وصول و اجراء مربوط ارسال گردد.

۹- در موارد خاصی که اجرای مفاد این دستورالعمل ظرف مدت‌های تعیین شده مقدور نبوده و نیاز به زمان بیشتری باشد موضوع با ذکر دلایل توجیهی لازم و تعیین زمان مناسب برای انجام آن با تایید سر ممیز مالیاتی و ممیز کل ذیربط در پرونده مالیاتی مربوط ضبط تا علت عدم رسیدگی در مواعد مقرر همواره مشخص و روشن باشد.

۱۰- مسئول حسن اجرای این دستورالعمل ممیزان کل مالیاتی می‌باشند و دادستانی انتظامی مالیاتی نظارت لازم را به عمل خواهد آورد.

۱۱- مدیران کل موظفند به منظور تحقق اهداف مذکور و با تنظیم برنامه زمان‌بندی ترتیبی اتخاذ نمایند که در بخش مشاغل پرونده‌های مالیاتی عملکرد سال‌های لغایت ۱۳۷۸ اشخاصی که از تسلیم اظهارنامه مالیاتی خودداری نموده‌اند تا پایان شهریور ماه ۱۳۸۰ و مالیات اشخاص حقوقی و مشمولین مالیات بر درآمد املاک که تا پایان تیرماه ۱۳۷۸ اظهارنامه حسب مورد ترازنامه و حساب سود و زیان تسلیم ننموده‌اند تا پایان آبانماه ۱۳۸۰ مورد رسیدگی و صدور برگ تشخیص مالیات قرار دهند، در ضمن نتیجه اقدامات انجام شده مربوط به این دستورالعمل را در پایان هر ماه به دفتر اینجانب گزارش نمایند.

علی اکبر عرب مازار
معاون درآمدهای مالیاتی

شماره : ۲۱۱/۴۹۰۴/۲۱۴۳۴

تاریخ : ۱۳۸۳/۱۲/۱۰

پیوست: دارد

سازمان امور اقتصادی و دارایی استان

شورای عالی مالیاتی
اداره کل امور مالیاتی استان
دفتر فنی مالیاتی اداره کل
هیأت عالی انتظامی مالیاتی
دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی
دبیرخانه هیأت‌های موضوع ماده ۲۵۱ مکرر
سازمان حسابرسی
دانشکده امور اقتصادی
جامعه حسابداران رسمی ایران
پژوهشکده امور اقتصادی

حسب گزارشات واصله چون در مورد تشخیص و مطالبه مالیات پيله‌وران شاغل در نقاط مرزی کشور مشکلاتی بروز کرده است، لذا به منظور اتخاذ رویه واحد و رفع مشکل پيله‌وران مقرر می‌شود:

۱- در مواردی که پيله‌وران به ضرایب مالیاتی اعمال شده برای تشخیص علی‌الرأس درآمد مشمول مالیات معترض بوده و عدم تناسب ضرایب مالیاتی با نوع فعالیت مؤدیان مذکور برای هیأت حل اختلاف محرز گردد، تعدیل درآمد مشمول مالیات تا حد درآمد واقعی با توجه به قسمت اخیر ماده ۲۲۹ و بخشنامه شماره ۱۰۰۸۵ مورخ ۸۰/۳/۳۰ وزارت امور اقتصادی و دارائی از حیث اجرای صحیح و کامل مقررات ضروری است.

۲- در مواردیکه پيله‌وران مدعی باشند که صاحب کالای وارداتی نبوده و اشخاص دیگری با استفاده از امتیاز کارت پيله‌وری آنان مبادرت به واردات کالا نموده‌اند و صاحب کالا شخص دیگری است و بتوانند ادعای خود را بر اساس اسناد و مدارک مستند و مثبته و یا دفاتر قانونی طرفین (در صورت داشتن دفاتر قانونی) ثابت نمایند در این‌صورت باید وفق تبصره ماده ۱۵۷ قانون مالیات‌های مستقیم، رأی قانونی مبنی بر مطالبه مالیات از مؤدیان واقعی صادر گردد تا مأمورین ذیربط در مهلت قانونی اقدامات لازم را انجام دهند.

لزوماً متذکر می‌شود در وضعیت فوق، پيله‌ور ذیربط نسبت به درآمدی که از واگذاری امتیاز کارت پيله‌وری خود بابت واردات کالا به دیگری تحصیل نموده است طبق مقررات مشمول مالیات می‌باشد.

۳- هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، در رسیدگی‌های ناشی از اعتراض مؤدیان مالیاتی (پيله‌وران) مربوط به عملکرد سال‌های قبل از ۱۳۸۱ حسب مورد از یکی از روش‌های زیر استفاده نمایند.

الف) چنانچه در اسناد و مدارک ارائه شده مبلغ ارز کالای وارداتی مشخص باشد ارزش پروانه به شرح زیر محاسبه می‌شود:

هزینه‌های واردات کالا + (مبلغ ارز × میانگین نرخ گواهی سپرده ارزی (ماه خرید ارز) = قیمت تمام شده کالا

ب) در صورتی که مبلغ ارز مشخص نباشد و یا مؤدی اسناد و مدارک ارائه ننماید و مبنای محاسبه ارزش، براساس فهرست واصله از شرکت خدمات محاسبه الکترونیکی باشد، محاسبه به شرح زیر انجام می‌شود:

هزینه ریالی واردات + {میانگین نرخ گواهی سپرده ارزی ماه خرید
 ارز × ارزش ریالی کالا در فهرست واصله}
 ارز شناور در ماه خرید ارز (۱۷۵۵ ریال)
 = قیمت تمام شده کالا.

۴- در خصوص عملکرد سال ۱۳۸۱ و بعد، مفاد بخشنامه شماره ۶۲۱۷/۳۴۵۰-۲۱۱ مورخ ۸۳/۳/۱۰ ملاک عمل خواهد بود.

غلامرضا حیدری کرد زنگنه
 رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

شماره: ۲۱۰/۵۰۱۲۹

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۴/۱۰

پیوست:

بخشنامه

۰۲۵	۸۸	۲۴۷	م
-----	----	-----	---

ادارات کل امور مالیاتی		مخاطبین	
قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده ۲۴۷ به قانون مالیات‌های مستقیم		موضوع	
قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده ۲۴۷ به قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ اصلاحات بعدی آن که در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۲/۳۰ شورای نگهبان رسیده و در روزنامه رسمی کشور شماره ۱۸۷۲۶ مورخ ۱۳۸۸/۳/۲۸ منتشر شده است و با توجه به ماده (۲) قانون مدنی از تاریخ ۱۳۸۸/۴/۱۳ لازم الاجرا می باشد، به پیوست ابلاغ می‌گردد.			
محمد قاسم پناهی معاون فنی و حقوقی			
مرجع پاسخگویی: دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی		دامنه کاربرد: ۱- داخلی ۲- خارجی	
نحوه ابلاغ: فیزیکی	مرجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی	مدت اجراء: نا محدود	تاریخ اجراء: پانزده روز پس از تاریخ انتشار در روزنامه رسمی کشور
بخشنامه منسوخ:-			

شماره: ۲۷۸/۱۲۱۱۲

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۳/۰۹

پیوست:

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده (۲۴۷)
به قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ و اصلاحات
بعدی آن که با عنوان طرح به مجلس شورای اسلامی تقدیم
گردیده بود با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
۱۳۸۸/۲/۲۰ و تأیید شورای محترم نگهبان به پیوست ابلاغ
می‌گردد.

علی لاریجانی

شماره: ۲۷۸/۱۲۱۱۲

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۳/۰۹

پیوست:

قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده (۲۴۷)

به قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن ماده واحده - متن زیر به عنوان ماده (۲۴۷) به قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن الحاق می‌گردد:

ماده ۲۴۷- آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی قطعی و لازم الاجراء است. مگر اینکه ظرف مدت بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی بر اساس ماده (۲۰۳) این قانون و تبصره های آن به مؤدی، از طرف ماموران مالیاتی مربوط یا مؤدیان مورد اعتراض کتبی قرار گیرد که در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر احاله خواهد شد. رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر قطعی و لازم الاجراء می‌باشد.

تبصره ۱- مؤدی مالیاتی مکلف است مقدار مالیات مورد قبول را پرداخت و نسبت به مازاد بر آن اعتراض خود را در مدت مقرر تسلیم کند.

تبصره ۲- نمایندگان عضو هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی نباید قبلاً نسبت به موضوع مطروحه اظهار نظر داشته یا رأی داده باشند.

تبصره ۳- در صورتی که رأی صادره هیأت بدوی از سوی یکی از طرفین مورد اعتراض تجدید نظرخواهی قرار گرفته باشد در مرحله تجدید نظر فقط به ادعای آن طرف رسیدگی و رأی صادر خواهد شد.

تبصره ۴- آراء قطعی هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی به استثناء مواردی که رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی بدوی با عدم اعتراضی مؤدی یا مأمور مالیاتی مربوط قطعیت می‌یابد برابر مقررات ماده (۲۵۱) این قانون قابل شکایت و رسیدگی در شورای عالی مالیاتی خواهد بود.

تبصره ۵ - سازمان امور مالیاتی کشور اجازه دارد شکایت کتبی مؤدیان مالیاتی از آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی صادره تا تاریخ تصویب این ماده که در مهلت قانونی به مرجع مالیاتی ذی‌ربط تسلیم شده است را یک بار به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر به منظور رسیدگی و صدور رأی مقتضی احاله نماید.

تبصره ۶- در مواردی که شکایت مؤدیان مالیاتی از آراء هیأت‌های بدوی از طرف هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر رد شود و همچنین شکایت از آراء هیأت‌های تجدید نظر از طرف شعب شورای عالی مالیاتی مردود اعلام شود، برای هر مرحله معادل یک درصد (۱٪) تفاوت مالیات موضوع رأی مورد شکایت و مالیات ابرازی مؤدی در اظهارنامه تسلیمی، هزینه رسیدگی تعلق می‌گیرد که مؤدی مکلف به پرداخت آن خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۲/۳۰ به تأیید شورای نگهبان رسید.

علی لاریجانی

شماره: ۵۱۰۷۶

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۴/۲۷

پیوست: دارد

بخشنامه

۰۳۰	۸۸	۲۴۷ الحاقی	م
-----	----	------------	---

مخاطبین	اداره کل امور مالیاتی
موضوع	آراء قابل احاله و رسیدگی در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر
پیرو بخشنامه شماره ۵۰۱۲۹/۲۱۰ مورخ ۸۸/۴/۱۰ در رابطه با ابلاغ قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده ۲۴۷ به قانون مالیات‌های مستقیم و به منظور اتخاذ رویه واحد موارد زیر را متذکر می‌شود. ۱. آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مربوط به سال تعلق مالیات یا عملکرد سال ۱۳۸۱ و به بعد که قبل از اجرای قانون الحاق مذکور صادر شده‌اند، فارغ از اینکه تاریخ ابلاغ آن‌ها قبل یا بعد از تاریخ اجرای قانون مزبور باشد، با توجه به تبصره (۱) ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم قطعی و لازم الاجراء است و برابر مقررات ماده ۲۵۱ قانون یاد شده از طرف مؤدیان مالیاتی یا اداره امور مالیاتی مربوط صرفاً قابل واخواهی در شورای عالی مالیاتی خواهند بود. ۲. آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی که از تاریخ اجرای	

قانون الحاقی مذکور و به بعد صادر می‌شوند، در صورتی که ظرف مدت بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی به مؤدی، از طرف مأموران مالیاتی مربوط و یا مؤدیان مورد اعتراض کتبی قرار گیرد، پرونده قابل احاله و رسیدگی در هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر خواهد بود.

۳. با توجه به تبصره (۱) قانون الحاقی مذکور چنانچه مؤدی مقدار مالیات مورد قبول را (مطابق فرم پیوست) پرداخت نماید و نسبت به مازاد بر آن اعتراض خود را در مهلت مقرر تسلیم کند، پرونده قابل احاله و رسیدگی در هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر خواهد بود. بدیهی است مالیات مورد قبول مؤدی نباید کمتر از مالیات متعلق به درآمد مشمول مالیات یا مأخذ محاسبه مالیات ابرازی و یا مندرج در اظهارنامه مالیاتی تسلیمی به واحد مالیاتی باشد.

۴. ادارات کل امور مالیاتی مکلفند به منظور اطلاع مؤدیان از مقررات نحوه اعتراض به آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بدوی، در فرم رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی چاپ شده موجود عبارت «بدوی» و نیز متن ماده ۲۴۷ الحاقی و تبصره (۱) و (۶) آن را به نحوه مقتضی درج و اضافه نمایند.

ضمناً مقررات مربوط به نحوه اجرای تبصره (۵) ماده ۲۴۷ الحاقی قانون مالیات‌های مستقیم طی دستور العمل جداگانه متعاقباً ابلاغ خواهد شد.

علی اکبر عرب مازار رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور			
مرجع ناظر: دفتر نظارت: بر هیأت‌های حل اختلاف تلفن : ۳۳۹۶۷۷۹۶		دامنه کاربرد: ۱- داخلی ۲- خارجی	
نحوه ابلاغ: فیزیکی	مرجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی	مدت اجراء: نامحدود	تاریخ اجراء: ۱۳۸۸/۴/۱۳
بخشنامه های منسوخ:			

شماره : ۲۰۱/۱۵۰۳۱/۶۵۰۵۳

تاریخ : ۱۳۸۸/۸/۳۰

پیوست: دارد

بخشنامه

۰۵۵	۸۸	۲۴۷ الحاقی	م
-----	----	------------	---

مخاطبین اصلی / ذینفعان	ادارات کل امور مالیاتی دفاتر و ادارات کل ستادی سازمان
موضوع	ارجاع پرونده‌های مالیاتی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر که آراء بدوی آنها در فرم‌های

چاپ شده قبلی انشاء و ابلاغ گردیده است.

به رغم آنکه در ارتباط با قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده ۲۴۷ به قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۸/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی و احیاء و برقراری مجدد هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر، به موجب بند ۴ بخشنامه شماره ۵۱۰۷۶ مورخ ۸۸/۴/۲۷ و تذکرات بعد از آن از جمله بخشنامه شماره ۲۱۴/۵۴۵۷۸ مورخ ۸۸/۵/۲۷ دفتر نظارت بر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تصریح و تأکید گردیده به جهت انطباق مراحل بعدی پرونده با قانون جدید و جلوگیری از بروز اشتباه توسط مؤدیان محترم مالیاتی که منجر به عدم استفاده از حقوق قانونی آنان می‌شود لازم است کلمه «بدوی» و نیز متن ماده ۲۴۷ الحاقی و تبصره‌های ۱ و ۶ آن به نحو مقتضی در آراء درج و سپس به مؤدیان ابلاغ گردند، مع‌هذا مشاهده می‌شود برخی از آرای بدوی صادره از تاریخ ۸۸/۴/۱۳ که قابل طرح در مرجع تجدید نظر بوده بدون رعایت مقررات تبصره ۱ ماده ۲۰۸ قانون مالیات‌های مستقیم مبنی بر ارائه اطلاعات صحیح به مؤدیان در متن اوراق مالیاتی ابلاغ شده، با همان توضیحات و مطالب قانونی مندرج در ظهر آنها به روال قبل و بدون تطبیق دادن با الحاقیه مذکور و اضافه نمودن نکات یاد شده در آنها به مؤدیان ابلاغ و موجب گمراهی و محرومیت مؤدیان مربوطه از حقوق قانونی آنها در اعتراض به موقع به آرای بدوی و مراجعه به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر شده است. علی‌هذا مؤکداً یادآور می‌گردد مسئولین ذیربط مکلفند مادام که اوراق مورد

نظر تجدید چاپ نگردیده با استفاده از مهر مخصوصی که عندالاقضاء برای این امر تهیه می‌نمایند و یا به طرق دیگر، نسبت به اصلاح مندرجات فرم آرای قبلی که در مرحله بدوی صادر و بدون رعایت مفاد دستورالعمل‌های فوق‌الذکر به مؤدیان مالیاتی ابلاغ شده اقدام و ضمناً در صورتی که مؤدیان نسبت به این قبیل آراء معترض بوده یا خواهند بود با رعایت سایر مقررات قانون جدید به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر ارجاع تا مورد رسیدگی قرار گیرند. مگر اینکه در متن آراء بدوی ابلاغ شده، تکلیف مؤدیان از لحاظ نحوه مراجعه به مرجع تجدید نظر صراحتاً نوشته شده باشد.

مدیران کل محترم مالیاتی ذیربط مسئول حسن اجرای مفاد این بخشنامه خواهند بود.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مرجع پاسخگوئی:			دامنه کاربرد:
			۱- داخلی
			۲- خارجی
نحوه ابلاغ:	مرجع ناظر:	مدت	تاریخ اجرا:
فیزیکی	دادستانی	اجرا:	۸۸/۴/۱۳
	انتظامی مالیاتی	نامحدود	
بخشنامه‌های منسوخ (شماره و تاریخ):			

شماره: ۵۱۵۲۰

تاریخ: ۱۳۸۸/۳/۲۵

پیوست:

وزارت امور اقتصادی و دارایی

قانون الحاق یک ماده به عنوان ماده (۲۴۷) به قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۲/۳۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۷۸/۱۲۱۱۲ مورخ ۱۳۸۸/۳/۹ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

شماره دادنامه: ۵۴

تاریخ دادنامه: ۱۳۷۵/۰۳/۲۶

کلاس پرونده: ۱۵/۷۵

مراجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: سازمان بازرسی کل کشور

موضوع شکایت و خواسته:

ابطال بخشنامه شماره ۳۰/۴/۶۱۶۲/۳۳۵۵۲-۷۴/۶/۱۸-۳۰/۴/۶۱۶۲/۳۳۵۵۲ معاون
درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی

مقدمه: شاکی طی شکایت نامه تقدیمی اعلام داشته‌اند بخشنامه شماره ۳۰/۴/۶۱۶۲/۳۳۵۵۲ مورخ ۷۴/۶/۱۸ معاون درآمدهای مالیاتی مغایر منطوق مادتين ۲۳۸ و ۲۳۹ و تبصره ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ و مقررات تصریحی بند (د) ماده ۱۰۳ قانون مذکور می‌باشد. معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۳۰/۴/۴/۶۳۷/م مورخ ۷۵/۳/۱۰ اعلام داشته‌اند: هدف از صدور بخشنامه مورد بحث این بوده که چون مشاهده می‌شد هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بعضاً بدون احراز واقعیات پرونده‌های مالیاتی مورد اختلاف را صرفاً به بهانه نقض یا عدم امضاء از دستور کار رسیدگی خارج و خود را فارغ از رسیدگی می‌دانستند و در این صورت لازم بوده تاکید گردد که چنانچه مسجل شود تسلیم لایحه اعتراضیه واقعاً از جانب خود مؤدی و یا بنا به خواست او بوده است بایستی نسبت به اعتراض وی رسیدگی و برابر مقررات رفع اختلاف نماید. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق به ریاست حجت الاسلام و المسلمین اسماعیل فردوسی پور و با حضور روسای شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره باتفاق آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید. رأی هیأت نظر به

اینکه بخشنامه مورد شکایت متضمن پذیرش اعتراض علی الاطلاق نبوده بلکه منوط و مقید به احراز از انتساب آن به مؤدی و یا نماینده قانونی وی و یا تنفیذ اشخاص مذکور گردیده. لذا بخشنامه مورد نظر خلاف قانون تشخیص داده نمی‌شود.

اسماعیل فردوسی پور
رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

ماده ۲۴۸- رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی بایستی متضمن اظهار نظر موجه و مدلل نسبت به اعتراض مؤدی بوده و در صورت اتخاذ تصمیم به تعدیل درآمد مشمول مالیات، جهات و دلایل آن توسط هیأت در متن رأی قید شود.

شماره: ۱۳۴۳۳ / ۳۲۸۴ / ۲۴۱۲ / ۲۳۵

تاریخ: ۱۳۸۳/۰۸/۰۵

پیوست:

اداره کل
شورای عالی مالیاتی
دفتر هیأت عالی انتظامی مالیاتی
دبیرخانه هیأت موضوع ۲۵۱ مکرر
دادستانی انتظامی مالیاتی

دانشکده امور اقتصادی

بنا به اختیار حاصل از ماده ۲۱۹ اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ قانون مالیات‌های مستقیم و آئین‌نامه اجرایی آن از حیث نیل به حل و فصل سریع و عادلانه اختلافات مالیاتی و اجتناب از تطویل زمان رسیدگی پرونده های مطروحه در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و همچنین جلوگیری از تاخیر در قطعیت و وصول مالیاتها مقرر می‌گردد:

الف : پرونده های مالیاتی قابل طرح در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی باید ۴۸ ساعت قبل از تاریخ تشکیل جلسه هیأت حل اختلاف مالیاتی از طریق ادارات کل به مسئول امور هیأت های حل اختلاف مالیاتی تحویل شود و در همان روز طرح پرونده توسط مسئول یادشده به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی که برای رسیدگی تعیین گردیده ارجاع گردد.

ب : هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی نیز در صورتی که پرونده های مطروحه آماده برای اتخاذ تصمیم نهایی و صدور رأی نباشد و لزوماً صدور قرار رفع نقص، رسیدگی و یا تحقیق مجدد را ایجاب می‌نماید مکلفند: ضمن مشخص نمودن موارد نقص، تحقیق و رسیدگی‌هایی که باید صورت گیرد حداکثر مدت لازم برای اجراهای قرارهای صادره را در متن صورتجلسه قرار تعیین و قید نمایند. با تاکید به اینکه حداکثر مدت لازم جهت اجرای قرارهای صادره از تاریخ صدور آنها نباید از ۳۰ روز تجاوز نماید.

ج: قرارهای رفع نقص به وسیله کارشناس ارشد یا رئیس گروه مالیاتی مسئول پرونده مالیاتی و یا سایر مامورین مالیاتی حسب مورد و قرارهای رسیدگی و تحقیق توسط ماموران مالیاتی (با رعایت بخشنامه شماره ۶۰۸۱۰ مورخ ۷۵/۱۲/۲۷) که در امر رسیدگی و تشخیص مالیات دخالت نداشته‌اند اجرا خواهد شد. موکداً متذکر می‌گردد:

۱- قرارهای رفع نقص، رسیدگی و تحقیق باید حداکثر ظرف مهلت مقرر در متن صورتجلسه قرار اجرا شود.

۲- گزارشات اجرای قرار باید متضمن رسیدگی و استحکام دلیل در خصوص موارد مقرر در متن قرارهای صادره و از هر حیث جامع، مانع، مستدل و بنا به قوانین و مقررات، آئین‌نامه و بخشنامه‌های مالیاتی تنظیم شده باشد، بطوریکه موجب صدور قرار مجدد نگردد.

د: به جهت احتراز از صدور قرارهای تجدید دعوت، در صورت درخواست نمایندگان هیات حل اختلاف مالیاتی، مامورین مالیاتی ذیربط ملزم به حضور در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی و ادای توضیحات در خصوص دلایل اقدامات انجام شده می‌باشند.

بدیهی است مسئولیت تعویق امر رسیدگی و صدور قرار مجدد به عهده مامورینی خواهد بود که وظایف قانونی خود را براساس موارد یادشده انجام نداده‌اند.

مدیران کل امور مالیاتی مسئول حسن اجرای این دستورالعمل می‌باشند و نظارت کلی و مستمر با نظارت بر امور حل اختلاف مالیاتی و اجرائیات خواهد بود تا در صورت مشاهده هرگونه تخطی از موارد یادشده، مراتب را گزارش نماید.

غلامرضا حیدری کرد زنگنه

رأی شورای عالی مالیاتی در ماده ۲۴۳

شماره: ۳۰/۴/۵۴۷۴

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹

پیوست:

نامه شماره ۲۱۷۵۲/۳۷ - ۱۳۷۳/۶/۱۰ اداره کل مالیات بر شرکت‌ها عنوان جناب آقای حسینی معاون محترم درآمدهای مالیاتی دایر بر تقاضای تسریع راجع به اعلام نظر نسبت به استعلام ممیز کلی تابع آن اداره کل حسب ارجاع معاونت محترم یادشده در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۵ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی مطرح است استعلام ممیز کلی مذکور شامل دو مورد سؤال در مورد نحوه اجرای ماده ۲۴۳ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ می‌باشد و یکی اینکه اگر پس از ابلاغ نظر ماموران تشخیص مؤدی ظرف سی روز درخواست طرح موضوع در هیأت - حل اختلاف مالیاتی را ننماید تکلیف چیست و دیگر اینکه اگر پس از

انقضایی مهلت ۳۰ روز ماموران تشخیص مالیات از نظر قبلی خود به نفع مؤدی عدول نمایند، آیا اقدام به استرداد امکان پذیر خواهد بود یا خیر. هیأت عمومی شورایی مالیاتی پس از شور و تبادل نظر پیرامون سوالات مطروحه و در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون مالیات‌های مستقیم بشرح زیر اعلام رأی می‌نماید ۱- با عنایت به قید مهلت سی روز در ماده ۲۴۳ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ چنانچه طی مهلت مذکور از طرف مؤدی درخواست رسیدگی نشود. نظر اعلام شده کتبی وسیله ماموران تشخیص یا حسب مورد قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی مربوط ملاک عمل بوده در این صورت پرونده امر قابل طرح در هیئت حل اختلاف مالیاتی نمی باشد لازم به ذکر است مراتب اعلام شده به مؤدی علاوه بر اظهارنظر ممیز مالیاتی (یا مسئول قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی) و سرممیز مالیاتی باید متکی به نظر نهائی ممیز کل مالیاتی ذیربط باشد موضوع از حیث ماموران تشخیص مقید به زمان نمی باشد و اگر ماموران تشخیص خود متوجه حقوق حقه مؤدی بشوند و اقدام در جهت استرداد مشروط بر اینکه پرونده امر منتهی بصدور رأی هیئت حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۲۴۳ پیش گفته نشده باشد. فاقد منع قانونی است.

محمد تقی نژاد عمران، علی اکبر سمیعی، محمد رزاقی،
غلامحسین هدایت عبدی، محمود حمیدی، علی اکبر نوربخش،
علی افرا، عین اله علاء، محمدعلی سعیدزاده

بخشنامه ماده ۲۱۶

شماره: ۱۲۳۸۲ / ۴ / ۳۴۰۰ / ۳۰

تاریخ: ۱۳۷۵/۰۳/۲۷

پیوست:

نظر به اینکه بعضی از هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۲۱۶ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۶۶ و اصلاحیه بعدی آن بدون توجه به وظایف قانونی مربوط و علیرغم صراحت تبصره یک ماده مذکور مبنی بر رسیدگی به شکایت ناشی از اقدامات اجرائی، نسبت به شکایت مؤدیان در رابطه با میزان درآمد مشمول مالیات و تعیین مالیات متعلق نیز وارد رسیدگی شده و اقدام به صدور رأی می نمایند علیهذا به منظور اجرای دقیق مقررات قانونی و جلوگیری از ایجاد وقفه در امر وصول مالیات ها مقرر می‌دارد:

۱- جز در مواردیکه شکایت مؤدی حاکی از این باشد که وصول مالیات قبل از قطعیت آن به موقع اجرا گذاشته شده است هیأت‌های مزبور مکلفند صرفاً به اظهارات مؤدی از جهت چگونگی اقدامات اجرائی و انطباق آن با مقررات قانونی مربوط به رسیدگی و

رأی مقتضی صادر نمایند البته در مواردی هم که شکایت مؤدی حاکی از صدور اجرائیه قبل از قطعیت مالیات بوده و این امر مورد تأیید هیأت قرار گرفته باشد با عنایت به حکم قسمت اخیر تبصره یک یاد شده و همچنین مقررات بند "ب" بخشنامه شماره ۶۹/۶/۱۴ - ۳۰/۴ - ۷۶۳۵ / ۲۵۶۱۶ ماهیتاً به موضوع رسیدگی ورأی مقتضی صادر خواهد نمود.

۲- رسیدگی به شکایت ناشی از عملیات اجرائی و طرح پرونده در هیأت های حل اختلاف مالیاتی مورد بحث مستلزم اخذ سپرده نبوده و این امر بایستی به فوریت و خارج از نوبت وفق مقررات قانونی انجام و حسب مورد نسبت به رد شکایت مؤدی و یا بطلان اجرائیه رأی مقتضی صادر و اقدام بعدی لازم معمول گردد.

داریوش ایران بدی
معاون درآمدهای مالیاتی

دستورالعمل ماده ۹۷

ماده: ۴۴۲۷۶

تاریخ: ۱۳۷۵/۰۹/۲۲

پیوست: دارد

پیرو بخشنامه شماره ۷۵/۸/۱۷-۳۸۰۰۶ نظر به اینکه حل و فصل سریع پرونده های مالیاتی مورد اختلاف و نهایتاً قطعیت مالیاتی و

مختومه شدن پرونده‌های مذکور در حداقل زمان ممکن و وصول هر چه سریع‌تر مالیاتها از اهم موضوعات مورد توجه این معاونت میباشد، لذا مقرر میشود به منظور اجتناب از صدور قرارهای مکرر و تاخیر در امور و سرانجام نیل به اهداف فوق، ضمن تشریک مساعی کامل و همه جانبه با اداره کل امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی جداً مراقبت و نظارت نماینده کلیه حوزه های مالیاتی ابواب جمعی آن اداره کل موارد ذیل را بدقت رعایت نمایند.

۱- گزارش رسیدگی پرونده‌های مالیاتی بنا به مقررات و آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مالیاتی الزاماً باید از هر جهت واضح و صریح و بدون ابهام و مستدل و موجه باشد، بدین معنی که اگر درآمد مشمول مالیات از طریق قبول دفاتر و رسیدگی به آنها و برگشت برخی از اقلام هزینه یا تغییر ارزیابی کالا و مواد ابتدا یا انتهای دوره مالی مربوطه و... تشخیص شده است، دلایل و مستندات قانونی غیرقابل قبول بودن هریک از اقلام هزینه و تغییر ارزیابی و ... باید در گزارش رسیدگی در کنار اقلام مزبور بطور کامل و واضح درج شده باشد. چنانچه در گزارش به ضمائی اشاره و عطف می‌شود آن ضمائ جزء لاینفک گزارش محسوب و باید غیر مخدوش و بدون خط خوردگی و دارای توضیحات کافی و تماماً ممضی به امضاء مأمورین تشخیص ذیربط و دارای شماره ثبت اندیکاتور باشد. در صورتی که درآمد مشمول مالیات از طریق علی‌الراس تشخیص شده است، دلایل و مستندات قانونی تشخیص

علی الراس (یکی از بندهای سه گانه ماده ۱۷ قانون مالیات‌های مستقیم) در گزارش رسیدگی درج و به‌ترتیبی که در ماده ۹۸ مقرر شده دلایل انتخاب نوع قرینه و نحوه تعیین میزان آن با توجیهات کافی در گزارش قید و در مورد ضریب اعمال شده نیز صفحه و ردیف جدول ضرائب مالیاتی سال مربوطه بطور کامل در گزارش منعکس شده باشد و در هر حال اوراق پرونده هائیکه برای طرح در هیئت حل اختلاف مالیاتی ارسال میشود باید بترتیب تاریخی ثبت و ضبط پرونده هائی که برای طرح در هیئت حل اختلاف مالیاتی ارسال می شود باید به ترتیب تاریخی ثبت و ضبط پرونده‌ها برگ شمار باشند.

مسئولین تحویل پرونده‌ها و متعاقبا "کارشناسان مالیاتی اداره کلی امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی من بعد قبل از طرح پرونده‌ها در هیئت حل اختلاف آن‌ها را بازبینی و در صورتی که واحد اوصاف و مشخصات مشروحه فوق نباشند آن‌ها را برای رفع نواقص و تکمیل به حوزه مالیاتی اعاده خواهند نمود و دراینصورت مسئولیت تاخیر رسیدگی و صدور رأی به عهده مأمورینی است که وظایف قانونی خود را در موارد مذکوره فوق بدرستی انجام نداده اند.

۲- قید این مطلب که پرونده در چه هیئتی (بدوی، تجدید نظر، هم‌عرض موضوع ماده ۲۵۷ و ...) مطرح می‌شود روی فرم دعوت‌نامه حضور در جلسه هیئت حل اختلاف ضروری است.

۳- پرونده‌های مالیاتی مورد اختلاف باید دو روز اداری قبل از تاریخ تشکیل جلسه هیئت حل اختلاف به مسئول ذیربط در اداره کل مزبور تحویل شود بدیهی است آن اداره کل از تحویل پرونده‌ها زودتر یا دیرتر از موعد مذکور خودداری خواهد نمود.

۴- مستنداً به ماده ۲۴۶ قانون مالیات‌های مستقیم و ماده ۲۶ آئین‌نامه سازمان تشخیص و بخشنامه شماره ۳۸۰۰۶-۷۵/۸/۱۷ مأمورین ذیربط باید در جلسه هیئت حل اختلاف مالیاتی حاضر و اقدامات خود را توجیه و پاسخگوی سئوالاتی که هیئت حل اختلاف در مقام رسیدگی به اعتراضات و ادعاهای مؤدی از آنها می‌کند باشند، در غیر اینصورت هرگاه بعلت عدم حضور آنها امکان صدور رأی یا قرار صحیح و موافق قانون فراهم نشود مطابق مفاد بخشنامه فوق‌الاشاره قرار تجدید وقت بعلت عدم حضور مأمور صادر خواهد شد و مسئولیت تعویق رسیدگی و صدور رأی یا قرار قانونی بعهدہ مأمورینی خواهد بود که در جلسه حاضر نشده‌اند.

۵- در مورد مالیات‌های تکلیفی موضوع ماده ۱۰۴ که جنبه علی‌الحساب دارد، مالیات مطالبه شده در حقیقت مالیات گیرندگان وجوه مذکور در ماده یادشده است و به همین لحاظ لازم است در گزارش مبنای مطالبه مالیات‌های موصوف، مشخصات دریافت کنندگان وجوه تصریح گردد، درغیراین‌صورت هیئت حل اختلاف قرار رفع نقص بعهدہ حوزه مالیاتی که این نوع مالیات‌ها را مطالبه کرده است صادر خواهد نمود.

۶- در مورد مطالبه مالیات حقوق نیز به رعایت قانون و مفاد بخشنامه‌های صادره هویت دریافت‌کنندگان حقوق باید در گزارش مشخص و نحوه محاسبات کاملاً روشن باشد و از هیئت حل اختلاف مطابق قسمت اخیر بند ۵ اقدام می‌نماید.

۷- نظر به اهمیت پرونده‌های مؤدیانی که مالیات آنها پس از اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم به‌موجب برگه‌های تشخیص متمم مطالبه می‌شود، لذا لازم است گزارش رسیدگی مبنای صدور برگ تشخیص این قبیل مؤدیان از هر حیث کامل و بدون نقص و با توجیهات و دلایل موجه تنظیم و بخصوص از جهت انتخاب قرینه و اعمال ضریب و محاسبات و مدارک و مستندات تعلق درآمد به مؤدی دارای توضیحات کافی باشد تا مؤدیان موصوف نتوانند با استفاده و تمسک به نقاط ضعف و ایرادات موجود در گزارش موجب صدور قرار رسیدگی مجدد و طی جریان امور و تعویق قطعیت مالیات شوند و بدون نیاز به صدور قرار صدور رأی و وصول مالیات در حداقل زمان امکان پذیر گردد.

۸- به جهت حضور بموقع در جلسات هیئت حل اختلاف و صرفه جوئی در وقت، ممیزین مالیاتی میتوانند فهرست تعدادی از پرونده های مورد اختلاف حوزه های خود را (حداقل ده پرونده) یکجا برای تعیین وقت جلسه ارسال نمایند تا برای آنها در یکروز معین تعیین وقت شود.

داریوش ایران بدی

معاون درآمدهای مالیاتی

رأی شورای عالی مالیاتی ماده ۲۵۵

شماره: ۳۰/۴/۴۳۰۱

تاریخ: ۱۳۷۶/۰۴/۲۳

پیوست:

نامه شماره ۷۶/۲/۲۲-۳۹/۴۸۹۸ اداره کل امور هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی حسب ارجاع مقام معاونت محترم درآمدهای مالیاتی در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۴/۱۸ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی مطرح است و اجمال آن این است که شعب شورای عالی مالیاتی در مواردیکه نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی و شورایعالی قضائی یا دادگستری عضو هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر قبلاً نسبت به موضوع مطروحه رأی داده باشند رأی آنها را رأی هیأت تجدیدنظر محسوب نمی‌کنند و بدون رسیدگی به شکایت مؤدی از چنین رأیی پرونده را قابل طرح مجدد در هیأت تجدیدنظر میدانند و ریاست محترم شورای عالی مالیاتی نیز بر همین اساس پرونده را جهت ارجاع به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر اعاده مینماید که این موضوع مورد قبول و تمکین بعضی از هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر نمی‌باشد لذا درخواست شده تا هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون مالیات‌های مستقیم نسبت به موضوع اظهارنظر

نماید. رأی اکثریت هیأت عمومی پس از بحث و تبادل نظر در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون مالیات‌های مستقیم بشرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید: از آنجا که باستناد تبصره ۲ ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم نماینده وزارت متبوع یا نماینده دادگستری عضو هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر نباید قبلاً نسبت به موضوع مطروحه رأی داده باشند بنابراین چنانچه مفاد تبصره ۲ ماده مزبور رعایت نشود و پیش از احراز صلاحیت اعضاء هیأت و اقدام به تحریر و اظهارنظر روی فرم رأی گردد. تصمیم متخذه به نحو فوق فاقد اعتبار قانونی بوده و رأی تلقی نمیشود. فلذا چون طبق بند ۴ ماده ۲۵۵ قانون مزبور شورای عالی مالیاتی به شکایت واصله از آراء قطعی هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر رسیدگی می‌نماید. بدیهی است در صورتی که نسبت به اتخاذ تصمیم هیأتی که قبل از احراز صلاحیت اعضاء آن تشکیل گردیده شکایتی به شورای عالی مالیاتی و اصل گردد به لحاظ قابل طرح نبودن چنین شکایتی شورا بدون رسیدگی، پرونده را جهت ارجاع به هیئت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظری که وفق مقررات قانون تشکیل میگردد عودت خواهد داد.

محمود حمیدی، علی افرا، غلامحسین هدایت عبدی، محمدعلی بیگ پور، علی اکبر نوربخش، داریوش آل آقا.

نظر اقلیت:

نظر اعضاء اقلیت هیئت عمومی شورای عالی مالیاتی حسب دلائل زیر بر این است که اینگونه آراء باید در یکی از شعب شورای عالی مالیاتی مطرح شود تا چنانچه معلوم گردد در تشکیل هیئت حل اختلاف مالیاتی رعایت تبصره ۲ ماده ۲۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم و سایر اصول دادرسی نشده بلحاظ این نقض و همچنین نقائص دیگری که ممکن است مؤدی بطور مدلل در شکوائیه عنوان نموده باشد. رأی مذکور نقض و پرونده به هیئت موضوع ماده ۲۵۷ قانون مذکور ارجاع شود:

۱- در ماده ۲۵۱ قانون مالیات‌های مستقیم که مجوز اصلی مراجعه مؤدیان و ممیزین کل مالیاتی به شورای عالی مالیاتی است، علت مراجعه عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه و یا نقض رسیدگی بطور عام مطرح گردیده و تفکیک و تمایزی بین انحاء مختلف قصور یا تخطی از مقررات و نقض رسیدگی در آن مشهود نمیباشد و در نتیجه نمیتوان گفت عدم رعایت تبصره ۲ ماده ۲۴۷ مستثنی از این قاعده کلی است، بلکه این نیز یکی از موارد بی‌توجهی به قوانین و مقررات و یا نقض رسیدگی است.

۲- طبق ماده ۲۵۶ قانون مالیات‌های مستقیم هر یک از شعب شورای عالی مالیاتی ملزم هستند حسب ارجاع رئیس شورای عالی مالیاتی به شکایت مؤدی یا ممیز کل مالیاتی رسیدگی و رأی دایر بر نقض رأی یارد شکایت صادر نمایند و اختیار دیگری که یکی از این ارکان با استفاده از آن بتوانند دستور ثالثی بدهند، وجود ندارد.

۳- طبق نص صریح ماده ۵۵۹ قانون آئین دادرسی مدنی و اگر دادگاه که حکم یا قرار داده است و خارج از صلاحیت ذاتی خود به دعوائی رسیدگی کرده باشد. این ترتیب صدور حکم با قرار از موارد نقض می باشد.

محمدعلی خوش اخلاق - محمدرزاقی - محمدعلی سعید زاده

بخشنامه ماده ۱۷۸

شماره: ۳۰/۴/۱۳۱۶۷/۵۸۷۷۲

تاریخ: ۱۳۷۸/۱۱/۲۴

پیوست:

نظر به اینکه برخی از مؤدیان مالیاتی اعتراض خود را نسبت به برگ تشخیص یا آراء هیأت های حل اختلاف مالیاتی رابا پست ارسال می نمایند، لذا بدینوسیله یادآور می شود تاریخ تسلیم اعتراضیه به پست تاریخ تسلیم مرجع مالیاتی ذیربط محسوب و در صورتی که احراز شود اعتراضیه در مهلت قانونی به پست تسلیم شده است، اعتراضات واصله با رعایت سایر مقررات قابل رسیدگی خواهد بود. مفاد این بخشنامه به تایید هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی رسیده است.

علی اکبر عرب مازار

معاون درآمدهای مالیاتی

شماره: ۱۰۰۸۵

تاریخ: ۱۳۸۰/۰۳/۳۰

پیوست:

نظر به اینکه توسعه فرهنگ مالیاتی، تشخیص صحیح و مطالبه مالیاتها مطابق قوانین موضوعه، افزایش اعتماد مؤدیان محترم به مجریان مقررات و نظام مالیاتی، تشویق و فزونی انگیزه آنها به انجام وظایف قانونی در موعد مقرر، حل و فصل سریع و عادلانه اختلافات مالیاتی موجود بر اساس واقعیت و همچنین کاهش روند اختلافات مالیاتی در آینده، از هر حیث حائز اهمیت و مورد توجه مخصوص است، لذا به منظور تحقق اهداف مذکور مقرر می شود.

عموم مأمورین تشخیص و مراجع حل اختلاف مالیاتی و سایر کارکنان وزارتخانه که به نحوی از انجام در امور مالیاتی ذیمدخل هستند، حسب مورد با رعایت دقیق و کامل مفاد این دستورالعمل انجام وظیفه نمایند. الف: شناسایی فعالیت، نحوه تشخیص و مطالبه مالیات از مؤدیان

۱- در مراجعات به محل فعالیت یا تحصیل درآمد مؤدیان محترم برای انجام تحقیقات و کسب اطلاعات و اجرای صدور ماده ۲۲۹ و همچنین در مواقع مراجعه آنها به محل اداره برای انجام امور قانونی، رعایت تعالیم اخلاقی ویژه کارکنان دولت جمهوری اسلامی ایران که متضمن رفتار محترمانه توأم با حسن خلق، شکیبایی،

سعه صدر و اجتناب از ایراد هر گونه سخن یا اقدامی که حاکی از پیشداوری غیر مستند و ناصواب می‌باشد از هر جهت ضروری بوده و قویاً مورد تاکید است، اجابت خواسته های قانونی مؤدیان در اسرع وقت، وظیفه بسیار مهمی است که هیچگونه تعلل و تأخیری نسبت به آن جایز نبوده و پذیرفته نخواهد شد.

۲- رده‌های مختلف مأمورین تشخیص در تحقیقات و رسیدگی‌های محوله و تصمیمات متخذه و تنظیم گزارش‌ها و سایر اموری که عهده‌دار هستند، باید دقت کافی مبذول و تکالیف خود را با رعایت کامل قوانین و آئین‌نامه سازمان تشخیص که به موجب آنها وظایف و اختیارات مخصوصه هر یک از رده های مأمورین تشخیص معین شده است انجام دهند، موکداً متذکر می‌شود، لازم است ممیزین کل مالیاتی حسب وظایف قانونی خود بر نحوه انجام وظیفه و اقدامات مامورین تحت سرپرستی خود به طور تمام و کمال نظارت و اعمال مدیریت نموده و از اقدامات غیر موجه و خلاف مقررات عوامل زیر نظر خود با راهنمایی اصول پیشگیری و به ویژه با تعلیم و ارشاد به موقع مامورین تشخیص تحت سرپرستی ترتیبی فراهم آورند که گزارشها و اوراق تشخیص مالیات بر اساس واقعیت و رعایت و مقررات تنظیم و صادر شود تا منتهی به جلب اعتماد بیشتر مؤدیان و کاهش اختلافات مالیاتی گردد.

۳- برگ تشخیص مالیات و گزارش مبنای صدور آن مربوط به هر یک از منابع مالیاتی که باشد، باید واجد کیفیات و اختصاصات

مقرر در ماده ۲۳۷ قانون بوده و در موارد تشخیص علی الرأس، گزارش رسیدگی باید با رعایت کامل و دقیق شرایط مقرر در ماده ۹۸ تنظیم گردد. بدیهی است در مواردیکه مؤدیان محترم از نحوه تشخیص مالیات استعلام می نمایند، امضاء کنندگان برگ تشخیص مکلفند و فق قسمت اخیر ماده ۲۳۷ جزییات گزارش مبنای صدور برگ تشخیص را به آنها اعلام و توضیحات مورد نیاز را بدهند.

۴- ابلاغ اوراق مالیاتی به خصوص ابلاغ درخواست ممیز مالیاتی از مؤدی برای آماده کردن دفاتر قانونی و استاد و مدارک و ارایه آن در محل کار به ممیز (موضوع بند ۲ ماده ۹۷ و صدر ماده ۲۲۹) و اوراق تشخیص مالیات و آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و شعب شورای عالی مالیاتی که هر یک از آنها حسب مورد و شرایط خاص متضمن لزوم انجام وظایف و یا استفاده از اختیارات قانونی از طرف مؤدی در مواعد معینه می‌باشد، بسیار حائز اهمیت است، به‌همین جهت و با توجه به اصلاح تبصره ماده ۲۰۳ قانون مالیات‌های مستقیم در مورد نحوه ابلاغ اوراق مالیاتی، وظیفه قانونی، شرعی، وجدانی و اخلاقی مأمورینی که عهده‌دار ابلاغ اوراق مالیاتی می‌باشند، سنگین‌تر از قبل از اصلاحیه مزبور شده و لازم است حداکثر مساعی خود را اعمال و جداً کوشش نمایند که اوراق مالیاتی به شخص مؤدی یا بستگان یا مستخدمین او یا اشخاص مقرر در مواد ۲۰۵ و ۲۰۶ حسب مورد و به ترتیب مقرر در قانون

ابلاغ و حتی المقدور از اقدام به ابلاغ قانونی با استفاده از تبصره اصلاحی ماده ۲۰۳ اجتناب و در مواردی که استفاده از تبصره مزبور برای ابلاغ اوراق مالیاتی ضروری باشد، لازم است مراتب صحت وقوع ابلاغ به ترتیب مذکور به تایید مافوق بلافصل و مقام بعد از مافوق بلافصل ابلاغ کننده در ممیز کلی مربوط برسد. در هر حال باید توجه شود هر گاه مؤدی به هر طریق ممکن ثابت نماید اوراق مالیاتی مطابق موازین قانونی ابلاغ نشده است، حسب مورد ممکن است به لحاظ حصول مرور زمان مالیاتی متضمن ورود خسارت به دولت یا تضییع حقوق قانونی مؤدی بشود که قطعاً در چنین مواردی مامورین مربوط مسئول عواقب قانونی و جبران خسارت وارده حسب احکام صادره قانونی خواهند بود.

بنابراین به منظور اجتناب از بروز مشکلاتی که ممکن است سبب تضییع حقوق مؤدیان یا دولت شود، لازم است ممیزین کل مالیاتی به حکم قسمت اخیر ماده ۲۲۳ مستمراً بر نحوه ابلاغ اوراق مالیاتی نظارت و از صحت وقوع ابلاغ به ترتیب مقرر در قانون و رعایت شرایط مذکوره فون اطمینان حاصل نموده و موارد تخلف را بدون فوت وقت و با رعایت سلسله مراتب اداری به دادستانی انتظامی مالیاتی گزارش نمایند. بدیهی است در غیر این صورت و ثبوت تعلل و مسامحه در این امر مهم که یکی از ارکان اساسی تشخیص و قطعیت و وصول مالیات و مختومه شدن پرونده‌های مالیاتی است، مسئول تبعات آن خواهند بود.

موضوع دیگری که در امر ابلاغ مورد توجه و حائز اهمیت است ابلاغ اوراق مالیاتی مانند برگ مالیات قطعی و آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و شعب شورای عالی مالیاتی است که ضمن قانون مالیات‌های مستقیم مهلتی جهت ابلاغ آنها مشخص نشده است بدین لحاظ از جهت تسریع در امور حفظ حقوق مؤدیان لازم است اوراق مزبور حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ صدور به مؤدیان ذیربط ابلاغ شود.

دادستانی انتظامی مالیاتی موظف است با استفاده از عوامل در اختیار به طور مرتب و مستمر بر صحت ابلاغ اوراق مالیاتی و رعایت مهلت‌های تعیین شده نظارت و موارد تخلف را پیگیری و اقدام مقتضی به عمل آورد.

۵- اشخاص حقیقی مشمول ماده ۹۶ قانون مالیات‌های مستقیم و اشخاص حقوقی اکثراً در اجرای وظایف قانونی خود از نظر مالیاتی، برای نگاهداری و تحریر و تنظیم دفاتر قانونی موضوع ماده ۹۵ و آرایه آنها به مراجع مالیاتی، همه ساله متحمل هزینه‌های قابل توجهی می‌شوند. لذا مقتضی است مأمورین تشخیص از اعلام نظر مبنی بر غیرقابل رسیدگی بودن دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی آنها برای محاسبه درآمد مشمول مالیات یا رد دفاتر و اسناد و مدارک مؤدیان موصوف به استناد ایرادات غیر اصولی یا دلایل ضعیف به هیأت‌های سه نفره موضوع بند ۳ ماده ۹۷ حتی الامکان خودداری و درآمد مشمول مالیات این قبیل مؤدیان را از طریق رسیدگی به

دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی تشخیص دهند تا از دلسردی و ایجاد یاس در آنها پیشگیری شده به استمرار نگاهداری دفاتر قانونی و ارایه آن به مراجع مالیاتی که بالمال در کسب اطلاعات درآمدی اشخاص ثالث نیز موثر است تشویق و ترغیب شوند.

۶- هیأت‌های سه نفره موضوع بند ۳ ماده ۹۷ که علی‌الاصول در امر حسابرسی متخصص هستند، مکلفند در قبال اعلام نظر مأمورین تشخیص مبنی بر غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه در آمد مشمول مالیات یا رد آنها به علت عدم رعایت موازین قانونی و آئین‌نامه مربوط با دید مثبت و مساعد و رعایت کلیه جوانب امر و توجه کامل به دلایل و اسناد و مدارک ابرازی و استماع دقیق اظهارات و دفاعیات و شرایط خاص و امکانات و بررسی توانایی حدود اعمال اراده و اختیارات هر مؤدی و نوع فعالیت وی و اهمیت موضوع نسبت به مورد اتخاذ تصمیم و اظهار نظر نمایند و حتی‌المقدور از تایید نظر مبتنی بر ایرادات غیر اصولی و دلایل ضعیف و قابل اغماض مأمورین تشخیص که موجب خلل در تشخیص درآمد واقعی نمی‌شود اجتناب و مأمورین تشخیص ذیربط را جهت رسیدگی و تشخیص درآمد مشمول مالیات از روی دفاتر و اسناد و مدارک مؤدیان راهنمایی و ارشاد نمایند، مگر آنکه غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر و اسناد و مدارک برای محاسبه درآمد مشمول مالیات و قابل رفع نبودن اشکال رسیدگی از هر حیث. مسلم و یا عدم رعایت ارادی و عمدی موازین

قانونی و آئین‌نامه از طرف مؤدی، اتخاذ تصمیم به رد دفاتر و تشخیص علی‌الرأس را بدون تردید اجتناب ناپذیر نمایند.

ب: چگونگی مراحل رفع اختلافات مالیاتی

به طور کلی در مواردیکه مؤدیان محترم مالیاتی وظایف قانونی خود را در مواعد معینه و به ترتیب مقرر در قانون و به طرز صحیح انجام و مالیات متعلقه را پرداخت یا ترتیب پرداخت آن را داده باشند، به نحوی که ترازنامه و حساب سود و زیان تسلیمی در مورد اشخاص حقوقی و مشمولین ماده ۹۶ و اظهارنامه یا فهرست‌های تسلیمی در مورد سایر مؤدیان و دیگر منابع مالیاتی عیناً مورد قبول مامورین تشخیص قرار گرفته باشد، اساساً نیازی به صدور و ابلاغ برگ تشخیص مالیات نبوده و عندالاقضاء مبادرت به صدور برگ مالیات قطعی و ابلاغ و ارسال آن به مؤدی ذیربط و مقاصد مختلف و مختومه کردن پرونده امر می‌شود.

بنابر اوصاف فوق صدور و ابلاغ برگ تشخیص در مورد اشخاص حقوقی و مشمولین ماده ۹۶ معطوف به یکی از موارد سه‌گانه تشخیص علی‌الرأس مذکور در ماده ۹۷ یا قبول دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی و عدم پذیرش برخی از هزینه‌ها و اصلاحاً برگشت آن هزینه‌ها از حساب هزینه‌های قابل قبول و افزودن آنها به سود یا زیان ابرازی مؤدیان مزبور و در مورد سایر مؤدیان و دیگر منابع مالیاتی معطوف به عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی یا فهرست در

مواعد مقرر يا عدم قبول مندرجات اظهارنامه و فهرست تسليمی به دلايل مذکور در قانون می باشد.

در هر حال صدور و ابلاغ برگ تشخیص مالیات معطوف به هر یک از موارد فوق که باشد، در صورتی که مبتنی بر رعایت کامل مقررات موضوعه از جانب ممیز و سر ممیز مربوط بوده و برگ تشخیص و گزارش مبنای صدور آن واجد کیفیات و اختصاصات مندرج در ماده ۲۳۷ باشد، انتظار می رود مورد قبول مؤدیان محترم واقع و نسبت به پرداخت مالیات متعلقه اقدام و پرونده امر مختومه شود، اما با نظر به تفاوت استنباط مأمورین تشخیص و مؤدیان مالیاتی از مفاد قانون در مورد معافیت های مالیاتی و هزینه های قابل قبول و استهلاکات و سایر مسائل در موارد قبول دفاتر و با ملاحظه اینکه در موارد تشخیص علی الراس انجام تکالیف کامل و جمع آوری اطلاعات دقیق، غالباً به لحاظ وقوع فاصله زمانی با سال عملکرد مورد تحقیق و رسیدگی و امساک برخی از مطلعین از دادن اطلاعات موثق مواجه با مشکل می شود و با توجه به اینکه ممکن است در فرایند تشخیص علیرغم تلاش و دقت مأمورین ذیربط به دلايل متعددی استنباط غیر موجه یا اشتباهاتی رخ دهد که بالمال موجب عدم تطبیق برگ تشخیص مالیات با صفات و اختصاصات مقرر در ماده ۲۳۷ شده و منتهی به اعتراض و تجدید نظر خواهی تعدادی از مؤدیان گردد، لذا مقنن با عنایت به جهات فوق مراحل و طرق متعددی را جهت رسیدگی به اعتراضات و رفع

اختلافات مالیاتی و مختومه شدن پرونده های مورد اختلاف پیش بینی مقرر نموده است که در مورد هر یک از مراحل و طرق باید موازین آتی الذکر رعایت تا اختلافات ایجاد شده در اسرع وقت رفع و حتی الامکان از احاله پرونده های مورد اختلاف به مراجع بعدی اجتناب و اصولاً بروز اختلافات بتدریج کاهش یابد.

۷-۱- رفع اختلاف توسط ممیزین کل مالیاتی:

یکی از وظایف مهم و اختصاصی ممیزین کل مالیاتی و بلکه مهمترین وظیفه آنها به موجب ماده ۲۳۸ قانون رسیدگی به تقاضای رسیدگی مجدد مؤدیانی است که پس از ابلاغ برگ تشخیص به آنها برای رفع اختلافات خود با ممیز یا سر ممیز مربوط شخصاً یا بوسیله وکیل تام الاختیار خود در موعد مقرر قانونی به ممیزین کل مالیاتی مراجعه می نمایند، در این روش از حل اختلاف مالیاتی، برای ممیزین کل مالیاتی، با توجه به مهلت سی روزه ای که به موجب ماده مزبور برای رسیدگی به اختلاف منظور شده است، امکان رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک رأساً یا از طریق صدور قرار رسیدگی و همچنین بازدید و تحقیق محلی در فرصت مقرر و توجه کامل به موارد اعتراض و دفاعیات مؤدی و دیگر انواع بررسی حسب مورد بر اساسی نوع منبع مالیاتی و در نهایت اتخاذ تصمیم مناسب و توافق با مؤدی مطابق مقررات موجود است و از طرفی پس از رسیدگی مجدد و احراز این مطلب که مؤدی متقاضی رسیدگی مجدد، از حیث مقررات مالیاتی

استحقاق تعدیل مبنای مالیات یا حتی رفع تعرض مالیاتی و رد برگ تشخیص را دارد، هیچگونه محدودیت و قیدی جهت تعدیل مبنای مالیات به هر میزان که مؤدی استحقاق قانونی داشته باشد (اعم از این که کمتر یا بیشتر از ۲۰ درصد باشد) یا رد برگ تشخیص در قانون وجود ندارد و بلکه به این مهم در ماده ۲۳۸ تصریح شده است. مع الاسف به قرار مسموع برخی از ممیزین کل علی رغم امکانات و تسهیلات مشروح فوق نسبت به اجرای این مهمترین وظیفه خود که موجب تسریع در قطعیت مالیات و مختومه شدن پرونده امر و وصول به موقع مالیات و جلب رضایت مؤدیان و بخشودگی قانونی هشتاد درصد جرأیم مالیاتی آنها و قطع مراحل بعدی پرونده امر می شود تعلل نموده و به جای آنکه خود و مامورین تحت نظارت آنها عامل تشویق و ترغیب مؤدیان برای مراجعه نزد ایشان و رفع اختلافات و قطعیت توافقی مالیات شوند، بالعکس در موقع مراجعه مؤدیان جهت رسیدگی و حل اختلاف و توافق، با معاذیر مختلف و غیر موجه از ورود در موضوع و توجه به دلایل و مدارک و استماع اظهارات آنها خودداری، یا برخلاف حکم قسمت اخیر ماده ۲۳۸ از انعکاس دلایل و علل عدم امکان رفع اختلاف در ظهر برگ تشخیص امتناع، یا علیرغم احراز استحقاق مؤدی به تعدیل مبنای مالیات به میزان بیش از ۲۰ درصد بر اساس قرائن و شواهد و دلایل و اسناد و مدارک، با عنوان نمودن این مطلب که اجاره قانونی به تعدیل بیش از ۲۰ درصد ندارند، مراجعین متقاضی رسیدگی و رفع اختلاف را من غیر حق

به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی دلالت می‌نمایند و این در حالیست که ممیزین کل مالیاتی با توجه به آشنایی کافی به خصوصیات و نوع فعالیت مؤدیان و مراجعه مستمر آنها به واحد های مالیاتی تحت نظارت با آگاهی بیشتری می‌توانند به قطعیت توافقی؛ مبنای مالیات که متضمن مزایای فوق‌الاشاره و اجتناب از تأخیر در قطعیت مالیات و مضار آن است اقدام نمایند.

لزوما یادآور می‌شود، برابر مفاهیم حقوقی، دلایل ابرازی الزاماً به معنای دلایل کتبی نبوده و عموم آن شامل ادله شفاهی و کتبی مشروط بر اینکه دلیل یا مستندی بر خلاف آنها موجود نباشد نیز می‌گردد، لذا چنانچه بر اساس رسیدگی و احراز واقعیت به ترتیب فوق‌الاشاره مؤدی استحقاق تعدیل مبنای مالیات را به هر میزانی داشته باشد، بایستی بدون تعلل و تردید نسبت به تعدیل اقدام شود و در هر حال لزوم اجرای تبصره ۱ ماده ۲۳۸ نباید موجبی در جهت عدم اقدام به تعدیل مبنای مالیات مؤدی در صورت استحقاق وی باشد. بدیهی است دادستانی انتظامی مالیاتی از حیث تکالیف قانونی خود نسبت به تعقیب مامورینی که تعمداً مرتکب خطا شده باشند اقدام خواهد نمود، لکن در مواردی که ممیزین مالیاتی مبنای مالیات مؤدیان را بر اساس اطلاعات و اسناد و مدارک و قرآین و ضرایبی تشخیص داده باشند که بعداً در مرحله توافق با ممیز کل به موجب دلایل و مدارک ابرازی مؤدی به ممیز کل (که در موقع تشخیص مبنای مالیات توسط ممیزین آرایه

نشده است یا در دست نبوده است) معلوم شود مستندات قبلی ممیزین با توجه به دلایل و مدارک ابرازی جدید نزد ممیز کل مالیاتی صحیح نبوده است و مطابق آنها مؤدی استحقاق تعدیل مبنای مالیات یا حتی رفع تعرض مالیاتی را داشته است، تعدیل یا رفع تعرض حسب مورد ضروری بوده و در این صورت خطای عمدی صورت نگرفته است که موجب مجازات مأمورین تشخیص باشد. البته ممیزین کل توجه خواهند داشت چون تابه حال تعیین ضریب نسبت به کلیه قرآین مالیاتی مذکور در ماده ۱۵۲ قانون مالیات‌های مستقیم به جز فروش و دریافتی مقدور نگردیده و از طرفی امکان دارد اعمال ضرایب مذکور به تنهایی نتواند در تمام موارد نسبت به کلیه مؤدیان شاخص صحیح و حقیقی از درآمد مشمول مالیات با توجه به شرایط متفاوت موجود برای هر مؤدی در دوره عملکرد مورد رسیدگی به دست دهد، لذا چنانچه تعیین درآمد مؤدی توسط مامور تشخیص را بر اساس اعمال ضرایب مذکور با توجه به دلایل و اسناد و مدارک مؤدی واقعی تشخیص ندهند، حسب اختیارات قانونی که دارند، ملزوم به تعیین درآمد واقعی و مالیات عادلانه مؤدی از طریق رسیدگی و تحقیق و توجه به دلایل و مدارک مؤدی و نهایتاً قطعیت توافقی مالیات مطابق واقعیت خواهند بود.

در خاتمه این بند از دستورالعمل با تذکر این مدالب که بررسی‌ها و مطالعات انجام شده حاکی از آن است که چنانچه به ممیزین کل

مالیاتی این وظیفه مهم اختصاصی خود را با پذیرش کامل مسئولیت و به درستی و با دقت نظر و دلسوزی انجام دهند اکثر اختلافات مالیاتی توسط آنها قابل حل و فصل بوده و منتهی به قطعیت توافقی مالیات می شود و فقط تعداد خیلی از پرونده های مورد اختلاف به لحاظ دارا بودن جنبه های ویژه «حقوقی و قضایی» به مناسبت اینکه متضمن اشکالات و پیچیدگی های خاصی هستند محتاج احاله به هیأت های با حل اختلاف مالیاتی احتمالاً استفاده از نظریات کارشناسان متخصصین سطوح عالی می باشند و با اعلام مجدد اینکه ممیزین کل مالیاتی با احراز واقعیت هیچگونه محدودیتی از حیث درصد تعدیل مبنای مالیات در مقام اجرای صحیح قانون و اقامه حق ندارند، مقتضی است و انتظار دارد ممیزین کل مالیاتی با نظارت کامل بر ابلاغ صحیح اوراق تشخیص به مؤدیان و ، متعاقباً با قیام مجدانه به انجام وظیفه مهم رفع اختلافات مالیاتی موجبات جلب رضایت مؤدیان محترم و بخشودگی قانونی جرأیم مالیاتی آنها و تسریع در وصول مالیات ها را در اسرع وقت فراهم نمایند تا نیاز به اتخاذ تصمیمات دیگری نباشد. بدیهی است درجه توانایی و کارایی ممیزین کل مالیاتی در رفع اختلافات مالیاتی و مختومه کردن پرونده ها در وضعیت خدمتی آینده آنها و احراز سمت های بعدی موثر خواهد بود.

۷-۲- رفع اختلافات توسط هیأت های حل اختلاف مالیاتی

هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی که متشکل از قضات شریف دادگستری و نمایندگان مجرب وزارت امور اقتصادی و دارایی و حسب مورد نمایندگان محترم نظام پزشکی، کانون وکلاء، کانون سر دفتران، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، شورای مرکزی اصناف یا یکی از معتمدین محل بصیر و مطلع در امور مالیاتی رشته مخصوص به هر نوع فعالیت به انتخاب فرماندار محل هستند از جهت رسیدگی به موارد اعتراض مؤدیان محترم مالیاتی از جایگاه ویژه و اختیارات وسیعی بیش از ممیز کل مالیاتی برخوردار بوده و انتظار می‌رود با استفاده از اختیارات قانونی خود در صدور آراء مبتنی بر مآخذ واقعی و تعیین مالیات عادلانه که موجب رضایت و افزایش اعتماد و اطمینان مؤدیان به نظام مالیاتی می‌شود کوشش نموده و از همکاری مجدانه دریغ نورزند و اگر چه معتقد است هر یک از اعضاء محترم هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی حسب مورد از دانش حقوقی و اطلاعات تخصصی مربوط به مقررات مالیاتی و خبرویت در خصوص پرونده‌های مالیاتی مطروحه در سطح مطلوب و مورد نیاز بهره‌مند هستند، از حیث نیل به مقصود و ایضاح مطلب لازم می‌داند مواردی را ذیلاً یادآور و اجرای آنها را تاکید نماید.

۷-۲-۱- برخی از هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی آنطور که باید و شاید از اختیارات قانونی خود برای رفع اختلافات مالیاتی و صدور آراء موافق و مقررات عادلانه استفاده نمی‌کنند و در موارد تشخیص

علی‌الرأس معطوف به رد دفاتر بر اساس نظریه هیأت سه نفره موضوع بند ۳ ماده ۹۷ از توجه به دفاعیات مؤدی که دفتر او مردود شده خودداری نموده و نظریه هیأت مزبور مبنی بر رد دفاتر را امری یقینی و قطعی تلقی می نمایند، حال آنکه همانطور که قبلاً به اختیارات وسیع و قانونی هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی تصریح شد و به دلالت تبصره ۳ ماده ۲۱ آئین‌نامه نحوه تنظیم و تحریر و نگاهداری دفاتر قانونی موضوع تبصره یک ماده ۹۵ قانون، هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی علیرغم رد دفاتر توسط هیأت سه نفره موضوع بند ۳ ماده ۹۷، باید به موارد اعتراض و دفاعیات مؤدی در خصوص رد دفاتر توجه و عنایت کافی مبذول و با ملاحظه اینکه اظهار نظر هیأت مذکور نوعاً محدود به اقامه دلایل عنوان شده از طرف ممیز و سر ممیز ذیربط بوده و به لحاظ ماهیت امر از اختیارات قانونی هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی برخوردار نمی باشد، در صورتی که حصول واقعیت و تعیین درآمد واقعی با قبول دفاتر ملازمه داشته و اعتراضات و دفاعیات مؤدی نیز در ماهیت موضوع رد دفاتر قرین صحت و واقعیت باشد، قبول دفاتر توسط هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی نه تنها مغایر مقررات نخواهد بود بلکه مورد نظر مقنن نیز می باشد، در این خصوص نظر هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی را از جهت اتخاذ ملاک قانونی به مفاد تبصره ماده ۱۶۹ قانون جلب می‌نماید، به طوریکه ملاحظه می شود، طرف اعلام عدم رعایت موارد مذکور در ماده ۱۶۹ توسط

مؤدی از طرف ممیز مالیاتی موجب بی اعتباری دفاتر شده و هیأت سه نفره

موضوع بند ۳ ماده ۹۷ نظر به بی اعتباری دفاتر (رد دفاتر) می دهد و از این حیث برای قبول دفاتر اختیاری ندارد، حال آنکه رسیدگی به اعتراض مؤدی و تشخیص خارج از عهده مؤدی بودن عدم رعایت موارد مذکور در ماده ۱۶۹ و عندالاقضاء قبول و معتبر قلمداد کردن دفاتر از وظایف و اختیارات انحصاری هیأت های اختلاف مالیاتی می باشد و به طور مسلم با توجه به آئین نامه موضوع تبصره ۱ ماده ۹۵ موارد مشابهی که در قانون و آئین نامه به آن تصریح نشده است وجود دارد و حالات مختلفی حادث می شود که هیأت های حل اختلاف مالیاتی با اختیاراتی که از حیث ورود به ماهیت دارند می توانند رأی به قبول دفاتر و تشخیص درآمد بر اساس دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی مؤدی صادر نمایند و نباید از این بابت هیچگونه نگرانی خاطر و تردیدی داشته باشند.

۷-۲-۲- بعضی از هیأت های حل اختلاف مالیاتی صرف عدم انجام تکالیف مقرر در بند یک یا دو ماده ۹۷ توسط مؤدی مالیاتی را که از طرف مامورین مالیاتی ذیربط (ممیز و سر ممیز مالیاتی) منتهی به تشخیص علی الرأس می شود، محمول بر اسقاط وظایف قانونی خود از حیث رسیدگی و توجه به موارد اعتراض مؤدی محسوب و بدون عنایت به دفاعیات اساسی مؤدی و اعلام وی مبنی بر اینکه دفاتر و اسناد و مدارک با رعایت مقررات مربوط تهیه و تنظیم و

تحریر و امکان تعیین درآمد واقعی از روی دفاتر و اسناد و مدارک وجود دارد، برخی مواقع با تعدیل مآخذ مالیات بر اساس دلایل دیگر و بعضی موارد با تایید برگ تشخیص مبادرت به صدور رأی می نمایند، حال آنکه به دلالت حکم قسمت اخیر ماده ۲۲۹ مراجع حل اختلاف مالیاتی نه تنها از استناد به اسناد و مدارک آرایه شده از طرف مؤدی برای تشخیص درآمد واقعی منع نشده اند؛ بلکه نظر مقنن و روح قانون همواره معطوف به تعیین درآمد واقعی بوده و می باشد، لذا اگر حصول به این مقصود از طریق استناد به اسناد و مدارک و دفاتر آرایه شده از طرف مؤدی امکان پذیر باشد، استفاده از آن موافق مقررات خواهد بود، لزوماً اضافه و تاکید می شود بر خلاف تصور برخی از هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی حکم قسمت اخیر ماده ۲۲۹ در خصوصی تعیین درآمد واقعی از حیث موازین حقوقی از باب اختیار نبوده و به لحاظ تاکید مقنن بر تعیین درآمد واقعی از الزامات قانونی است، زیرا تفوه به اختیاری بودن اجرای حکم مذکور موجب تشمت آراء و تفاوت رویه اجرای مقررات و اعمال سلیقه‌های اختیاری و گوناگون توسط هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و بالمال دوری از عدالت مالیاتی که هرگز موافق نظر مقنن نبوده و نخواهد بود، می‌گردد و در هر حال حسب قسمت اخیر ماده ۲۲۹ استناد به اسناد و مدارک مؤدی برای تعیین درآمد واقعی از الزاماتی است که به موجب اجرای صحیح قانون، اقامه حق و جلب اعتماد مؤدیان و نهایتاً وصول

مالیات حقه خواهد شد و باید همواره مورد توجه خاص هیأت‌های حل اختلاف باشد.

۷-۲-۳- هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی اعم از بدوی و تجدید نظر و همعرض موضوع ماده ۲۵۷ و عندالاقضاء هیأت موضوع ماده ۲۱۶ پس از رسیدگی‌های قانونی و لازم از طرق مختلف و حصول نتیجه مبنی بر لزوم تعدیل ماخذ مالیات، به هر میزان که باشد، هیچگونه محدودیت قانونی ندارند و مفاد بند ۲ ماده ۲۴۷ مبنی بر توانایی مامورین تشخیص به اعتراض به آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی که متضمن بیش از ۲۰ درصد اختلاف با ماخذ محاسبه مالیات مندرج در برگ تشخیص باشد و همچنین مفاد ماده ۲۵۱ مبنی بر امکان اعتراض ممیز کل به شورای عالی مالیاتی نباید به هیچ وجه موجب عدم تعدیل ماخذ مالیات به میزانی که مؤدی استحقاق قانونی داشته است بشود.

مضافاً مفاد بند مذکور و ماده یاد شده الزامی نبوده و چه بسا در صورتی که مامورین تشخیص دارای اختیارات قانونی هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بودند و اسناد و مدارک و دلایلی را که مؤدی در محضر هیأت حل اختلاف مالیاتی به آنها استناد کرده است، در اختیار داشتند، همان ماخذ مالیاتی را تعیین می‌کردند که مورد نظر و رأی هیأت حل اختلاف قرار گرفته است، ضمناً یاد آور می‌شود:

همانطور که در قسمت مربوط به ممیزین کل مالیاتی این دستورالعمل تاکید شد، دلایل ابرازی الزاماً به معنای دلایل کتبی نبوده و عموم آن شامل ادله کتبی و شفاهی در صورتی که دلیل یا مستندی بر خلاف آنها موجود نباشد نیز می‌شود و موارد مربوط به قرائن و ضرایب مالیاتی مندرج در آن قسمت، توسط هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی برای تشخیص درآمد واقعی نیز لازم الرعایه است.

۷-۲-۴- به طوریکه ملاحظه می‌شود علیرغم آنکه بسیاری از پرونده‌های مالیاتی مورد اختلاف، هنگام طرح در هیأت‌های حل اختلاف، حسب محتویات پرونده و اسناد و املاک و دلایل ابرازی و دفاعیات مؤدی آماده اتخاذ تصمیم و معد صدور رأی می‌باشد. برخی از هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی به ویژه در مواردی که تشخیص می‌دهند باید نسبت به تعدیل مآخذ مالیات رأی صادر نماینده عمدتاً به مقصود ایجاد اشتراک مسئولیت مبادرت به صدور قرارهایی می‌نمایند که تاثیری در نتیجه امر نداشته و موجب تطویل زمان رسیدگی و تاخیر در قطعیت مالیات می‌شود.

بدیهی است استفاده از چنین روشی در حالیکه پرونده امر از هر لحاظ روشن و معد صدور رأی است، مناسب شئون و جایگاه ارزشمند و اختیارات قانونی هیأت‌های حل اختلاف نبوده و لازم است با اجتناب از این روش، نسبت به مورد مطروحه اقدام و رأی موافق مقررات صادر و پرونده امر در اسرع وقت تعیین تکلیف شود

و منحصرأ در مواردی مبادرت به صدور قرار گردد که منطبق با مقررات آئین‌نامه سازمان تشخیص باشد.

۷-۲-۵- به دلالت حکم ماده ۲۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم و بنا به عمومات حقوقی مربوط به اصول دادرسی لازم است متن آراء صادره از هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی با رعایت قواعد نگارش، انشاء و متضمن استحکام دلیل و توجیهات کافی باشد و از بکار بردن جملات و عبارات کلی یا انشاء رأی به نحوی که حاکی از تردید و عدم یقین هیأت حل اختلاف مالیاتی به صحت رأی باشد، اجتناب شود تا حدی که اصولاً مامورین تشخیص و مؤدیان مالیاتی حسب مورد از مراجعه به مراجع حل اختلاف بعدی منصرف و بی‌نیاز شوند.

همچنین لازم است متن آراء صادره واجد جنبه تعلیماتی نیز باشند تا مامورین مالیاتی در آینده از تکرار اشتباهات خود نسبت به همان مؤدی در سنوات بعد و سایر پرونده‌های مشابه خودداری نمایند.

۷-۲-۶- هیأت‌های حل اختلاف موضوع ماده ۲۵۷ در رسیدگی و صدور آراء مکلف به رعایت آراء شعب شورای عالی مالیاتی یا دیوان عدالت اداری حسب مورد می‌باشند و در صورت عدم رعایت این حکم مهم و اساسی، دادستان انتظامی مالیاتی اقدامات لازم معمولاً خواهد نمود.

۷-۳- رسیدگی به اختلافات توسط شورای عالی مالیاتی

شورای عالی مالیاتی که اعضاء آن از متخصصین و مجربین و صاحب نظران مالیاتی هستند، نقش بسیار مهم و مثبتی در اعاده امور به مجاری قانونی و اقامه حق دارند و اگر چه شعب آن در رسیدگی به شکایات واصله از آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی بنا به حکم قسمت اخیر ماده ۲۵۶ از ورود در ماهیت منع شده‌اند، لکن چون به موجب صدر ماده مذکور مقنن شکایاتی را که تلویحاً نیز مبنی بر نقض قوانین یا عدم رعایت مقررات موضوعه یا نقض رسیدگی باشد قابل رسیدگی در شعب شورای عالی مالیاتی شناخته است و از آنجایی که بسیاری از مؤدیان مالیاتی به لحاظ عدم اطلاع کافی از جزییات و تفصیل مقررات ممکن است نتوانند آنطور که باید و شاید شکایات خود را از آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی با استفاده دقیق از نکات و ظرایف حقوقی و قانونی تشریح و اعلام نمایند، لذا منع ورود در ماهیت از نظر موازین قانونی و اصول حقوقی و لزوم اقامه حق نباید توسط شورای عالی مالیاتی به نحوی تعبیر و اجرا شود که مؤدیان مالیاتی که در ادعا و شکایت خود محق هستند از احقاق حق خود توسط این مرجع عالی مایوس و متوسل به مراجع دیگر شوند، بلکه در مواردی که شعب شورای عالی مالیاتی مواجه با پرونده‌های مالیاتی می‌شوند که مطالبه مالیات بدون رعایت مقررات مندرج در ماده ۲۳۷ صورت پذیرفته و هیأت حل اختلاف مالیاتی هم در رأی صادره این

عدم رعایت مقررات را نادیده گرفته و به موارد اعتراض مؤدی به قدر کافی رسیدگی نکرده و رأی مورد شکایت از استحکام دلیل و توجیهات کافی برخوردار نیست و مجموع این عوامل موجبات شکایت مؤدی را فراهم کرده است، ولو اینکه شکایت واصله مبنی بر زیادی یا ناعادلانه بودن مالیات به تصریح حاکی از نقض مقررات یا عدم کفایت رسیدگی نباشد، با توجه به دلالت و تسری مفهوم کلمه ((تلویحاً)) به چنین مواردی، لازم است با تصریح به موارد عدم رعایت یا نقض مقررات یا نقض رسیدگی نسبت به نقض رأی مورد شکایت و فراهم نمودن شرایط لازم قانونی برای تجدید رسیدگی و احقاق قانونی مؤدی اقدام لازم به عمل آورند، تا از مراجعه شکات به مراجعی مانند دیوان عدالت اداری یا هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر ممانعت شود. علاوه بر این شان و اهمیت اختیارات و وظایف شورای عالی مالیاتی اقتضاء می‌کند متون آراء صادره از شعب آن از هر حیث جامع و مانع و متضمن نکات و دقایق مهم تعلیمی و ارشادی نیز باشد تا هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و مامورین تشخیص با استفاده از آراء مزبور از تکرار روش اشتباه و اقدامات خلاف مقررات در آینده خود داری نمایند.

۸- مدیران و رؤسا و هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و ممیزین کل واحدهای مالیاتی بایستی از اختیارات قانونی خود با اعتماد به نفس و پذیرش کامل مسئولیت و درک وظایف خطیری که به عهده دارند استفاده و بدون هیچ تردید و تزلزلی در جهت اجرای

صحیح قوانین و مقررات و اصول عدالت مالیاتی و اقامه حق کوشش و از مکاتبات غیر ضروری در خصوص موارد جزئی و قابل حل در محل، با معاونت درآمدهای مالیاتی و شورای عالی مالیاتی و دفتر فنی مالیاتی و سایر مراجع احتراز نمایند و هرگاه کسب نظر مراجع مذکور را ضروری تشخیص دهند، الزاماً باید با رعایت سلسله مراتب اداری اقدام و استعلام باید حسب مورد متضمن نظر هیأت حل اختلاف مالیاتی یا ممیز کل ذیربط باشد.

۹- با تأکید مجدد بر ضرورت اجرای صحیح و کامل این دستورالعمل، مسئولیت حسن اجرای آن به عهده مدیران کل ذیربط محول و مقرر می شود مدیران کل و ممیزین کل مالیاتی مفاد دستورالعمل را حسب مورد برای مامورین واحدهای مالیاتی تحت سرپرستی به طور کامل تشریح و توجیه و با آموزش مداوم مامورین تشخیص مربوط و نظارت دایم بر طرز کار آنها موجبات اجرای صحیح قانون را فراهم و مدیران کل نتایج حاصله را ماهانه و مستقیماً به دفتر اینجانب گزارش نمایند.

بدیهی است دادستانی انتظامی مالیاتی نیز حسب وظایف محوله قانونی مستمراً بر نحوه اجرای این دستورالعمل نظارت و موارد تخلف از آن را تحت پیگرد قانونی قرار داده و مراتب را گزارش خواهد نمود. با آرزوی موفقیت عموم کارکنان ساعی و شریف نظام مالیاتی.

حسین نمازی

وزیر امور اقتصادی و دارایی

بخشنامه ۲۰۰/۱۰۶۲۴

مورخ ۸۹/۰۴/۰۷

با بررسی‌هایی که اخیراً به عمل آمده مشاهده می‌گردد که رؤسای امور مالیاتی به رغم تاکیدات فراوانی که طی بخشنامه های متعدد از جمله بخشنامه های شماره ۱۰۰۸۵ مورخ ۸۰/۳/۳۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی و ۲۳۳/۲۹۹۱/۳۳۲۶/۱۳۳۷۰ مورخ ۸۳/۸/۵ سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص اعمال نهایت جدیت و کوشش آنها جهت اجرای کامل مفاد ماده ۲۳۸ قانون مالیات‌های مستقیم و انجام مهمترین وظیفه اختصاصی قانونی خود گردیده، مع‌الوصف به معاذیر غیر موجه در برخی موارد از انجام این امر مهم خودداری و از این طریق موجب تطویل مراحل رسیدگی به اختلافات مالیاتی و افزایش هزینه‌های وصول و تاخیر در امر وصول مالیات متعلقه مؤدیان مربوط می‌گردند. علیهذا با عنایت به مراتب فوق و لزوم وصل مالیات های پیش بینی شده در قوانین بودجه سنواتی و وظیفه سنگین سازمان امور مالیاتی کشور از این حیث در سال جاری، مقرر می‌دارد:

۱ - رؤسای امور مالیاتی باید با توجه کامل به مزایا و محسنات قانونی مختومه شدن پرونده ها از طریق آنان، حداکثر تلاش و مساعی خود را بکار برند تا با استفاده از اختیارات قانونی خود

مصرح در ماده ۲۳۸ قانون مالیات‌های مستقیم و به منظور تسریع در قطعیت پرونده های مالیاتی مورد اختلاف و اجتناب از ارجاع آنها به هیأت‌های اختلاف مالیاتی، در اسرع وقت با استناد به دلایل منطقی و اسناد و مدارک اقامه و ارائه شده توسط مؤدیان محترم به موضوع اختلاف رسیدگی و وفق اختیارات قانونی اتخاذ تصمیم نمایند بطوریکه بیشترین تعداد از پرونده های مورد اختلاف را مورد توافق و حل و فصل قرار دهند.

۲ - با عنایت به تغییرات ایجاد شده در قانون بودجه سال جاری (۱۳۸۹) به لحاظ پیش بینی درآمدهای مالیاتی بدون احتساب مالیات نفت و فرآورده های نفتی و لزوم تحقق درآمدهای مالیاتی پیش بینی شده در قانون مذکور و مאלاً عزم جدی سازمان امور مالیاتی کشور در این راستا، لازم است رؤسای امور مالیاتی درانجام کامل و صحیح وظیفه خطیر خود در رفع اختلافات مالیاتی پیش بینی شده در ماده ۲۳۸ یاد شده تلاش جدی نموده و از طریق رسیدگی به اعتراضات مؤدیان (اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی) راساً با بررسی دلایل و اسناد و مدارک و صورتهای مالی و دفاتر آنها یا از طریق صدور قرار رسیدگی و اجرای آن توسط مامورین مالیاتی جزء ابوابجمعی خود و یا عندالاقضاء با درخواست معرفی مامور یا مامورین مالیاتی از اداره کل امور مالیاتی مربوط جهت اجرای قرار و بازدید و تحقیق محلی و هر گونه بررسی قانونی پیرامون دلائل و مستندات مؤدی و نهایتاً احراز حقانیت مؤدی

متقاضی رسیدگی مجدد در تعدیل مبنای مطالبه مالیات یا حتی رفع تعرض مالیاتی و رد برگ تشخیص مالیات صادره، در کوتاهترین زمان و بدون تردید نسبت به رفع اختلاف با مؤدیان ذیربط اقدام و دلایل منجر به تعدیل و یا رد برگ تشخیص مالیات را در ظهر آن قید نمایند.

۳ - رؤسای امور مالیاتی توجه داشته باشند که هیچگونه محدودیت و قیدی جهت تعدیل مبنای مطالبه مالیات به هر میزان که مؤدی استحقاق قانونی داشته باشد (اعم از اینکه کمتر یا بیشتر از ۲۰ درصد بوده) یا حتی رد برگ تشخیص مالیات در قانون وجود ندارد و تعدیل مآخذ مشمول مالیات محدود به درصد ها و مبالغ معین نمی باشد و اقدام موصوف آنها بر حسب مورد منطبق با قانون و ضروری خواهد بود به طوری که به این مهم در ماده ۲۳۸ قانون موصوف تصریح شده است. به ویژه آنکه رؤسای مزبور با توجه به آشنائی کافی به وضعیت منطقه و خصوصیات و نوع فعالیت مؤدیان و مراجعه مستمر آنها به واحدهای مالیاتی تحت نظارت خود با آگاهی بیشتری می توانند به وظیفه اساسی مقرر در ماده ۲۳۸ اقدام و از این طریق ضمن جلوگیری از ارجاع و احاله پرونده مؤدیان مورد نظر به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و تعلق بیشتر جرأیم دیر کرد پرداخت مالیات به آنها، موجبات وصول به موقع و کاهش هزینه‌های وصول مالیات را فراهم آورند.

۴ - یادآور می‌شود، برابر مفاهیم حقوقی و رویه رسیدگی، دلایل ابرازی الزاماً محدود به دلایل کتبی نبوده و عموم آن شامل ادله شفاهی و کتبی مشروط بر اینکه دلیل و مستند قاطعی برخلاف آنها موجود نباشد نیز می‌گردد.

۵ - رؤسای امور مالیاتی توجیهاً به حدود اختیارات قانونی خود مصرح در ماده ۲۳۸ قانون مالیات‌های مستقیم که حتی متضمن رد برگ تشخیص مالیات نیز می‌باشد و با عنایت به اینکه مامورین مالیاتی تحت نظر آنها در اجرای مقررات تبصره ۲ ماده ۹۷ قانون مذکور مکلف به تشخیص درآمد مشمول مالیات واقعی مؤدیان روی اسناد و مدارک ابرازی یا به دست آمده و دفاتر مردود اعلام شده مؤدیان می‌باشند، به طریق اولی در انجام وظیفه اختصاصی موصوف خود می‌توانند در مواردی که دفاتر مؤدیان توسط هیأت سه نفره موضوع بند ۳ ماده ۹۷ قانون فوق الذکر مردود اعلام گردیده است با بررسی کارشناسی راساً یا از طریق صدور و اجرای قرار توسط مامورین آشنا به امر حسابرسی مالیاتی نسبت به تعیین درآمد واقعی مؤدیان طبق اسناد و مدارک و دفاتر ابرازی آنان اقدام و اتخاذ تصمیم نمایند.

۶ - بدیهی است آقایان مدیران کل موقع تشخیص پاداش و اعمال تشویق یا ترفیع مقام، عملکرد رؤسای امور مالیاتی را در انجام این قسمت از وظایف آنان مدنظر قرار خواهند داد.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

ماده ۲۴۹- هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مکلف‌اند مآخذ مورد محاسبات مالیات را در متن رأی قید و در صورتی که در محاسبه اشتباهی کرده باشند، با درخواست مؤدی یا اداره امور مالیاتی مربوط به موضوع رسیدگی و رأی را اصلاح کنند.

ماده ۲۵۰- در مواردی که هیأت حل اختلاف مالیاتی برگ تشخیص مالیات را رد و یا این که تشخیص اداره امور مالیاتی را تعدیل نماید مکلف است نسخه ای از رأی خود را به انضمام رونوشت برگ تشخیص مالیات جهت رسیدگی نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال کند تا در صورت احراز تخلف نسبت به تعقیب متخلف اقدام نماید.

شماره: ۲۱۱/۳۷۵۸/۱۹۴۱۰

تاریخ: ۱۳۸۳/۱۱/۰۷

پیوست:

سازمان امور اقتصادی و دارائی استان

شورای عالی مالیاتی
اداره کل امور مالیاتی استان
دفتر فنی مالیاتی
اداره کل هیأت عالی انتظامی مالیاتی
دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی
دبیرخانه هیأت های موضوع ماده ۲۵۱ مکرر
سازمان حسابرسی
دانشکده امور اقتصادی
جامعه حسابداران رسمی ایران
پژوهشکده امور اقتصادی

نظر به اینکه اطلاع مؤدی مالیاتی از مفاد گزارش اجرای قرار قبل از حضور در جلسه هیأت حل اختلاف مالیاتی از حیث تنظیم لایحه دفاعیه و نیل به واقعیت امر و کمک به تحقق اصل عدالت مالیاتی و نهایتاً صدور رأی موجه و منطبق با مقررات مؤثر می باشد بنابراین با توجه به مقررات ماده ۲۳۷ و آئین نامه اجرایی ماده ۲۱۹ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم بالاخص ماده ۳۵ آن، در صورت درخواست مؤدی لازم است اداره امور مالیاتی یا هیأت حل اختلاف مالیاتی حسب مورد رونوشت یا تصویر گزارش اجرای قرار را در اختیار مؤدی متقاضی قرار دهد.

حیدری کرد زنگنه

شماره: ۲۳۲/۸۲۴/۵۹۱۰

تاریخ: ۱۳۸۴/۰۴/۰۵

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی استان

اداره کل امور مالیاتی

نظر به اینکه بعضاً مشاهده می‌شود برخی از واحدهای مالیات
مبادرت به اخذ نامه قبولی نسبت به برگ تشخیص مالیات سال
مورد رسیدگی قبل از تنظیم گزارش رسیدگی مالیاتی می‌نمایند،
این عمل علاوه بر اینکه مغایر با مقررات قانونی است، برخلاف
شئون شغلی مامورین مالیاتی نیز می‌باشد لذا مؤکداً یادآور می
شود به منظور احتراز از هر گونه تضییع حقوق قانونی مؤدیان
محترم مالیاتی مراتب فوق به نحو مقتضی به مأموران مالیاتی ابلاغ
گردد تا از چنین اقدامی خودداری نمایند. بدیهی است با متخلفین
برخورد قانونی خواهد شد.

مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این بخشنامه بر عهده مدیران
کل محترم امور مالیاتی می‌باشد.

غلامرضا حیدری کرد زنگنه

شماره : ۲۱۳/۷۷۶/۱۶۱۹۹

تاریخ : ۱۳۸۵/۰۵/۱۸

پیوست:

سازمان امور اقتصادی و دارایی استان

شورای عالی مالیاتی

اداره کل امور مالیاتی

هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دفتردادستانی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیأت‌های موضوع ماده ۲۵۱ مکرر

جامعه حسابداران رسمی ایران

مجله مالیات

سازمان حسابرسی

نظر به اینکه برخی از مأموران مالیاتی در تشخیص در آمد مشمول مالیات مؤدیانی که دارای دفاتر قانونی و اسناد و مدارک معتبر می باشند، بدون رعایت مقررات قانونی و با برگشت برخی از هزینه ها بدون دلایل مقنن یا از طریق علی الرأس، صرفاً بر مبنای ضریب مالیاتی مندرج در جدول ضرایب مالیاتی مبادرت به تشخیص درآمد مشمول مالیات می نمایند، که این امر موجبات، نارضایتی و اعتراض مؤدیانی را که به تکالیف قانونی خود عمل می نمایند فراهم نموده است. از این رو به جهت صیانت از حقوق مؤدیان مذکور و رعایت منویات قانونگذار مبنی بر اولویت رسیدگی

از طریق اسناد، مدارک و دفاتر ابرازی مؤدیان، توجه ادارات امور مالیاتی و مراجع حل اختلاف مالیاتی را به نکات ذیل جلب و مقرر می‌دارد:

اولاً: ادارات امور مالیاتی با عنایت به نص صریح مفاد تبصره ۲ ماده ۹۷ موصوف، هر گاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا به دست آمده امکان تعیین درآمد واقعی مؤدی وجود داشته باشد، درآمد مشمول مالیات را بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفاتر، حسب مورد تعیین نمایند و صرفاً به لحاظ مردودی دفاتر از طریق علی‌الرأس و با اعمال ضریب به قرائن مالیاتی مبادرت به تشخیص درآمد مشمول مالیات ننموده که اقدام به ترتیب فوق به منزله نادیده گرفتن مفاد تبصره مذکور می‌باشد.

ثانیاً ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات که توسط کمیسیون تعیین ضرایب مالیاتی برای صاحبان مشاغل (اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی) بر حسب نوع فعالیت و با توجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی تعیین می‌گردد، در موارد تشخیص علی‌الرأس (مطابق مقررات مواد ۹۷ و ۹۸ قانون) و صرفاً در مورد مؤدیانی که به تکالیف و وظایف قانونی خود عمل نمی‌نمایند، می‌بایست مبنای محاسبه و تعیین درآمد مشمول مالیات قرار گیرد. فلذا مأموران تشخیص مالیات توجه نمایند که درآمد مشمول مالیات این قبیل مؤدیان را بر اساس رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک مثبت و با رعایت قوانین و مقررات مالیاتی و

استانداردهای حسابداری و نه صرفاً هدف قراردادن ضرایب مالیاتی، تعیین نموده و از اعلام نظر غیر کارشناسی و یا ارائه دلایل ضعیف در امور گزارشگری مالیاتی خودداری نمایند به نحوی که این امر به شکل مطلوبی منجر به ترغیب مؤدیان محترم مالیاتی به رعایت انضباط مالی و نگهداری و ارائه به موقع دفاتر و اسناد و مدارک گردیده و زمینه های گسترش تشخیص مالیات را مستند به اسناد و مدارک لازم و بر اساس واقعیات فراهم نماید.

بدیهی است مبتنی بر استدلال فوق الذکر چنانچه میزان درصد سود مشمول مالیات تعیین شده بر اساس رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی یا بدست آمده، بیشتر از ضریب مالیاتی فعالیت مورد نظر باشد در این صورت ضریب مالیاتی مبنای تصمیم گیری نخواهد بود.

ثالثاً: نظر به اینکه اعمال ضرایب مالیاتی ممکن است به تنهایی معیار کاملی جهت تشخیص دقیق درآمد مشمول مالیات با توجه به شرایط خاص برای هر مؤدی بدست ندهد، لذا رؤسای امور مالیاتی و هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی توجه نمایند چنانچه در آمد تشخیص شده را بر اساس اعمال ضرایب مذکور، با توجه به دلایل و اسناد و مدارک ابرازی، واقعی تشخیص ندهند، حسب اختیارات قانونی مصرح در قسمت اخیر ماده ۲۳۹ و ماده ۲۳۸ و نیز ماده ۳۴ آئین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم ، با رعایت کلیه جوانب امر و توجه کامل به دلایل و اسناد مدارک

ابرازی و استماع دقیق اظهارات مؤدی و اهمیت موضوع، نسبت به تعیین درآمد مشمول مالیات واقعی و مالیات عادلانه مؤدی از طریق تحقیق و رسیدگی، اتخاذ تصمیم نمایند، به نحوی که در راستای سیاستهای اقتصادی و مالیاتی دولت، موجبات رضایت، اعتماد، اطمینان و تشویق مؤدیان به انجام تکالیف قانونی مربوطه فراهم گردد.

خاطر نشان می سازد در راستای رعایت موارد فوق مقتضی است، مسئولین ذیربط مأموران تحت نظارت خود را آموزش و راهنمایی نمایند تا در تهیه و تنظیم گزارشات رسیدگی، ضمن جمع آوری اطلاعات و اسناد و مدارک و تجزیه و تحلیل آنها با توجیه کافی و به طور مستدل اقدام به صدور اوراق تشخیص مالیات با رعایت اصول مصرحه در ماده ۲۳۷ قانون نمایند.

مدیران کل امور مالیاتی، مسئول حسن اجرای این بخشنامه و اعلام موارد تخلف از مفاد آن به دادستانی انتظامی مالیاتی می باشند.

علی اکبر عرب مازار

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

شماره: ۲۰۰/۹۳/۲۶

تاریخ: ۱۳۹۳/۰۳/۰۳

پیوست: دارد

بخشنامه

۲۶	۹۳	تبصره ۲ ماده ۹۷	م
----	----	-----------------	---

مخاطبین / ذینفعان	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی
موضوع	نحوه اقدام ادارات امور مالیاتی در موارد اشتباه سهوی مؤدیان در ثبت مبالغ برخی از اقلام اظهارنامه مالیاتی
به قرار اطلاع واصله، برخی از مؤدیان اعلام داشته اند که در زمان تکمیل و ارسال اظهارنامه مالیاتی الکترونیکی عملکرد سال ۱۳۹۱، سهواً برخی از اقلام اظهارنامه، ترازنامه و حساب سود و زیان یا حساب درآمد و هزینه را اشتبهاً بیش از مبلغ واقعی ابراز نموده اند که این امر موجب گردیده فروش، درآمد مشمول مالیات و مالیات ابرازی این گونه مؤدیان با اختلاف فاحشی نسبت به واقعیت امر و یا سنوات قبل در سیستم درج گردد لذا بدینوسیله مقرر می دارد:	

مأموران مالیاتی رسیدگی کننده به اظهارنامه اینگونه مؤدیان با بررسی کامل دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی یا بدست آمده حسب مورد و ملحوظ نظر قرار دادن درآمد مشمول مالیات و مالیات ابرازی یا تعیین شده سنوات قبل و همچنین میزان فعالیت مؤدی در سال مورد رسیدگی و در اجرای مقررات تبصره ۲ ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم و فارغ از مقررات تبصره ۲ ماده ۲۱۰ قانون مذکور، درآمد مشمول مالیات واقعی اینگونه از مؤدیان را بر اساس موارد مذکور به قرار ذیل تعیین نمایند.

۱- کمیته‌ای مرکب از یک نفر از معاونین مالیاتی اداره کل (دبیر کمیته)، نماینده دادستانی انتظامی مالیاتی، مسئول حراست اداره کل و رئیس امور مالیاتی رسیدگی کننده به پرونده تشکیل گردد.

۲- مأموران مالیاتی رسیدگی کننده به پرونده مؤدیان مذکور پس از بررسی و تطبیق موارد در صورت احراز اشتباه مؤدیان و حسب درخواست مؤدی مبنی بر اصلاح اشتباه می بایست مراتب را طی فرم پیوست به رئیس اداره امور مالیاتی ذیربط گزارش نمایند.

۳- رئیس اداره امور مالیاتی ذیربط با انجام بررسی های لازم و در صورت احراز اشتباه در تکمیل اظهارنامه مالیاتی توسط مؤدی، مراتب را جهت طرح در کمیته ارسال نماید.

۴- کمیته مذکور پس از بررسی اسناد و مدارک مربوط و در صورت احراز اشتباه، مراتب را به اداره امور مالیاتی اعلام می نماید.

۵ - مأموران مالیاتی رسیدگی کننده به پرونده های مالیاتی، با عنایت به صورتجلسه کمیته مذکور حسب مقررات تبصره ۲ ماده ۹۷ قانون مالیات های مستقیم نسبت به تعیین درآمد مشمول مالیات واقعی مؤدی با رعایت مقررات مربوط اقدام نمایند.

در خصوص اینگونه پرونده ها که در مراحل دادرسی مالیاتی مطرح باشند، هیأت های حل اختلاف مالیاتی رأساً اختیار کمیته مذکور را داشته، لذا به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی صادر خواهند نمود. لازم به توضیح است در صورتی که این قبیل مؤدیان از اطلاعات مندرج در اظهارنامه مالیاتی که به صورت الکترونیکی ارسال شده است، متعاقباً نسبت به تسلیم اظهارنامه مطابق اسناد و مدارک و به صورت دستی و با اصلاح اشتباه فوق در موعد مقرر اقدام نموده اند اطلاعات ارائه شده در اظهارنامه تسلیم شده به صورت دستی و ملاک عمل می باشد.

بدیهی است مأموران مالیاتی رسیدگی کننده و همچنین مسئولان موضوع ماده ۲۳۸ قانون مالیات های مستقیم در هر مورد که اجرای تبصره ۲ ماده ۹۷ امکان پذیر باشد، مکلف به اجرای حکم تبصره مذکور خواهند

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مرجع پاسخگو:

دامنه کاربرد:

		۱- داخلی	
		۲- خارجی	
نحوه ابلاغ:	مرجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی	مدت اجراء:	تاریخ اجراء:

شماره: ۳۰/۵/۴۵۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۰۲/۲۸

پیوست:

اداره کل مالیات بر شرکت‌ها بازگشت بنامه شماره ۴۲۳۱/۳۷ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۳ و بنا به صراحت بند ۲ ماده ۲۴۷ مبنی بر اینکه مأمور تشخیص مالیات مربوط می‌تواند در موعد مقرر اعتراض نماید و نیز با در نظر گرفتن ماده ۲۳۶ و ماده ۲۳۷ و ماده ۲۳۸ و ماده ۲۵۰ و ماده ۲۵۱ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی و اصلاحیه آن و سایر موارد مربوط ، منظور از مأمور تشخیص مالیات مربوط ممیز یا سر ممیز مالیاتی ذیربط بوده و ممیز کل مالیاتی را شامل نخواهد بود.

محمد علی خوش اخلاق

مدیرکل دفتر فنی مالیاتی

در ادامه به برخی از بخشنامه ها و دستورالعملهای مرتبط با موضوع هیأت‌های حل اختلاف اشاره می‌کنید که به شرح زیر می‌باشد.

رأی شورای عالی مالیاتی ماده ۲۵۷

شماره: ۳۰/۴/۳۶۱۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۰۳/۰۵

پیوست:

گزارش شماره ۲۶۰۱۴/۳۷-۷۰/۸/۱۱ اداره کل مالیات بر شرکتها عنوان جناب آقای حسینی معاونت محترم درآمدهای مالیاتی حسب ارجاع مورخ ۷۲/۳/۳ مشارالیه و در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ در هیئت عمومی شورایعالی مالیاتی مطرح است ، و اجمال قضیه از این قرار است که اداره کل مزبور حسب استنباط از ماده ۲۵۷ معتقد است در مواردی که شعبه شورایعالی مالیاتی رأی هیئت حل اختلاف تجدید نظر را صرفاً" با یک دلیل خاصی نقض می‌کند هیئت حل اختلاف مالیات تجدید رسیدگی هم‌عرض موضع ماده ۲۵۷ قانون مکلف است فقط از جهت مذکور رسیدگی و اقدام به صدور رأی نماید و لذا اگر هیئت مذکور به جهت یا جهات دیگری غیر از نظر شعبه شورایعالی مالیاتی اقدام به صدور رأی نماید. رأی صادره بر خلاف مدلول ماده ۲۵۷ بوده و قطعیت نداشته و قابلیت اجرا ندارد.

هیأت عمومی شورایمالی مالیاتی با ملاحظه مدلول مواد ۲۵۱، ۲۵۶، ۲۵۷ قانون مالیات‌های مستقیم و پس از بحث و تبادل نظر در اطراف و جوانب موضوع و عنایت برویه جاری بشرح آتی مبادرت بصدور رأی می‌نماید: طبق نص صریح ماده ۲۵۷ قانون مالیات‌های مستقیم متصور با اسفند ماه ۱۳۶۶ هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده مزبور باید در رسیدگی مجدد با رعایت نظر شعبه شورایعالی مالیاتی رأی مقتضی صادر نمایند. و با ملاحظه اینکه به موجب قسمت اخیر ماده یاد شده آراء صادره قطعی و لازم اجراء است موقوف الاجراء گذاردن آنها به هیچ‌وجه وجاهت قانونی ندارد.

محمد تقی نژاد عمران، علی اکبر مسمیعی، محمد طاهر، محمد رزاقی، مجید میرهادی، محمود حمیدی، علی اکبر نور بخش، علی اصغر محمدی، محمد علی سعید زاد.

بخشنامه ماده ۹۴

شماره ۳۰/۴/۴۹۴۸۹/۱۷۹۳۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۰۶/۱۴

پیوست:

بطوری‌که ملاحظه می‌شود برخی حوزه‌های مالیاتی در تشخیص درآمد مشمول مالیات منابع مختلف بخصوص مشاغل و اشخاص

حقوقی، مفاد ماده ۲۳۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ را نادیده می‌گیرند بجای آنکه مبادرت به جمع‌آوری اطلاعات کافی نموده عوامل مختلف مربوط به فعالیتهای مؤدی در پرونده امر منعکس و آنگاه با ارائه دلایل موجه که بالطبع متضمن توجیه اقتصادی قابل قبول نیز خواهد بود اقدام به تعیین قرینه مناسب و درنهایت درآمد مشمول مالیات عادلانه بنمایند، صرفاً حسب رویه و عرف غلط منسوخه سابقه مالیاتی را ملاک عمل قرار میدهند و توجه به اصول مسلم مالیاتی و احکام قانون که باستناد آن حتی در صورت قبول دفاتر زیان وارده به مؤدی نیز باید پذیرفته شود و از سود سنوات آتی مستهلک گردد ندارند. البته مطالعه پرونده های مالیاتی سنوات گذشته و سوابق امر به منظور شناخت دقیقتر مؤدی و استخراج اطلاعات مورد نیاز در خیلی مواقع ضروری و اجتناب ناپذیر است اما هرگز نباید "سابقه" را به هر واقعیات ترجیح داده آن را بعنوان مدرک بی چون و چرا در تشخیص درآمد مشمول مالیات قلمداد نمایند. مراتب بالا را موکداً یادآور شده مقرر میدارد در رسیدگی به پرونده های مالیاتی احکام قانون مالیات‌های مستقیم بخصوص مقررات موضوع مواد ماده ۹۴، ماده ۹۷، ماده ۱۸، ماده ۱۰۶، ماده ۱۲۸، ماده ۱۵۲ و ماده ۱۵۳ و ماده ۲۳۷ و نیز آئین‌نامه سازمان تشخیص و سایر آئین‌نامه ها و بخشنامه ها و دستورالعملها را کاملاً مرعی دارند بطوریکه کوچکترین حقی از مؤدیان محترم مالیاتی و همچنین دولت ضایع نگردد.

احمد حسینی
معاون درآمدهای مالیاتی

بخشنامه ماده ۹۷

شماره: ۳۰ / ۴ / ۷۴۱۰

تاریخ: ۱۳۷۴/۰۷/۲۳

پیوست:

اداره کل مالیات‌های شرق تهران بازگشت به نامه شماره ۷۱ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۵ هیئت حسابرسی موضوع بند ۳ ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ عنوان معاونت درآمدهای مالیاتی اشعار میدارد: هیئت حسابرسی موضوع ماده فوق‌الذکر تنها صالح به رسیدگی و اظهار نظر نسبت به موارد مطروحه توسط مامور تشخیص و دفاعیات مؤدی مالیاتی بوده و نمیتواند خارج از موضوع با موضوعات مطروحه توسط مامورین تشخیص مالیات به مورد یا موارد دیگری استناد نماید زیرا استناد به موارد دیگر تداخل در وظائف ماموران تشخیص خواهد بود.

محمدعلی خوش اخلاق
رئیس شورایعالی مالیاتی

شماره : ۳۰/۴/۹۸۸۸/۳۳۰۸۲

تاریخ : ۱۳۶۸/۰۷/۰۸

پیوست:

اداره کل مالیات برشرکتها در خصوص رعایت مقررات آئین دادرسی مدنی راجع به مواعد ابلاغ ، که به تجویز ماده ۲۰۹ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ در مورد ابلاغ اوراق مالیاتی لازم الرعایه میباشد نکات ذیل را یادآوری مینماید: ۱ هرگاه روز آخر موعد مصادف شود با روز تعطیل ادارات ، آنروز که تعطیل است بحساب نمی آید و روز آخر موعد روزی خواهد بود که ادارات بعد از تعطیل باز میشوند ۲۰ مواعیدی که ابتدای آن تاریخ ابلاغ یا اعلام است روز ابلاغ و اعلام و همچنین روز اقدام جزء مدت محسوب نمیشود . جهت درک صحیح مطالب فوق مبادرت به ذکر مثالهای زیر میگردد: الف بموجب تبصره ماده ۲۳۹ قانون مالیاتهای مستقیم ، مؤدی میتواند ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات، در صورت عدم مراجعه به ممیز کل در مدت مزبور کتبا "اعتراض خود را تسلیم نماید حال چنانچه برگ تشخیص در تاریخ ۱۵ مهرماه به وی ابلاغ شده باشد مؤدی میتواند حداکثر تا آخر وقت اداری روز ۱۶ آبانماه اعتراض خود را کتبا " تسلیم کند زیرا روز ۱۵ مهرماه و ۱۶ آبانماه که روزهای ابلاغ به مؤدی و اقدام از طرف وی میباشد جزء مدت محسوب نمیشود و در صورتی که روز ۱۶ آبان مصادف با تعطیل ادارات باشد و روز ۱۷

آبان ادارات بازشوند. وی میتواند تا پایان وقت اداری آنروز اعتراضی کتبی خود را تسلیم نماید ۰ با بموجب بند ۱ ماده ۲۴۷ و ۲۵۱ ماده ۲۵۱ قانون مالیات‌های مستقیم مدت یکماه جهت اعتراض به رأی هیئت حل اختلاف بدوی و یا شکایت از رأی هیئت حل اختلاف تجدید نظربه شورایعالی مالیاتی پیش بینی گردیده براین مبنا با توجه باینکه طبق ماده ۶۱۲ قانون آئین دادرسی مدنی، ماه مطابق با ماه شمسی است، هرگاه رأی هیئت حل اختلاف تجدید نظر در تاریخ ۱۴ خردادماه ابلاغ شده باشد با در نظر گرفتن مراتب مذکور دربند الف فوق تا آخر وقت روز ۱۵ تیرماه شاکی میتواند شکوائیه خود را بشورایعالی مالیاتی تسلیم کند. همچنین است اگر رأی مزبور روز ۲۰ شهریور ماه و یا ۲۵ اسفندماه ابلاغ شده باشد مهلت تسلیم شکوائیه به شورای یادشده بترتیب تا آخر وقت اداری روزهای ۲۱ مهر و ۲۶ فروردین ماه سال بعد خواهد بود ۰ ضمناً در مواردیکه در مقررات مالیاتی برای انجام امری موعد تعیین شده و مبداء آن با ابلاغ و اعلام مشخص نشده باشد مانند پرداخت مالیات حقوق موضوع ماده ۸۵ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ روز پرداخت حقوق جزء موعد محسوب خواهد شد باین بیان که اگر روز ۲۰ اردیبهشت حقوق پرداخت شده باشد، پرداخت کننده تا آخر وقت اداری روز ۱۸ خردادماه جهت پرداخت مالیات مکسوره به حوزه ذیربط مهلت خواهد داشت و در اینگونه موارد چنانچه روز آخر مصادف با تعطیل ادارات باشد اولین

روز اداری بعد از تعطیل آخرین مهلت جهت انجام تکالیف مقرر خواهد بود *

محسن نوربخش

وزیر امور اقتصادی و دارائی